

Przedmiotowy system oceniania – etyka

Ocenie podlega:

- aktywność na lekcji;
- prawidłowe stosowanie pojęć w odpowiednim kontekście i posługiwanie się terminami fachowymi;
- prace domowe – przygotowanie materiałów do lekcji, przeczytanie zadanej lektury;
- umiejętność analizy i twórczej interpretacji tekstów;

Wymagania na ocenę:

celująca –poszerzona znajomość tematów przewidzianych w programie, dobre opanowanie umiejętności dyskusowania, argumentacji i analizy, indywidualne zainteresowania, umiejętność formułowania własnych ocen i uzasadniania wniosków, aktywność na lekcji, pogłębiona i poprawna analiza problemów formułowanych w pracach pisemnych, przygotowanie referatu na wybrany temat

bardzo dobra – dobra znajomość tematów przewidzianych w programie, dobre opanowanie umiejętności dyskusowania, argumentacji i analizy, umiejętność formułowania własnych ocen i uzasadniania wniosków, aktywność na lekcji, poprawna analiza problemów formułowanych w pracach pisemnych,

dobra – znajomość tematów przewidzianych w programie, opanowanie umiejętności dyskusowania, często odpowiednia argumentacja i analiza, umiejętność formułowania własnych ocen i w miarę precyzyjnego uzasadniania wniosków, aktywność na lekcji, poprawność strukturalna w pracach pisemnych,

dostateczna – pobieżna znajomość tematów przewidzianych w programie, opanowanie umiejętności dyskusowania, choć często bez właściwej argumentacji i analizy, poprawność strukturalna w pracach pisemnych, choć bez właściwej argumentacji i analizy,

dopuszczająca – znajomość najważniejszych zagadnień etycznych, podstawowa umiejętność dyskusji, uczestnictwo w zajęciach,

niedostateczna – brak spełniania powyższych wymagań.

Temat	OCENA DOPUSZCZAJĄCA Wymagania konieczne	OCENA DOSTATECZNA Wymagania podstawowe	OCENA DOBRA Wymagania rozszerzające	OCENA BARDZO DOBRA Wymagania dopełniające	OCENA CELUJĄCA Wymagania wykraczające
-------	--	---	--	--	--

Wymagania edukacyjne z etyki na poziomie podstawowym KLASA I (wymagania zgodne z nową podstawą programową)

Dział I: WPROWADZENIE DO ETYKI

1. DOŚWIADCZANIE ZŁA

<p>1. Poznać, zrozumieć, „wymknąć się złu”.* Doświadczenie zła.</p>	<p>Uczeń: Rozumie przyczyny, dla których należy podejmować dyskusję na temat zła. Dostrzega różnorodność zła w świecie. Wskazuje przykłady zła. Wyjaśnia, na czym polega zło we wskazanym przykładzie. Potrafi wskazać konsekwencje zła w odniesieniu do konkretnego przykładu. Zna pojęcie: <i>zło moralne</i>. Rozumie, na czym polega właściwa postawa wobec zła. Poznaje personalistyczne ujęcie zła moralnego. Prezentuje własne poglądy, słucha wypowiedzi innych osób.</p>	<p>Uczeń: Rozumie przyczyny, dla których należy podejmować dyskusję na temat zła. Dostrzega różnorodność zła w świecie. Wskazuje i uzasadnia przykłady zła. Zna pojęcia: <i>subiektywizm</i> i <i>obiektywizm</i> w opisie zła oraz <i>zło moralne</i>. Potrafi wskazać konsekwencje zła w odniesieniu do konkretnego przykładu. Rozumie, na czym polega właściwa postawa wobec zła. Poznaje personalistyczne ujęcie zła moralnego. Rozważa sens wiersza i obrazu. Prezentuje poglądy, słucha wypowiedzi innych osób.</p>	<p>Uczeń: Wyjaśnia przyczyny, dla których należy podejmować dyskusję na temat zła. Dostrzega różnorodność zła w świecie. Wskazuje i uzasadnia przykłady zła, odwołując się do własnych doświadczeń. Posługuje się pojęciami: <i>subiektywizm</i> i <i>obiektywizm</i> w opisie zła. Rozumie sformułowanie <i>hierarchizacja zła</i>. Rozumie znaczenie pojęć: <i>zło ontyczne</i> i <i>zło moralne</i>. Omawia jedno z wybranych kryteriów oceny zła. Wskazuje konsekwencje zła w odniesieniu do życia jednostki, zbiorowości i przyrody w kontekście konkretnych przykładów. Rozumie rolę wiedzy z zakresu etyki oraz świadomości moralnej w kształtowaniu właściwej postawy wobec zła. Rozważa personalistyczne ujęcie zła moralnego. Prezentuje własne poglądy, stawiając tezy i argumentując. Z uwagą słucha wypowiedzi innych osób.</p>	<p>Uczeń: Wyjaśnia przyczyny, dla których należy podejmować dyskusję na temat zła. Dostrzega różnorodność zła w świecie. Wskazuje i uzasadnia przykłady zła, odwołując się do własnych doświadczeń oraz wykorzystując informacje podawane za pośrednictwem środków masowego przekazu. Posługuje się pojęciami: <i>subiektywizm</i> i <i>obiektywizm</i> w opisie zła oraz <i>zło ontyczne</i> i <i>zło moralne</i>, a także <i>hierarchizacja zła</i>. Omawia różne kryteria oceny zła. Wskazuje przykłady dowodzące różnorodnych konsekwencji zła w odniesieniu do życia jednostki, zbiorowości i przyrody. Rozumie rolę wiedzy z zakresu etyki oraz świadomości moralnej w kształtowaniu właściwej postawy wobec zła. Interpretuje personalistyczne ujęcie zła moralnego. Prezentuje własne poglądy, stawiając tezy i argumentując. Z uwagą słucha wypowiedzi innych osób.</p>	<p>Uczeń: Wyjaśnia przyczyny, dla których należy podejmować dyskusję na temat zła. Dostrzega różnorodność zła w świecie. Wskazuje i uzasadnia przykłady zła, odwołując się do własnych doświadczeń oraz wykorzystując informacje podawane za pośrednictwem środków masowego przekazu. Posługuje się pojęciami: <i>subiektywizm</i> i <i>obiektywizm</i> w opisie zła oraz <i>zło ontyczne</i> i <i>zło moralne</i>, także <i>hierarchizacja zła</i>. Omawia różne kryteria oceny zła. Wskazuje konsekwencje zła w odniesieniu do życia jednostki, zbiorowości i przyrody. Rozumie rolę wiedzy z zakresu etyki oraz świadomości moralnej w kształtowaniu właściwej postawy wobec zła. Interpretuje personalistyczne ujęcie zła moralnego. Prezentuje własne poglądy, stawiając tezy i argumentując. Z uwagą słucha wypowiedzi innych osób. Ponadto uczeń w swoich rozważaniach wykorzystuje wiedzę z lektury dodatkowych tekstów z dziedziny etyki i filozofii.</p>
---	---	---	--	--	--

<p>2. Poznać, zrozumieć, „wymknąć się zła”.* Czym jest zło?</p>	<p>Uczeń: Dostrzega różnorodność zła w świecie. Rozważa problem źródeł zła, wskazuje przyczyny zła. Analizuje pojęcia <i>zła</i>, odpowiada na pytanie: czym jest <i>zło</i> we wskazanym przykładzie. Rozumie istotę koncepcji zła jako braku bytu. Zna pojęcia <i>teodycea</i>, <i>manicheizm</i>. Dostrzega znaczenie kształtowania właściwej postawy wobec zła. Prezentuje własne poglądy, słucha wypowiedzi innych osób</p>	<p>Uczeń: Dostrzega różnorodność zła w świecie. Rozważa problem źródeł zła, wskazuje przyczyny zła. Dokonuje interpretacji pojęcia <i>zła</i>, odpowiadając na pytanie: czym jest <i>zło</i> we wskazanym przykładzie. Rozumie istotę koncepcji zła jako braku bytu. Zna pojęcia <i>teodycea</i>, <i>manicheizm</i>. Rozumie znaczenie kształtowania właściwej postawy wobec zła. Prezentuje poglądy, słucha wypowiedzi innych osób.</p>	<p>Uczeń: Dostrzega różnorodność zła w świecie. Rozważa problem źródeł zła, wskazuje przyczyny zła. Interpretuje pojęcie <i>zła</i>. Wyjaśnia koncepcję zła jako braku bytu. Zna pojęcia <i>teodycea</i> i <i>manicheizm</i>. Uzasadnia rolę wiedzy z zakresu etyki oraz świadomości moralnej w kształtowaniu właściwej postawy wobec zła. Prezentuje własne poglądy, stawiając tezy i argumentując. Z uwagą słucha wypowiedzi innych osób.</p>	<p>Uczeń: Dostrzega różnorodność zła w świecie. Rozważa problem źródeł zła, wskazuje przyczyny zła. Interpretuje pojęcie <i>zła</i> w kontekście aksjologicznym. Wyjaśnia koncepcję zła jako braku bytu. Postępuje się pojęciami <i>teodycea</i>, <i>manicheizm</i>. Uzasadnia rolę wiedzy z zakresu etyki oraz świadomości moralnej w kształtowaniu właściwej postawy wobec zła. Prezentuje własne poglądy, stawiając tezy i argumentując. Z uwagą słucha wypowiedzi innych osób.</p>	<p>Uczeń: Dostrzega różnorodność zła w świecie. Rozważa problem źródeł zła, wskazuje przyczyny zła. Interpretuje pojęcie zła w kontekście aksjologicznym. Wyjaśnia koncepcję zła jako braku bytu. Postępuje się pojęciami <i>teodycea</i> i <i>manicheizm</i>. Uzasadnia rolę wiedzy z zakresu etyki oraz świadomości moralnej w kształtowaniu właściwej postawy wobec zła. Prezentuje własne poglądy, stawiając tezy i argumentując. Z uwagą słucha wypowiedzi innych osób. Ponadto uczeń w swoich rozważaniach wykorzystuje wiedzę z lektury dodatkowych tekstów z dziedziny etyki.</p>
--	--	--	---	--	---

<p>3. Człowiek wobec nacisku zła</p>	<p>Uczeń: Czyta wiersz K. Norwida pt. <i>Fatum</i>. Rozumie związek wiersza z tematem lekcji. Dostrzega różne typy zła w zależności od stopnia natężenia; rozważa wpływ zła na życie człowieka oraz na kształtowanie postaw życiowych; analizuje jeden ze wskazanych przykładów ilustrujących wpływ zła na zachowanie i postawy ludzi. Dokonuje interpretacji wybranego cytatu z podręcznika, uzasadnia swój wybór. Wskazuje przykład walki ze złem lub wyjaśnia, na czym polega walka ze złem we wskazanym przez uczniów lub nauczyciela przykładzie. Rozumie, na czym polega rozbieżność między sformułowaniem <i>zrozumieć człowieka</i> a oceną moralną czynu.</p>	<p>Uczeń: Wyszukuje istotne treści w wierszu C. K. Norwida pt. <i>Fatum</i>. Dostrzega różne typy zła w zależności od stopnia natężenia; rozważa wpływ zła na życie człowieka oraz na kształtowanie postaw życiowych; analizuje jeden ze wskazanych przykładów ilustrujących wpływ zła na zachowanie i postawy ludzi. Dokonuje interpretacji wybranego cytatu z podręcznika, uzasadnia swój wybór. Wskazuje przykład walki ze złem lub wyjaśnia, na czym polega walka ze złem we wskazanym przez uczniów lub nauczyciela przykładzie. Rozumie, na czym polega rozbieżność między sformulowaniem <i>zrozumieć człowieka</i> a oceną moralną czynu. Prezentuje własne</p>	<p>Uczeń: Wyszukuje istotne treści w wierszu C. K. Norwida pt. <i>Fatum</i>. Dostrzega różne typy zła w zależności od stopnia natężenia; omawia wpływ zła na życie człowieka oraz na kształtowanie postaw życiowych; analizuje wskazane przykłady ilustrujące wpływ zła na zachowanie i postawy ludzi. Dokonuje interpretacji cytatów z podręcznika. Wskazuje przykłady potwierdzające słuszność myśli zawartych w omawianych cytatach. Podaje przykłady form walki ze złem i uzasadnia swoje zdanie. Rozumie, na czym polega rozbieżność między sformulowaniem <i>zrozumieć człowieka</i> a oceną moralną czynu. Prezentuje własne poglądy, stawiając tezy i argumentując. Z uwagą słucha wypowiedzi innych osób.</p>	<p>Uczeń: Wyszukując istotne treści w wierszu C. K. Norwida pt. <i>Fatum</i>, odnajduje związek między wierszem a tematem zajęć. Dostrzega różne typy zła w zależności od stopnia natężenia; omawia wpływ zła na życie człowieka oraz na kształtowanie postaw życiowych. Odwołując się do własnych doświadczeń i obserwacji rzeczywistości, podaje przykłady ilustrujące wpływ zła na zachowanie i postawy ludzi. Dokonuje interpretacji cytatów z podręcznika. Wskazuje przykłady potwierdzające słuszność myśli zawartych w omawianych cytatach. Omawia i analizuje przykłady form walki ze złem. Rozumie, na czym polega rozbieżność między sformulowaniem <i>zrozumieć człowieka</i> a oceną moralną czynu. Prezentuje własne poglądy, stawiając tezy i argumentując. Z uwagą słucha wypowiedzi</p>	<p>Uczeń: Wyszukując istotne treści w wierszu C. K. Norwida pt. <i>Fatum</i>, odnajduje związek między wierszem a tematem zajęć. Dostrzega różne typy zła w zależności od stopnia natężenia; omawia wpływ zła na życie człowieka oraz na kształtowanie postaw życiowych. Odwołując się do własnych doświadczeń i obserwacji rzeczywistości, podaje przykłady ilustrujące wpływ zła na zachowanie i postawy ludzi. Dokonuje interpretacji cytatów podręcznika. Wskazuje przykłady potwierdzające słuszność myśli zawartych w omawianych cytatach. Omawia i analizuje przykłady form walki ze złem. Rozumie, na czym polega rozbieżność między sformulowaniem <i>zrozumieć człowieka</i> a oceną moralną czynu. Prezentuje własne poglądy, stawiając tezy i argumentując. Z uwagą słucha wypowiedzi innych osób. Ponadto uczeń w swoich rozważaniach wykorzystuje wiedzę z lektury dodatkowych tekstów z dziedziny etyki i filozofii.</p>
---	--	---	--	---	---

	<p>Odpowiada na pytania, słucha wypowiedzi innych.</p>	<p>poglądy, słucha wypowiedzi innych osób.</p>		<p>innych osób.</p>	
--	--	--	--	---------------------	--

<p>4. W zasadzie jestem w porządku, ale... Analiza tekstu <i>Nie mam czasu</i> J. Filka</p>	<p>Uczeń: Czyta tekst, zwracając szczególną uwagę na postępowanie bohatera (automatyzm). Wyjaśnia znaczenie zwrotu „człowiek jest wolny”. Omawia znaczenie zwrotu <i>nie mam czasu</i>. Dostrzega wpływ współczesnej rzeczywistości na kształtowanie określonych postaw. Dokonyuje autorefleksji w kontekście omawianych zagadnień: analizuje intencje, motywy i konsekwencje działania; wykorzystuje znaczenie słowa <i>usprawiedliwienie</i> w odniesieniu do podejmowanych przez siebie decyzji. Prezentuje własne poglądy, słucha wypowiedzi innych osób.</p>	<p>Uczeń: Analizuje i interpretuje tekst, zwracając szczególną uwagę na postępowanie bohatera (automatyzm). Wyjaśnia znaczenie zwrotu „człowiek jest wolny”. Interpretuje zwrot <i>nie mam czasu</i> w kontekście etycznym. Oceni postawę opisaną w tekście. Dostrzega wpływ współczesnej rzeczywistości na kształtowanie określonych postaw. Dokonyuje autorefleksji w kontekście omawianych zagadnień: analizuje intencje, motywy i konsekwencje działania; wykorzystuje znaczenie słowa <i>usprawiedliwienie</i> w odniesieniu do podejmowanych przez siebie decyzji. Prezentuje własne poglądy w sposób logiczny, słucha wypowiedzi innych osób.</p>	<p>Uczeń: Analizuje i interpretuje tekst, zwracając szczególną uwagę na postępowanie bohatera (automatyzm). Wyjaśnia znaczenie zwrotu „człowiek jest wolny”. Interpretuje zwrot <i>nie mam czasu</i> w kontekście etycznym. Oceni postawę opisaną w tekście, wykorzystując słowo <i>hipokryzja</i> w odniesieniu do postawy bohatera. Potrafi wskazać elementy współczesnej rzeczywistości, które mają wpływ na kształtowanie określonych postaw. Dokonyuje autorefleksji w kontekście omawianych zagadnień: analizuje intencje, motywy i konsekwencje działania; wykorzystuje znaczenie słowa <i>usprawiedliwienie</i> w odniesieniu do podejmowanych przez siebie decyzji. Prezentuje własne poglądy, stawiając tezy i argumentując. Z uwagą słucha wypowiedzi innych osób.</p>	<p>Uczeń: Analizuje i interpretuje tekst, zwracając szczególną uwagę na postępowanie bohatera (automatyzm). Omawia intencje, motywy i skutki podejmowanych przez niego decyzji. Wyjaśnia znaczenie słowa <i>hipokryzja</i> w odniesieniu do postępowania bohatera. Interpretuje pojęcie <i>wartość</i>. Wyjaśnia znaczenie zwrotów „ty jesteś czasem”, „człowiek jest wolny”. Interpretuje zwrot <i>nie mam czasu</i> w kontekście etycznym. Dokonyuje oceny postawy opisanej w tekście. Potrafi wskazać elementy współczesnej rzeczywistości, które mają wpływ na kształtowanie określonych postaw. Dokonyuje autorefleksji w kontekście omawianych zagadnień: analizuje intencje, motywy i konsekwencje działania; wykorzystuje znaczenie słowa <i>usprawiedliwienie</i> w odniesieniu do podejmowanych przez siebie decyzji. Prezentuje własne poglądy, stawiając tezy i argumentując. Z uwagą słucha wypowiedzi innych osób.</p>	<p>Uczeń: Analizuje i interpretuje tekst, zwracając szczególną uwagę na postępowanie bohatera (automatyzm). Omawia intencje, motywy i skutki podejmowanych przez niego decyzji. Wyjaśnia znaczenie słowa <i>hipokryzja</i> w odniesieniu do postępowania bohatera tekstu. Interpretuje pojęcie <i>wartość</i>. Wyjaśnia znaczenie zwrotów <i>ty jesteś czasem</i>, <i>człowiek jest wolny</i>. Interpretuje zwrot <i>nie mam czasu</i> w kontekście etycznym. Dokonyuje oceny postawy opisanej w tekście. Wskazuje elementy współczesnej rzeczywistości, które mają wpływ na kształtowanie określonych postaw. Dokonyuje autorefleksji w kontekście omawianych zagadnień: analizuje intencje, motywy i konsekwencje działania; wykorzystuje znaczenie słowa <i>usprawiedliwienie</i> w odniesieniu do podejmowanych przez siebie decyzji. Prezentuje własne poglądy, stawiając tezy i argumentując. Z uwagą słucha wypowiedzi innych osób. Ponadto uczeń w swoich rozważaniach wykorzystuje wiedzę z lektury dodatkowych tekstów z dziedziny etyki lub filozofii.</p>
<p>2. SPOJRZENIE NA ROZWÓJ MORALNOŚCI OD KALEGO DO TRYBUNAŁU W NORIMBERDZE.</p>					
<p>5. O dojrzewaniu ... moralności.</p>	<p>Uczeń: Wskazuje ważność intersubiektywnej zgody moralnej. Rozumie pojęcia: <i>optymalne, użyteczne, pożyteczne, przyjemne, dobre, słuszne, rozsądne</i>. Potrafi wykazać niejednoznaczność tych pojęć, analizując wskazany przykład.</p>	<p>Uczeń: Wskazuje ważność intersubiektywnej zgody moralnej. Rozumie pojęcia: <i>optymalne, użyteczne, pożyteczne, przyjemne, dobre, słuszne, rozsądne</i>. Analizuje przykłady, dostrzegając różne odcienie znaczeniowe ukazujące</p>	<p>Uczeń: Wyjaśnia pojęcia: <i>optymalne, użyteczne, pożyteczne, przyjemne, dobre, słuszne, rozsądne</i>, wskazując różne odcienie znaczeniowe ukazujące ich niejednoznaczność. Podaje przykłady, w których wyraża się niejednoznaczność tych pojęć. Wyjaśnia pojęcia: <i>egoizm</i>,</p>	<p>Uczeń: Wyjaśnia pojęcia: <i>optymalne, użyteczne, pożyteczne, przyjemne, dobre, słuszne, rozsądne</i>, wskazując różne odcienie znaczeniowe ukazujące ich niejednoznaczność. Wyjaśnia pojęcia: <i>egoizm, altruizm, myślenie premoralne, hedonizm</i>. Zna teorię umowy społecznej. Prezentuje poglądy T. Hobbesa.</p>	<p>Uczeń: Wyjaśnia pojęcia: <i>optymalne, użyteczne, pożyteczne, przyjemne, dobre, słuszne, rozsądne</i>, wskazując różne odcienie znaczeniowe ukazujące ich niejednoznaczność. Wyjaśnia pojęcia: <i>egoizm, altruizm, myślenie premoralne, hedonizm</i>. Zna teorię umowy społecznej. Prezentuje poglądy T. Hobbesa. Dokonyuje analizy i właściwej oceny własnych działań, a także zachowań</p>

	<p>Zna pojęcia: <i>egoizm, altruizm, myślenie premoralne</i>. Dokonuje analizy i właściwej oceny własnych działań, a także zachowań innych ludzi. Przyjmuje postawę krytyczną wobec zła moralnego. Rozumie pojęcie <i>dojrzałość moralna</i>. Prezentuje własne poglądy w sposób logiczny, słucha wypowiedzi innych osób.</p>	<p>niejednoznaczność tych pojęć. Zna pojęcia: <i>egoizm, altruizm, myślenie premoralne, hedonizm</i>. Dokonuje analizy i właściwej oceny własnych działań, a także zachowań innych ludzi. Przyjmuje postawę krytyczną wobec zła moralnego. Rozumie pojęcie <i>dojrzałość moralna</i>. Przedstawia własne poglądy. Słucha wypowiedzi innych osób.</p>	<p><i>altruizm, myślenie premoralne, hedonizm</i>. Dokonuje analizy i właściwej oceny własnych działań, a także zachowań innych ludzi. Przyjmuje postawę krytyczną wobec zła moralnego, uzasadniając jej wartość. Wyjaśnia pojęcie <i>dojrzałość moralna</i>. Rozumie, na czym polega teoria umowy społecznej. Zna poglądy T. Hobbesa. Przedstawia własne poglądy, stawia tezy i argumentuje. Z uwagą słucha wypowiedzi innych osób.</p>	<p>Dokonuje analizy i właściwej oceny własnych działań, a także zachowań innych ludzi. Przyjmuje postawę krytyczną wobec zła moralnego, uzasadniając jej wartość. Wyjaśnia pojęcie <i>dojrzałość moralna</i>. Przedstawia własne poglądy, stawia tezy i argumentuje. Z uwagą słucha wypowiedzi innych osób. Prezentuje własne poglądy, stawiając tezy i argumentując. Z uwagą słucha wypowiedzi innych osób.</p>	<p>innych ludzi. Przyjmuje postawę krytyczną wobec zła moralnego, uzasadniając jej wartość. Wyjaśnia pojęcie <i>dojrzałość moralna</i>. Przedstawia własne poglądy, stawia tezy i argumentuje. Z uwagą słucha wypowiedzi innych osób. Ponadto uczeń w swoich rozważaniach wykorzystuje wiedzę z lektury dodatkowych tekstów z dziedziny etyki.</p>
<p>6. Trudny wybór – o konflikcie motywacyjnym</p>	<p>Uczeń: Rozumie, na czym polega rozróżnienie czynników (intencje, motywy, konsekwencje) w ocenie moralnej czynu. Rozumie, na czym polega sprzeczność motywów w konfliktach motywacyjnych. We wskazanym przykładzie dostrzega wartości określające motyw wyboru, dokonuje hierarchizacji tych wartości. Rozumie, na czym polega różnica między opisem psychologicznym a etycznym. Odwołuje się do własnych doświadczeń. Prezentuje własne poglądy. Słucha wypowiedzi innych osób.</p>	<p>Uczeń: Wie, jakie czynniki należy brać pod uwagę, dokonując oceny moralnej czynu. Potrafi wskazać sprzeczne motywy w konfliktach motywacyjnych. We wskazanym przykładzie dostrzega wartości określające motyw wyboru, dokonuje hierarchizacji tych wartości. Rozumie, na czym polega różnica między opisem psychologicznym a etycznym. Odwołuje się do własnych doświadczeń. Prezentuje własne poglądy. Słucha wypowiedzi innych osób.</p>	<p>Uczeń: Wyjaśnia, na czym polega trafna ocena moralna czynu. Wskazuje i hierarchizuje wartości. Rozumie, na czym polega rozróżnienie czynników (intencje, motywy, konsekwencje) w ocenie moralnej czynu. Trafnie określa sprzeczne motywy w konfliktach motywacyjnych. We wskazanym przykładzie dostrzega wartości określające motyw wyboru, dokonuje hierarchizacji tych wartości. Odwołuje się do własnych doświadczeń i obserwacji rzeczywistości. Prezentuje własne poglądy, stawiając tezy i argumentując. Słucha wypowiedzi innych osób.</p>	<p>Uczeń: W ocenie moralnej czynu rozpatruje różne czynniki (intencje, motywy, konsekwencje), wskazuje i hierarchizuje wartości. Trafnie określa sprzeczne motywy w konfliktach motywacyjnych. We wskazanym przykładzie dostrzega wartości określające motyw wyboru, dokonuje hierarchizacji tych wartości. Odróżnia opis psychologiczny od etycznego. Odwołuje się do własnych doświadczeń i obserwacji rzeczywistości. Prezentuje własne poglądy, stawiając tezy i argumentując. Z uwagą słucha wypowiedzi innych osób.</p>	<p>Uczeń: W ocenie moralnej czynu rozpatruje różne czynniki (intencje, motywy, konsekwencje), wskazuje i hierarchizuje wartości. Trafnie określa sprzeczne motywy w konfliktach motywacyjnych. We wskazanym przykładzie dostrzega wartości określające motyw wyboru, dokonuje hierarchizacji tych wartości. Odróżnia opis psychologiczny od etycznego. Odwołuje się do własnych doświadczeń i obserwacji rzeczywistości. Prezentuje własne poglądy, stawiając tezy i argumentując. Z uwagą słucha wypowiedzi innych osób. Ponadto uczeń w swoich rozważaniach wykorzystuje wiedzę z lektury dodatkowych tekstów z dziedziny etyki.</p>

7. Pytania wartości moralności w kontekście zbrodni ludobójstwa.	o Uczeń: Zna pojęcia <i>ludobójstwo, Holocaust, totalitaryzm</i> . Wie, co oznacza wyrażenie <i>deformacja wartości</i> w kontekście omawianych zagadnień. Wskazuje cechy ideologii prowadzących	Uczeń: Wyjaśnia pojęcia <i>ludobójstwo, Holocaust, totalitaryzm</i> . Potrafi zinterpretować wyrażenie <i>deformacja wartości</i> w kontekście omawianych zagadnień. Wskazuje cechy ideologii	Uczeń: Potrafi zdefiniować pojęcia <i>ludobójstwo, Holocaust, totalitaryzm</i> i analizuje je w kontekście deformacji wartości. Wskazuje i poddaje analizie cechy ideologii prowadzących do ludobójstwa, odwołując się do wskazanego	Uczeń: Definiuje pojęcia <i>ludobójstwo, Holocaust, totalitaryzm</i> i analizuje je w kontekście deformacji wartości. Wskazuje i poddaje analizie cechy ideologii prowadzących do ludobójstwa, odwołując się do wybranego przez siebie przykładu. Wykorzystuje	Uczeń: Definiuje pojęcia <i>ludobójstwo, Holocaust, totalitaryzm</i> i analizuje je w kontekście deformacji wartości. Wskazuje i poddaje analizie cechy ideologii prowadzących do ludobójstwa, odwołując się do wybranego przez siebie przykładu. Wykorzystuje wiedzę na temat współczesnych wydarzeń mających
---	---	--	---	---	---

	do ludobójstwa. Zna cel działań prowadzonych przez Trybunał Norymberski. Prezentuje własne poglądy. Słucha wypowiedzi innych osób.	prowadzących do ludobójstwa, analizując wybrany przykład. Zna informacje na temat działania Trybunału Norymberskiego. Prezentuje własne poglądy. Słucha wypowiedzi innych osób.	przykładu. Posługuje się konkretnymi, poprawnymi pod względem merytorycznym, informacjami dotyczącymi omawianych wydarzeń. Wskazuje cele i efekt działań Trybunału Norymberskiego oraz innych instytucji powołanych do osądzania zbrodni ludobójstwa. Prezentuje własne poglądy, stawiając tezy i argumentując. Z uwagą słucha wypowiedzi innych	wiedzę na temat współczesnych wydarzeń mających znamiona ludobójstwa. Analizuje je, posługując się konkretnymi, poprawnymi pod względem merytorycznym, informacjami dotyczącymi omawianych wydarzeń. Wskazuje cele i efekt działań Trybunału Norymberskiego oraz innych instytucji powołanych do osądzania zbrodni ludobójstwa. Prezentuje własne poglądy, stawiając tezy i argumentując. Z uwagą słucha wypowiedzi innych osób.	znamiona ludobójstwa. Analizuje je, posługując się konkretnymi, poprawnymi pod względem merytorycznym, informacjami dotyczącymi omawianych wydarzeń. Wskazuje cele i efekt działań Trybunału Norymberskiego oraz innych instytucji powołanych do osądzania zbrodni ludobójstwa. Prezentuje własne poglądy, stawiając tezy i argumentując. Z uwagą słucha wypowiedzi innych osób. Ponadto uczeń w swoich rozważaniach wykorzystuje wiedzę z lektury dodatkowych tekstów z dziedziny etyki.
--	--	---	--	--	---

8. „(...) to jest gra i tylko gra”? – interpretacja utworu J. Kaczmarskiego pt. <i>Postmodernizm</i>	Uczeń: Rozumie pojęcie <i>postmodernizm</i> . Dostrzega kontekst etyczny postawy opisanej w utworze. Podaje argumenty przemawiające za wskazaną tezą i przeciwko niej. Prezentuje i uzasadnia własne poglądy na temat postawy opisanej w tekście. Słucha wypowiedzi innych osób.	Uczeń: Zna pojęcie <i>postmodernizm</i> . Interpretuje utwór. Dostrzega kontekst etyczny postawy opisanej w utworze. Wyjaśnia tezę utworu, podaje argumenty przemawiające za tezą i przeciwko niej. Prezentuje i uzasadnia własne poglądy na temat postawy opisanej w tekście. Słucha wypowiedzi innych osób.	Uczeń: Wyjaśnia pojęcie <i>postmodernizm</i> . Interpretuje utwór. Odnajduje kontekst etyczny postawy opisanej w utworze. Prezentuje opinię autora wobec przedstawionego problemu, wskazując <i>ironię</i> jako klucz do jej odczytania. Wyodrębnia w tekście tezę. Podaje argumenty przemawiające za tezą i przeciwko niej. Prezentuje i uzasadnia w rzeczowy sposób własne poglądy na temat postawy opisanej w tekście. Z uwagą słucha wypowiedzi innych osób.	Uczeń: Definiuje pojęcie <i>postmodernizm</i> w różnych kontekstach. Interpretuje utwór. Odnajduje kontekst etyczny postawy opisanej w utworze. Prezentuje opinię autora wobec przedstawionego problemu, wskazując <i>ironię</i> jako klucz do jej odczytania. Dostrzega związek między warstwą muzyczną a słowną. Wyodrębnia w tekście tezę. Podaje argumenty przemawiające za tezą i przeciwko niej. Prezentuje i uzasadnia w rzeczowy sposób własne poglądy na temat postawy opisanej w tekście. Z uwagą słucha wypowiedzi innych osób.	Uczeń: Definiuje pojęcie <i>postmodernizm</i> w różnych kontekstach. Interpretuje utwór. Odnajduje kontekst etyczny postawy opisanej w utworze. Prezentuje opinię autora wobec przedstawionego problemu, wskazując <i>ironię</i> jako klucz do jej odczytania. Dostrzega związek między warstwą muzyczną a słowną. Wyodrębnia w tekście tezę. Podaje argumenty przemawiające za tezą i przeciwko niej. Prezentuje i uzasadnia w rzeczowy sposób własne poglądy na temat postawy opisanej w tekście. Z uwagą słucha wypowiedzi innych osób. Ponadto uczeń w swoich rozważaniach wykorzystuje wiedzę z lektury dodatkowych tekstów z dziedziny etyki.
---	---	---	---	---	--

3. STRACH, ODWAGA, SUMIENIE

<p>9. „Powiedz mi, czego się boisz, a powiem ci, kim jesteś” – strach jako wyzwanie etyczne.</p>	<p>Uczeń: Dostrzega wpływ strachu na ludzkie postawy i czyny. Interpretuje wskazany przykład opisujący zachowanie wywołane strachem, wskazując przeżycie, przyczynę i obiekt strachu. Rozumie, na czym polega hierarchia wartości jednostki w zachowaniach wywołanych strachem. Wie, na czym polega upadek moralny wywołany</p>	<p>Uczeń: Dostrzega wpływ strachu na ludzkie postawy i czyny. Wskazuje przykład zachowania wywołanego strachem, trafnie interpretując przeżycie, przyczynę i obiekt strachu. Potrafi odczytać właściwą hierarchię wartości jednostki w zachowaniach wywołanych strachem. Rozumie, na czym polega upadek moralny wywołany strachem.</p>	<p>Uczeń: Wskazuje przykład zachowania wywołanego strachem, trafnie interpretując przeżycie, przyczynę i obiekt strachu. Potrafi odczytać właściwą hierarchię wartości jednostki w zachowaniach wywołanych strachem. Rozważa strach w kategorii wyzwania etycznego. Odwołując się do wskazanego przykładu pochodzącego z różnych tekstów kultury, objaśnia, na czym polega</p>	<p>Uczeń: Wskazuje przykłady zachowań wywołanych strachem, trafnie interpretując przeżycie, przyczynę i obiekt strachu. Potrafi odczytać właściwą hierarchię wartości jednostki w zachowaniach wywołanych strachem. Rozważa strach w kategorii wyzwania etycznego. Odwołując się do obserwacji rzeczywistości lub wybranych tekstów kultury, objaśnia, na czym polega upadek moralny wywołany strachem.. Prezentuje własne poglądy,</p>	<p>Uczeń: Wskazuje przykłady zachowań wywołanych strachem, trafnie interpretując przeżycie, przyczynę i obiekt strachu. Potrafi odczytać właściwą hierarchię wartości jednostki w zachowaniach wywołanych strachem. Rozważa strach w kategorii wyzwania etycznego. Odwołując się do obserwacji rzeczywistości lub wybranych tekstów kultury, objaśnia, na czym polega upadek moralny wywołany strachem. Prezentuje własne poglądy, stawiając tezy i argumentując. Z uwagą słucha wypowiedzi innych osób.</p>
---	---	--	--	---	--

	<p>strachem. Odpowiada na pytania. Słucha wypowiedzi innych osób.</p>	<p>Prezentuje własne poglądy w sposób logiczny. Słucha wypowiedzi innych osób.</p>	<p>upadek moralny wywołany strachem. Prezentuje własne poglądy, stawiając tezy i argumentując. Z uwagą słucha wypowiedzi innych.</p>	<p>stawiając tezy i argumentując. Z uwagą słucha wypowiedzi innych osób.</p>	<p>Ponadto uczeń w swoich rozważaniach wykorzystuje wiedzę z lektury dodatkowych tekstów z dziedziny etyki.</p>
<p>10. Odwaga</p>	<p>Uczeń: Czyta wskazane teksty prasowe oraz analizuje przykłady omawiane na lekcji w odniesieniu do rozważanych zagadnień. Wie, na czym polega różnica między odwagą a brawurą. Omawia kwestię działania opartego na uczuciach i rozumie. Dostrzega kontekst etyczny pojęcia <i>odwaga</i>. Interpretuje pojęcie odwagi chwalebnej. Prezentuje własne poglądy. Słucha wypowiedzi innych osób.</p>	<p>Uczeń: Analizuje wskazane teksty prasowe oraz przykłady omawiane na lekcji w odniesieniu do rozważanych zagadnień. Rozumie, na czym polega różnica między odwagą a brawurą. Omawia kwestię działania opartego na uczuciach i rozumie. Wie, że odwaga wiąże się z kategorią wartości etycznych. Interpretuje pojęcie odwagi chwalebnej. Prezentuje własne poglądy. Słucha wypowiedzi innych osób.</p>	<p>Uczeń: Odwołując się do tekstów prasowych i do własnych obserwacji i doświadczeń, wskazuje i omawia przykłady zachowań nacechowanych odwagą i brawurą, uwypuklając różnice. Omawia kwestię działania opartego na uczuciach i rozumie. Rozważa odwagę w kategoriach wartości etycznych. Interpretuje pojęcie odwagi chwalebnej. Prezentuje własne poglądy, stawiając tezy i argumentując. Z uwagą słucha wypowiedzi innych osób.</p>	<p>Uczeń: Odwołując się do tekstów prasowych i do własnych obserwacji i doświadczeń, wskazuje i omawia przykłady zachowań nacechowanych odwagą i brawurą, uwypuklając różnice. Omawia kwestię działania opartego na uczuciach i rozumie. Rozważa odwagę w kategoriach wartości etycznych. Interpretuje pojęcie odwagi chwalebnej. Prezentuje własne poglądy, stawiając tezy i argumentując. Z uwagą słucha wypowiedzi innych osób.</p>	<p>Uczeń: Odwołując się do tekstów prasowych i do własnych obserwacji i doświadczeń, wskazuje i omawia przykłady zachowań nacechowanych odwagą i brawurą, uwypuklając różnice. Omawia kwestię działania opartego na uczuciach i rozumie. Rozważa odwagę w kategoriach wartości etycznych. Interpretuje pojęcie odwagi chwalebnej. Prezentuje własne poglądy, stawiając tezy i argumentując. Z uwagą słucha wypowiedzi innych osób. Ponadto uczeń w swoich rozważaniach wykorzystuje wiedzę z lektury dodatkowych tekstów z dziedziny etyki.</p>

11. Struktura i działanie sumienia	<p>Uczeń: Interpretuje definicję sumienia. Omawia wybrany przykład, wskazując, na czym polega przeżycie winy, odpowiedzialności, dumy moralnej. Odróżnia poczucie wstydu moralnego od lęku przed odrzuceniem. Rozumie, na czym polega sumienie przed- i pouczynkowe. Rozumie, na czym polegają zaburzenia sumienia. Rozróżnia odpowiedzialność za coś i przed kimś. Odpowiada na pytania. Słucha wypowiedzi innych osób.</p>	<p>Uczeń: Interpretuje definicję sumienia. Omawia wybrany przykład, wskazując, na czym polega przeżycie winy, odpowiedzialności, dumy moralnej. Odróżnia poczucie wstydu moralnego od lęku przed odrzuceniem. Rozumie, na czym polega sumienie przed- i pouczynkowe. Objasnia zaburzenia sumienia. Rozróżnia odpowiedzialność za coś i przed kimś. Prezentuje własne poglądy. Słucha wypowiedzi innych osób.</p>	<p>Uczeń: Definiuje pojęcie sumienia, ukazując jego strukturę. Omawia przykłady, które ukazują przeżycie winy, odpowiedzialności, dumy moralnej. Odróżnia poczucie wstydu moralnego od lęku przed odrzuceniem. Rozumie, na czym polega sumienie przed- i pouczynkowe. Trafnie diagnozuje i objaśnia zaburzenia sumienia. Rozróżnia odpowiedzialność za coś i przed kimś. Interpretuje etyczne, religijne i potoczne ujęcie grzechu. Prezentuje własne poglądy w logiczny sposób. Z uwagą słucha wypowiedzi innych osób.</p>	<p>Uczeń: Definiuje pojęcie sumienia, ukazując jego strukturę. Przetacza i omawia przykłady, które ukazują przeżycie winy, odpowiedzialności, dumy moralnej. Wskazuje różnicę między wstydem moralnym a lękiem przed odrzuceniem. Potrafi wskazać i omówić przykład sumienia przed- i pouczynkowego. Trafnie diagnozuje i objaśnia zaburzenia sumienia. Rozróżnia odpowiedzialność za coś i przed kimś. Interpretuje etyczne, religijne i potoczne ujęcie grzechu. Prezentuje własne poglądy, stawiając tezy i argumentując. Z uwagą słucha wypowiedzi innych osób.</p>	<p>Uczeń: Przetacza i omawia przykłady, które ukazują przeżycie winy, odpowiedzialności, dumy moralnej. Wskazuje różnicę między wstydem moralnym a lękiem przed odrzuceniem. Potrafi wskazać i omówić przykład sumienia przed- i pouczynkowego. Definiuje pojęcie sumienia, ukazując jego strukturę. Trafnie diagnozuje i objaśnia zaburzenia sumienia. Rozróżnia odpowiedzialność za coś i przed kimś. Interpretuje etyczne, religijne i potoczne ujęcie grzechu. Prezentuje własne poglądy, stawiając tezy i argumentując. Z uwagą słucha wypowiedzi innych osób. Ponadto uczeń w swoich rozważaniach wykorzystuje wiedzę z lektury dodatkowych tekstów z dziedziny etyki.</p>
12. „Oto sumienie” – struktura i działanie sumienia	<p>Uczeń: Rozumie znaczenie wyrażenia <i>poczucie własnej wartości</i> oraz zwrotu <i>mieć</i></p>	<p>Uczeń: Rozumie znaczenie wyrażenia <i>poczucie własnej wartości</i> oraz zwrotu <i>mieć szacunek</i></p>	<p>Uczeń: Interpretuje wyrażenie <i>poczucie własnej wartości</i> oraz zwrot <i>mieć szacunek dla samego siebie</i>. Wskazuje</p>	<p>Uczeń: Interpretuje wyrażenie <i>poczucie własnej wartości</i> oraz zwrot <i>mieć szacunek dla samego siebie</i>. Wskazuje wybrane cechy swojego</p>	<p>Uczeń: Interpretuje wyrażenie <i>poczucie własnej wartości</i> oraz zwrot <i>mieć szacunek dla samego siebie</i>. Wskazuje wybrane cechy swojego charakteru i określa ich wpływ na</p>

	<p><i>szacunek dla samego siebie</i>. Wskazuje wybrane cechy swojego charakteru i określa ich wpływ na postępowanie w kontekście wartości moralnych. Wskazuje dokonane przez siebie działania i ocenia je w wymiarze etycznym. Rozumie, na czym polega związek między przekonaniem moralnym i jakością egzystencji. Odpowiada na pytania. Słucha wypowiedzi innych osób.</p>	<p><i>dla samego siebie</i>. Wskazuje wybrane cechy swojego charakteru i określa ich wpływ na postępowanie w kontekście wartości moralnych. Konfrontuje dokonane działania i zaniechania czynów. Rozumie, na czym polega związek między przekonaniem moralnym i jakością egzystencji. Prezentuje własne poglądy. Słucha wypowiedzi innych osób.</p>	<p>wybrane cechy swojego charakteru i określa ich wpływ na postępowanie w kontekście wartości moralnych. Konfrontuje dokonane działania i zaniechania czynów. Rozumie, na czym polega związek między przekonaniem moralnym i jakością egzystencji. Prezentuje własne poglądy. Z uwagą słucha wypowiedzi innych osób.</p>	<p>charakteru i określa ich wpływ na postępowanie w kontekście wartości moralnych. Konfrontuje dokonane działania i zaniechania czynów. Wyjaśnia związek między przekonaniem moralnym i jakością egzystencji. Prezentuje własne poglądy, stawiając tezy i argumentując. Z uwagą słucha wypowiedzi innych osób.</p>	<p>postępowanie w kontekście wartości moralnych. Konfrontuje dokonane działania i zaniechania czynów. Wyjaśnia związek między przekonaniem moralnym i jakością egzystencji. Prezentuje własne poglądy, stawiając tezy i argumentując. Z uwagą słucha wypowiedzi innych osób. Ponadto uczeń w swoich rozważaniach wykorzystuje wiedzę z lektury dodatkowych tekstów z dziedziny etyki.</p>
--	--	---	--	--	---

<p>13. „Bądź wierny Idź” – interpretacja utworu Z. Herberta Przesłanie Pana Cogito</p>	<p>Uczeń: Rozumie, na czym polega postawa etyczna opisana przez Z. Herberta. Zdaje sobie sprawę z konsekwencji przyjęcia takiej postawy. Dostrzega różnicę znaczeniową między pojęciem <i>idealizm życiowy</i> w ujęciu etycznym a potocznym. Rozważa argumenty za przyjęciem postawy, za którą opowiada się Z. Herbert, oraz przeciwko jej przyjęciu. Odpowiada na pytania. Słucha wypowiedzi innych osób.</p>	<p>Uczeń: Rozumie, na czym polega postawa etyczna opisana przez Z. Herberta. Zdaje sobie sprawę z konsekwencji przyjęcia takiej postawy. Rozumie różnicę znaczeniową między pojęciem <i>idealizm życiowy</i> w ujęciu etycznym a potocznym. Wypowiada się na temat argumentów za przyjęciem postawy, za którą opowiada się Z. Herbert, oraz przeciwko jej przyjęciu. Słucha wypowiedzi innych osób.</p>	<p>Uczeń: Interpretuje postawę etyczną opisaną przez Z. Herberta. Wskazuje, na czym polegają konsekwencje przyjęcia takiej postawy. Wyjaśnia różnicę znaczeniową między pojęciem <i>idealizm życiowy</i> w ujęciu etycznym a potocznym. Analizuje argumenty za przyjęciem postawy, za którą opowiada się Z. Herbert, oraz przeciwko jej przyjęciu. Prezentuje własne poglądy, stawiając tezy i argumentując. Z uwagą słucha wypowiedzi innych osób.</p>	<p>Uczeń: Interpretuje postawę etyczną opisaną przez Z. Herberta. Wskazuje, na czym polegają konsekwencje przyjęcia takiej postawy. Wyjaśnia różnicę znaczeniową między pojęciem <i>idealizm życiowy</i> w ujęciu etycznym a potocznym. Podaje argumenty za przyjęciem postawy, za którą opowiada się Z. Herbert, oraz przeciwko jej przyjęciu. W interpretacji tekstu odwołuje się do własnych doświadczeń, a także do wiedzy z zakresu wiedzy o świecie współczesnym oraz historii. Prezentuje własne poglądy, stawiając tezy i argumentując. Z uwagą słucha wypowiedzi innych osób. Bierze czynny udział w zajęciach.</p>	<p>Uczeń: Interpretuje postawę etyczną opisaną przez Z. Herberta. Wskazuje, na czym polegają konsekwencje przyjęcia takiej postawy. Wyjaśnia różnicę znaczeniową między pojęciem <i>idealizm życiowy</i> w ujęciu etycznym a potocznym. Podaje argumenty za przyjęciem postawy, za którą opowiada się Z. Herbert, oraz przeciwko jej przyjęciu. W interpretacji tekstu odwołuje się do własnych doświadczeń, a także do wiedzy o świecie współczesnym oraz historii. Prezentuje własne poglądy, stawiając tezy i argumentując. Z uwagą słucha wypowiedzi innych osób. Ponadto uczeń w swoich rozważaniach wykorzystuje wiedzę z lektury dodatkowych tekstów z dziedziny etyki.</p>
---	---	---	---	--	--

4. DOŚWIADCZANIE WARTOŚCI I ICH NATURA

<p>14. Ważność tego, co nas otacza</p>	<p>Uczeń: Rozumie znaczenie pojęcia <i>wartość</i> i ma świadomość tego, że może ono przybierać różne znaczenia. Wyjaśnia hierarchię wartości zawartą w podanych przykładach. Wykonuje ćwiczenia. Prezentuje własne</p>	<p>Uczeń: Na podstawie wskazanych przykładów wyjaśnia pojęcie <i>wartość</i> i wskazuje jego różne znaczenia. Ma świadomość istnienia bogactwa wartości. Wyjaśnia hierarchię wartości zawartą w podanych przykładach. Wykonuje ćwiczenia.</p>	<p>Uczeń: Odwołując się do obserwacji rzeczywistości oraz własnych doświadczeń, interpretuje pojęcie <i>wartość</i> i wskazuje jego różne znaczenia. W wypowiedziach dowodzi istnienia bogactwa wartości. Omawia hierarchię wartości w podanych przykładach. Wykonuje ćwiczenia.</p>	<p>Uczeń: Odwołując się do obserwacji rzeczywistości oraz własnych doświadczeń, interpretuje pojęcie <i>wartość</i> i wskazuje jego różne znaczenia. W wypowiedziach dowodzi istnienia bogactwa wartości. Omawia hierarchię wartości we wskazanych przez siebie przykładach.</p>	<p>Uczeń: Odwołując się do obserwacji rzeczywistości oraz własnych doświadczeń, interpretuje pojęcie <i>wartość</i> i wskazuje jego różne znaczenia. W wypowiedziach dowodzi istnienia bogactwa wartości. Omawia hierarchię wartości we wskazanych przez siebie przykładach. Wykonuje ćwiczenia. Posługuje się poznanymi na lekcji</p>
---	---	---	--	--	--

	<p>poglądy. Słucha wypowiedzi innych osób.</p>	<p>Prezentuje własne poglądy. Słucha wypowiedzi innych osób. Bierze czynny udział w zajęciach.</p>	<p>Prezentuje własne poglądy w logiczny sposób. Z uwagą słucha wypowiedzi innych osób.</p>	<p>Wykonuje ćwiczenia. Posługuje się poznanymi na lekcji pojęciami z zakresu etyki. Prezentuje własne poglądy, stawiając tezy i argumentując. Z uwagą słucha wypowiedzi innych osób.</p>	<p>pojęciami z zakresu etyki. Prezentuje własne poglądy, stawiając tezy i argumentując. Z uwagą słucha wypowiedzi innych osób. Ponadto uczeń w swoich rozważaniach wykorzystuje wiedzę z lektury dodatkowych tekstów z dziedziny etyki.</p>
--	--	--	--	--	---

<p>15. Istnienie i hierarchia wartości</p>	<p>Uczeń: Rozumie, na czym polegają różne sposoby istnienia wartości. Wie, na czym polega szczególny status ontyczny wartości. Potrafi rozróżnić wartości autoteliczne i instrumentalne oraz antywartości. Rozumie, na czym polega wartość i godność osoby. Rozważa własną hierarchię wartości. Słucha wypowiedzi innych osób.</p>	<p>Uczeń: Omawia wskazane przykłady, ukazujące różne sposoby istnienia wartości. Rozumie, na czym polega szczególny status ontyczny wartości. Potrafi rozróżnić wartości autoteliczne i instrumentalne oraz antywartości. Rozumie, na czym polega wartość i godność osoby. Odtwarza poglądy na temat wartości M. Schelera oraz R. Ingardena Rozważa własną hierarchię wartości. Słucha wypowiedzi innych osób.</p>	<p>Uczeń: Charakteryzuje stanowiska wobec pytania: jak istnieją wartości. Dostrzega wartości jako cechy bytów i jako idee normatywne. Wyjaśnia szczególny status ontyczny wartości. Zna pojęcie <i>aksjologia</i>. Odróżnia wartości autoteliczne i instrumentalne oraz antywartości. Rozpoznaje wartość i godność osoby. Zna poglądy na temat wartości M. Schelera oraz R. Ingardena Rozważa własną hierarchię wartości. Prezentuje poglądy w sposób logiczny. Z uwagą słucha wypowiedzi innych osób.</p>	<p>Uczeń: Charakteryzuje stanowiska wobec pytania: jak istnieją wartości. Wyróżnia wartości jako cechy bytów i jako idee normatywne, omawia szczególny status ontyczny wartości. Definiuje aksjologię. Odróżnia wartości autoteliczne i instrumentalne oraz antywartości. Rozpoznaje wartość i godność osoby. W wypowiedziach odwołuje się do poglądów na temat wartości M. Schelera oraz R. Ingardena Rozważa własną hierarchię wartości. Prezentuje poglądy, stawiając tezy i argumentując. Z uwagą słucha wypowiedzi innych osób.</p>	<p>Uczeń: Charakteryzuje stanowiska wobec pytania: jak istnieją wartości. Wyróżnia wartości jako cechy bytów i jako idee normatywne, omawia szczególny status ontyczny wartości. Definiuje aksjologię. Odróżnia wartości autoteliczne i instrumentalne oraz antywartości. Rozpoznaje wartość i godność osoby. W wypowiedziach odwołuje się do poglądów na temat wartości M. Schelera oraz R. Ingardena. Rozważa własną hierarchię wartości. Prezentuje poglądy, stawiając tezy i argumentując. Z uwagą słucha wypowiedzi innych osób. Ponadto uczeń w swoich rozważaniach wykorzystuje wiedzę z lektury dodatkowych tekstów z dziedziny etyki.</p>
<p>16. Wartości – znaczenie pojęcia i zaburzenia w postrzeganiu wartości</p>	<p>Uczeń: Zapoznaje się z przykładami ilustrującymi różne sposoby doświadczania wartości. Rozważa przejawy postrzegania życia ludzkiego jako wartości. Rozważa przykłady opisujące różnego typu zaburzenia postrzegania wartości. Potrafi uzasadnić, na czym polegają. Rozumie sens zawarty w wyjaśnieniu pojęcia <i>resentyment</i>. Odpowiada na pytania. Słucha wypowiedzi innych osób.</p>	<p>Uczeń: Zapoznaje się z przykładami ilustrującymi różne sposoby doświadczania wartości. Rozważa przejawy postrzegania życia ludzkiego jako wartości. Rozważa przykłady opisujące różnego typu zaburzenia postrzegania wartości. Potrafi uzasadnić, na czym polegają. Zna i rozumie pojęcie <i>resentyment</i>. Prezentuje własne poglądy. Słucha wypowiedzi innych osób.</p>	<p>Uczeń: Analizuje przykłady ilustrujące różne sposoby doświadczania wartości. Rozważa przejawy postrzegania życia ludzkiego jako wartości. Określa istotę poznania wartości (analizuje założenia stanowiska personalistycznego). Zna pojęcie <i>wrażliwość aksjologiczna</i>. Omawia przykłady niewrażliwości aksjologicznej. Zna różnego typu zaburzenia postrzegania wartości, w tym <i>resentymentu</i>. Prezentuje własne poglądy w sposób logiczny. Z uwagą słucha wypowiedzi innych osób.</p>	<p>Uczeń: Analizuje przykłady ilustrujące różne sposoby doświadczania wartości. Rozważa przejawy postrzegania życia ludzkiego jako wartości. Określa istotę poznania wartości (interpretuje założenia stanowiska personalistycznego). Wyjaśnia pojęcie <i>wrażliwość aksjologiczna</i>. Omawia przykłady niewrażliwości aksjologicznej. Wskazuje i analizuje przykłady różnego typu zaburzeń postrzegania wartości, w tym <i>resentymentu</i>. W argumentacji posługuje się poznаныmi pojęciami. Prezentuje własne poglądy, stawiając tezy i argumentując. Z uwagą słucha wypowiedzi innych osób.</p>	<p>Uczeń: Analizuje przykłady ilustrujące różne sposoby doświadczania wartości. Rozważa przejawy postrzegania życia ludzkiego jako wartości. Określa istotę poznania wartości (interpretuje założenia stanowiska personalistycznego). Wyjaśnia pojęcie <i>wrażliwość aksjologiczna</i>. Omawia przykłady niewrażliwości aksjologicznej. Wskazuje i analizuje przykłady różnego typu zaburzeń postrzegania wartości, w tym <i>resentymentu</i>. W argumentacji posługuje się poznаныmi pojęciami. Prezentuje własne poglądy, stawiając tezy i argumentując. Z uwagą słucha wypowiedzi innych osób. Ponadto uczeń w swoich rozważaniach wykorzystuje wiedzę z lektury dodatkowych tekstów z dziedziny etyki.</p>
<p>17. Urzeczywistnianie wartości</p>	<p>Uczeń: Omawia przykład urzeczywistniania</p>	<p>Uczeń: Omawia przykład urzeczywistniania wartości.</p>	<p>Uczeń: Omawia przykłady urzeczywistniania wartości.</p>	<p>Uczeń: Wskazuje i omawia przykłady urzeczywistniania wartości.</p>	<p>Uczeń: Wskazuje i omawia przykłady urzeczywistniania wartości. Dostrzega</p>

	wartości. Dostrzega związek hierarchizacji celów z wcielaniem wartości. Rozumie pojęcie <i>obowiązek moralny</i> . Uzasadnia przykład zaistnienia dobra moralnego. Prezentuje własne poglądy. Słucha wypowiedzi innych osób.	Dostrzega związek hierarchizacji celów z wcielaniem wartości. Zna pojęcie <i>obowiązek moralny</i> . Rozumie, na czym polega związek między pojęciami <i>obowiązek moralny</i> i <i>wartości</i> . Uzasadnia przykład zaistnienia dobra moralnego. Prezentuje własne poglądy. Słucha wypowiedzi innych osób.	Dostrzega związek hierarchizacji celów z wcielaniem wartości. Wyjaśnia pojęcie <i>obowiązek moralny</i> . Dostrzega związek między pojęciami <i>obowiązek moralny</i> i <i>wartości</i> . Przedstawia i omawia przykłady zaistnienia dobra moralnego. Prezentuje własne poglądy w sposób logiczny. Z uwagą słucha wypowiedzi innych osób.	Dostrzega związek hierarchizacji celów z wcielaniem wartości. Wyjaśnia pojęcie <i>obowiązek moralny</i> . Uzasadnia związek między pojęciami <i>obowiązek moralny</i> i <i>wartości</i> . Przedstawia i omawia przykłady zaistnienia dobra moralnego. Prezentuje własne poglądy, stawiając tezy i argumentując. Z uwagą słucha wypowiedzi innych osób.	związek hierarchizacji celów z wcielaniem wartości. Wyjaśnia pojęcie <i>obowiązek moralny</i> . Uzasadnia związek między pojęciami <i>obowiązek moralny</i> i <i>wartości</i> . Przedstawia i omawia przykłady zaistnienia dobra moralnego. Prezentuje własne poglądy, stawiając tezy i argumentując. Z uwagą słucha wypowiedzi innych osób. Ponadto uczeń w swoich rozważaniach wykorzystuje informacje i wnioski z lektury dodatkowych tekstów z dziedziny etyki.
18. „Problem wartości” – analiza tekstu J. Tischnera	Uczeń: Rozważa problem urzeczywistnienia hierarchizacji wartości. Czyta tekst J. Tischnera. Rozumie, że wskazany przykład z życia lub literatury, filmu czy teatru – potwierdza postawioną w tekście tezę. Odpowiada na pytania. Słucha wypowiedzi innych osób.	Uczeń: Rozważa problem urzeczywistnienia hierarchizacji wartości. Rozumie tekst J. Tischnera. Potrafi wyjaśnić, że wskazany przykład z życia lub literatury, filmu czy teatru – potwierdza postawioną w tekście tezę. Przedstawia własne poglądy. Słucha wypowiedzi innych osób.	Uczeń: Rozważa problem urzeczywistnienia hierarchizacji wartości. Analizuje i omawia tekst J. Tischnera, wyodrębnia tezę i argumenty. Wskazuje przykłady z życia lub literatury, filmu czy teatru – potwierdzające postawioną tezę. Przedstawia poglądy w logiczny sposób. Z uwagą słucha wypowiedzi innych osób.	Uczeń: Rozważa problem urzeczywistnienia i hierarchizacji wartości. Analizuje i omawia tekst J. Tischnera, wyodrębnia tezę i argumenty. Wskazuje przykłady z życia lub literatury, filmu czy teatru – potwierdzające postawioną tezę. Przedstawia poglądy, stawiając tezy i argumentując. Z uwagą słucha wypowiedzi innych osób.	Uczeń: Rozważa problem urzeczywistnienia i hierarchizacji wartości. Analizuje i omawia tekst J. Tischnera, wyodrębnia tezę i argumenty. Wskazuje przykłady z życia lub literatury, filmu czy teatru – potwierdzające postawioną tezę. Przedstawia poglądy, stawiając tezy i argumentując. Z uwagą słucha wypowiedzi innych osób. Ponadto uczeń w swoich rozważaniach wykorzystuje informacje i wnioski z lektury dodatkowych tekstów z dziedziny etyki.
5. ODPOWIEDZIALNOŚĆ					

<p>19. Odpowiedzialność i jej rodzaje</p>	<p>Uczeń: Rozumie zwroty <i>być odpowiedzialnym przed samym sobą, za siebie</i> oraz <i>bać się odpowiedzialności</i>. Poznaje elementy warunkujące odpowiedzialność moralną. Rozważa przykłady zachowań nacechowanych odpowiedzialnością moralną, ze szczególnym uwzględnieniem sytuacji, w których występują zewnętrzne naciski. Rozumie zwrot: „człowiek jest powołany do odpowiedzialności”. Analizuje własne</p>	<p>Uczeń: Wyjaśnia zwroty <i>być odpowiedzialnym przed samym sobą, za siebie</i> oraz <i>bać się odpowiedzialności</i>. Poznaje elementy warunkujące odpowiedzialność moralną. Rozważa przykłady zachowań nacechowanych odpowiedzialnością moralną, ze szczególnym uwzględnieniem sytuacji, w których występują zewnętrzne naciski. Rozumie zwrot: „człowiek jest powołany do odpowiedzialności”. Analizuje własne postępowanie w kontekście odpowiedzialności.</p>	<p>Uczeń: Omawia różne rodzaje odpowiedzialności, uwypuklając różnice. Wykorzystując przykłady, wyjaśnia zwroty <i>być odpowiedzialnym przed samym sobą, za siebie</i> oraz <i>bać się odpowiedzialności</i>. Wskazuje elementy warunkujące odpowiedzialność moralną. Rozważa przypadki podejmowania odpowiedzialności w sytuacji zewnętrznych nacisków. Interpretuje związek między obiektywnością wartości a odpowiedzialnością moralną. Wyjaśnia zwrot: „człowiek jest powołany do odpowiedzialności”.</p>	<p>Uczeń: Na podstawie własnych doświadczeń i obserwacji rzeczywistości, definiuje pojęcie <i>odpowiedzialność</i>. Omawia różne rodzaje odpowiedzialności, wykazując różnice. Wyjaśnia zwroty <i>być odpowiedzialnym przed samym sobą, za siebie</i> oraz <i>bać się odpowiedzialności</i>. Rozważa przypadki podejmowania odpowiedzialności w sytuacji zewnętrznych nacisków. Wskazuje elementy warunkujące odpowiedzialność moralną. Objaśnia sformułowanie <i>ontyczny warunek moralnej odpowiedzialności</i>. Interpretuje związek między obiektywnością wartości</p>	<p>Uczeń: Na podstawie własnych doświadczeń i obserwacji rzeczywistości, definiuje pojęcie <i>odpowiedzialność</i>. Omawia różne rodzaje odpowiedzialności, wykazując różnice. Wyjaśnia zwroty <i>być odpowiedzialnym przed samym sobą, za siebie</i> oraz <i>bać się odpowiedzialności</i>. Rozważa przypadki podejmowania odpowiedzialności w sytuacji zewnętrznych nacisków. Wskazuje elementy warunkujące odpowiedzialność moralną. Objaśnia sformułowanie <i>ontyczny warunek moralnej odpowiedzialności</i>. Interpretuje związek między obiektywnością wartości a odpowiedzialnością moralną. Omawia wskazane przez siebie przykłady ilustrujące zwrot: „człowiek jest powołany do odpowiedzialności”.</p>
--	---	---	---	--	---

	<p>postępowanie w kontekście odpowiedzialności. Prezentuje własne poglądy. Słucha wypowiedzi innych osób.</p>	<p>Prezentuje własne poglądy. Słucha wypowiedzi innych osób.</p>	<p>Analizuje własne postępowanie w kontekście odpowiedzialności. W rozważaniach posługuje się pojęciami i sformułowaniami. Prezentuje poglądy w logiczny sposób. Z uwagą słucha wypowiedzi innych osób.</p>	<p>a odpowiedzialnością moralną. Omawia wskazane przez siebie przykłady ilustrujące zwrot: „człowiek jest powołany do odpowiedzialności”. Analizuje własne postępowanie w kontekście odpowiedzialności. W rozważaniach posługuje się pojęciami i sformułowaniami. Prezentuje poglądy, stawiając tezy i argumentując. Z uwagą słucha wypowiedzi innych osób.</p>	<p>Analizuje własne postępowanie w kontekście odpowiedzialności. W rozważaniach posługuje się pojęciami i sformułowaniami. Prezentuje poglądy, stawiając tezy i argumentując. Z uwagą słucha wypowiedzi innych osób. Ponadto uczeń w swoich rozważaniach wykorzystuje informacje i wnioski z lektury dodatkowych tekstów z dziedziny etyki.</p>
--	---	--	---	---	---

<p>20. „(...) cokolwiek uczynię, zamieni się na zawsze w to, co uczyniłam” – W Szyborska. Kiedy możemy być odpowiedzialni?</p>	<p>Uczeń: Potrafi wskazać warunki ponoszenia odpowiedzialności w wybranym przykładzie. Rozumie pojęcie <i>pole odpowiedzialności</i>. Rozumie znaczenie trafnego rozpoznawania zagrożonych wartości oraz analizy możliwości działania. Spośród wielu przykładów potrafi wskazać te, które dotyczą postaw osób realizujących czyny moralnie pozytywne. Wie, z jakimi wymaganiami wiąże się realizacja czynów moralnie pozytywnych. Zna pojęcia <i>dobra wola</i> oraz <i>cnota moralna</i>. Rozumie, na czym polegają zachowania nacechowane znieczulicą. Zna wyrażenie <i>praca nad sobą</i> oraz pojęcie <i>samowychowanie</i>. Rozumie ich związek z odpowiedzialnością. Dokonuje analizy własnego postępowania w kontekście odpowiedzialności za siebie, wobec siebie, innych oraz wobec świata. Odpowiada na pytania.</p>	<p>Uczeń: Potrafi wskazać warunki ponoszenia odpowiedzialności w wybranym przykładzie. Rozumie pojęcie <i>pole odpowiedzialności</i>. Rozumie znaczenie trafnego rozpoznawania zagrożonych wartości oraz analizy możliwości działania. Spośród wielu przykładów potrafi wskazać te, które dotyczą postaw osób realizujących czyny moralnie pozytywne. Wie, z jakimi wymaganiami wiąże się realizacja czynów moralnie pozytywnych. Zna pojęcia <i>dobra wola</i> oraz <i>cnota moralna</i>. Wskazuje przykłady zachowań nacechowanych znieczulicą. Zna wyrażenie <i>praca nad sobą</i> oraz pojęcie <i>samowychowanie</i>. Rozumie ich związek z odpowiedzialnością. Dokonuje analizy własnego postępowania w kontekście odpowiedzialności za siebie, wobec siebie, innych oraz wobec świata. Prezentuje własne poglądy. Słucha wypowiedzi innych osób.</p>	<p>Uczeń: Określa warunki ponoszenia odpowiedzialności we wskazanych przykładach. Wyjaśnia pojęcie <i>pole odpowiedzialności</i>. Dostrzega znaczenie trafnego rozpoznawania zagrożonych wartości oraz analizy możliwości działania. Podaje przykłady postaw osób realizujących czyny moralnie pozytywne. Zna wymagania dotyczące realizacji czynów moralnie pozytywnych. Spośród przykładów wybiera te, które ilustrują pojęcia <i>dobra wola</i> oraz <i>cnota moralna</i>. Omawia sytuacje obrazujące zachowania nacechowane znieczulicą. Wyjaśnia wyrażenie <i>praca nad sobą</i>. Dostrzega znaczenie samowychowania w kontekście odpowiedzialności. Rozumie sformułowanie <i>samowychowanie jako powołanie do odpowiedzialności</i>. Dokonuje analizy własnego postępowania w kontekście odpowiedzialności za siebie, wobec siebie, innych oraz wobec świata. Prezentuje poglądy w logiczny sposób. Z uwagą słucha</p>	<p>Uczeń: Omawia warunki ponoszenia odpowiedzialności na podstawie wskazanych przez siebie przykładów. Wyjaśnia pojęcie <i>pole odpowiedzialności</i>. Określa wymagania dotyczące realizacji czynów moralnie pozytywnych. Dostrzega znaczenie trafnego rozpoznawania zagrożonych wartości oraz analizy możliwości działania. Definiuje pojęcia <i>dobra wola</i> oraz <i>cnota moralna</i> i odnajduje przykłady, które je ilustrują. Interpretuje znaczenie zasady noblesse oblige w kontekście współczesnej rzeczywistości. Podaje przykłady postaw osób realizujących czyny moralnie pozytywne, zestawiając je z zachowaniami nacechowanymi znieczulicą. Określa warunki i znaczenie pracy nad sobą. Interpretuje sformułowanie <i>samowychowanie jako powołanie do odpowiedzialności</i>. Dokonuje wnikliwej analizy własnego postępowania w kontekście odpowiedzialności za siebie, wobec siebie, innych oraz wobec świata. W rozważaniach posługuje się poznanymi na zajęciach pojęciami i sformułowaniami. Prezentuje poglądy, stawiając</p>	<p>Uczeń: Omawia warunki ponoszenia odpowiedzialności na podstawie wskazanych przez siebie przykładów. Wyjaśnia pojęcie <i>pole odpowiedzialności</i>. Określa wymagania dotyczące realizacji czynów moralnie pozytywnych. Dostrzega znaczenie trafnego rozpoznawania zagrożonych wartości oraz analizy możliwości działania. Definiuje pojęcia <i>dobra wola</i> oraz <i>cnota moralna</i> i odnajduje przykłady, które je ilustrują. Interpretuje znaczenie zasady noblesse oblige w kontekście współczesnej rzeczywistości. Podaje przykłady postaw osób realizujących czyny moralnie pozytywne, zestawiając je z zachowaniami nacechowanymi znieczulicą. Określa warunki i znaczenie pracy nad sobą. Interpretuje sformułowanie <i>samowychowanie jako powołanie do odpowiedzialności</i>. Dokonuje wnikliwej analizy własnego postępowania w kontekście odpowiedzialności za siebie, wobec siebie, innych oraz wobec świata. W rozważaniach posługuje się poznanymi na zajęciach pojęciami i sformułowaniami. Prezentuje poglądy, stawiając tezy i argumentując. Z uwagą słucha wypowiedzi innych osób. Ponadto uczeń w swoich rozważaniach wykorzystuje informacje i wnioski z lektury dodatkowych tekstów z dziedziny etyki.</p>
	<p>Słucha wypowiedzi innych osób.</p>		<p>wypowiedzi innych osób.</p>	<p>tezy i argumentując. Z uwagą słucha wypowiedzi innych osób.</p>	

<p>21. „Teoria odpowiedzialności: podstawowe rozróżnienia” – analiza tekstu H. Jonasa</p>	<p>Uczeń: Rozumie znaczenie zwrotu <i>odpowiedzialność za sprawę, która domaga się mojego działania</i> w kontekście etycznym. Dostrzega różnicę w pojmowaniu odpowiedzialności za czyn a odpowiedzialności za rzeczywistość, wypowiadając sądy i opinie wynikające z przemyśleń na temat współczesnego świata. Stara się zrozumieć wyrażenie <i>moc ponoszenia odpowiedzialności</i>, analizując własne możliwości. Rozważa własne postępowanie w kontekście odpowiedzialności za siebie, wobec siebie, innych oraz wobec świata. Prezentuje własne poglądy. Słucha wypowiedzi innych osób.</p>	<p>Uczeń: Rozumie znaczenie zwrotu <i>odpowiedzialność za sprawę, która domaga się mojego działania</i> w kontekście etycznym. Wybiera przykłady pokazujące różnicę w pojmowaniu odpowiedzialności za czyn a odpowiedzialności za rzeczywistość. Rozumie sformułowanie <i>moc ponoszenia odpowiedzialności</i> i stara się odczytać je w kontekście własnych możliwości. Wypowiada się na temat przedstawionych treści, wykorzystując własne przemyślenia na temat współczesnego świata. Prezentuje własne poglądy. Słucha wypowiedzi innych osób.</p>	<p>Uczeń: Interpretuje zwrot <i>odpowiedzialność za sprawę, która domaga się mojego działania</i> w kontekście etycznym. Analizuje przykłady pokazujące różnicę w pojmowaniu odpowiedzialności za czyn a odpowiedzialności za rzeczywistość. Omawia sformułowanie <i>moc ponoszenia odpowiedzialności</i> i odnosi je do własnych możliwości. Wskazuje w tekście tezę. Wypowiada się na temat przedstawionych treści, wykorzystując własne przemyślenia na temat współczesnego świata. Prezentuje poglądy w logiczny sposób. Z uwagą słucha wypowiedzi innych osób.</p>	<p>Uczeń: Interpretuje zwrot <i>odpowiedzialność za sprawę, która domaga się mojego działania</i> w kontekście etycznym. Podaje przykłady pokazujące różnicę w pojmowaniu odpowiedzialności za czyn a odpowiedzialności za rzeczywistość. Omawia sformułowanie <i>moc ponoszenia odpowiedzialności</i> i analizuje je w kontekście własnych możliwości. Wskazuje w tekście tezę. Wypowiada się na temat przedstawionych treści, wykorzystując własne przemyślenia na temat współczesnego świata. W rozważaniach posługuje się poznanymi na zajęciach pojęciami i sformułowaniami. Prezentuje poglądy, stawiając tezy i argumentując. Z uwagą słucha wypowiedzi innych osób.</p>	<p>Uczeń: Interpretuje zwrot <i>odpowiedzialność za sprawę, która domaga się mojego działania</i> w kontekście etycznym. Podaje przykłady pokazujące różnicę w pojmowaniu odpowiedzialności za czyn a odpowiedzialności za rzeczywistość. Omawia sformułowanie <i>moc ponoszenia odpowiedzialności</i> i analizuje je w kontekście własnych możliwości. Wskazuje w tekście tezę. Wypowiada się na temat przedstawionych treści, wykorzystując własne przemyślenia na temat współczesnego świata. W rozważaniach posługuje się poznanymi na zajęciach pojęciami i sformułowaniami. Prezentuje poglądy, stawiając tezy i argumentując. Z uwagą słucha wypowiedzi innych osób. Ponadto uczeń w swoich rozważaniach wykorzystuje informacje i wnioski z lektury dodatkowych tekstów z dziedziny etyki.</p>
--	--	--	---	---	--

6. NIEŁATWO JEST MÓWIĆ O DOBRU

<p>22. Obyczaj, moralność, etyka</p>	<p>Uczeń: Rozumie znaczenie pojęć <i>dobro</i> i <i>zło</i> w kontekście rozważań o moralności. Rozumie pojęcia <i>norma</i>, <i>obyczaj</i>, <i>moralność</i>, <i>etyka</i>, <i>amoralizm</i>. Dostrzega związek moralności z nakazami i zakazami. Rozumie, na czym polega rozwój moralny. Dostrzega jego rolę w życiu jednostki. Odpowiada na pytania. Słucha wypowiedzi innych osób.</p>	<p>Uczeń: Rozumie znaczenie pojęć <i>dobro</i> i <i>zło</i> w kontekście rozważań o moralności. Zna pojęcia <i>norma</i>, <i>obyczaj</i>, <i>moralność</i>, <i>etyka</i>, <i>amoralizm</i>. Dostrzega związek moralności z nakazami i zakazami. Wie, na czym polega rozwój moralny. Dostrzega jego rolę w życiu jednostki. Dostrzega różnicę między etyką normatywną a opisową. Prezentuje własne poglądy. Słucha wypowiedzi innych osób.</p>	<p>Uczeń: Wyjaśnia znaczenie pojęć <i>dobro</i> i <i>zło</i> w kontekście rozważań o moralności. Wyjaśnia pojęcia <i>norma</i>, <i>obyczaj</i>, <i>moralność</i>, <i>etyka</i>, <i>amoralizm</i>. Trafnie interpretuje wskazane przykłady ilustrujące te pojęcia. Dostrzega związek moralności z nakazami i zakazami. Wskazuje czynniki wpływające na rozwój moralny i wyjaśnia jego znaczenie oraz rolę. Objaśnia przedmiot rozważań etyki normatywnej i opisowej. Zna pojęcia <i>psychologia</i> i <i>socjologia</i></p>	<p>Uczeń: Wyjaśnia znaczenie pojęć <i>dobro</i> i <i>zło</i> w kontekście rozważań o moralności. Definiuje pojęcia <i>norma</i>, <i>obyczaj</i>, <i>moralność</i>, <i>etyka</i>, <i>amoralizm</i>. Przytacza i omawia przykłady ilustrujące te pojęcia. Wskazuje wartości chronione i cenione w przykładach prezentujących obyczaj. Dostrzega związek moralności z nakazami i zakazami. Objaśnia przedmiot rozważań etyki normatywnej i opisowej. Wyjaśnia pojęcia <i>psychologia</i> i <i>socjologia moralności</i>. Wskazuje czynniki wpływające na rozwój moralny</p>	<p>Uczeń: Wyjaśnia znaczenie pojęć <i>dobro</i> i <i>zło</i> w kontekście rozważań o moralności. Definiuje pojęcia <i>norma</i>, <i>obyczaj</i>, <i>moralność</i>, <i>etyka</i>, <i>amoralizm</i>. Przytacza i omawia przykłady ilustrujące te pojęcia. Wskazuje wartości chronione i cenione w przykładach prezentujących obyczaj. Dostrzega związek moralności z nakazami i zakazami. Objaśnia przedmiot rozważań etyki normatywnej i opisowej. Wyjaśnia pojęcia <i>psychologia</i> i <i>socjologia moralności</i>. Wskazuje czynniki wpływające na rozwój moralny i wyjaśnia jego znaczenie i rolę. Prezentuje poglądy, stawiając tezy i argumentując. Z uwagą słucha wypowiedzi</p>
---	---	---	--	--	---

			<i>moralności</i> . Prezentuje poglądy w logiczny sposób.	i wyjaśnia jego znaczenie i rolę. Prezentuje poglądy, stawiając	innych osób. Ponadto uczeń w swoich rozważaniach wykorzystuje
--	--	--	---	---	---

			Z uwagą słucha wypowiedzi innych osób.	tezy i argumentując. Z uwagą słucha wypowiedzi innych osób.	informacje i wnioski z lektury dodatkowych tekstów z dziedziny etyki.
--	--	--	--	---	---

<p>23. Ocenianie w wypowiedziach językowych</p>	<p>Uczeń: Zna pojęcie podmiotu moralnego oraz warunki, jakie muszą być spełnione, aby wiedza podmiotu moralnego na temat wartości i norm moralnych przekładała się na właściwe działanie. Rozumie, czym się różnią zdania opisujące od oceniających oraz osądzających. Dostrzega cechę wartościowania wypowiedzi. Zna kryterium rozróżnienia ocen językowych (oceny praktyczne i moralne). Rozumie, na czym polega subiektywny charakter oceniania. Wie, jakie warunki należy wziąć pod uwagę, dokonując osądu moralnego. Rozumie, na czym polega wpływ pozytywnej i negatywnej oceny na działanie. Ma świadomość istnienia różnego typu sądów moralnych. Rozważa własną postawę i swoje wypowiedzi w kontekście omawianych zagadnień. Odpowiada na pytania. Słucha wypowiedzi innych osób.</p>	<p>Uczeń: Zna pojęcie podmiotu moralnego oraz warunki, jakie muszą być spełnione, aby wiedza podmiotu moralnego na temat wartości i norm moralnych przekładała się na właściwe działanie. Rozumie, czym się różnią zdania opisujące od oceniających oraz osądzających. Dostrzega cechę wartościowania wypowiedzi. Zna kryterium rozróżnienia ocen językowych (oceny praktyczne i moralne). Rozumie, na czym polega subiektywny charakter oceniania. Wie, jakie warunki należy wziąć pod uwagę, dokonując osądu moralnego. Omawia wpływ pozytywnej i negatywnej oceny na działanie. Zna różne typy sądów moralnych. Analizuje własną postawę i swoje wypowiedzi w kontekście omawianych zagadnień. Prezentuje własne poglądy. Słucha wypowiedzi innych osób.</p>	<p>Uczeń: Zna pojęcie podmiotu moralnego. Określa warunki, jakie muszą być spełnione, aby wiedza podmiotu moralnego na temat wartości i norm moralnych przekładała się na właściwe działanie. Omawia przykłady zdań opisujących, oceniających, osądzających. Dostrzega cechę wartościowania wypowiedzi. Wśród ocen językowych wskazuje oceny praktyczne i moralne. Wyjaśnia, na czym polega subiektywny charakter oceniania i jego konsekwencje. Objaśnia warunki, jakie należy wziąć pod uwagę, dokonując osądu moralnego. Omawia wpływ pozytywnej i negatywnej oceny na działanie. Wyróżnia i analizuje różne typy sądów moralnych. Analizuje własną postawę i swoje wypowiedzi w kontekście omawianych zagadnień. Prezentuje poglądy w logiczny sposób. Z uwagą słucha wypowiedzi innych osób.</p>	<p>Uczeń: Zna pojęcie podmiotu moralnego. Określa warunki, jakie muszą być spełnione, aby wiedza podmiotu moralnego na temat wartości i norm moralnych przekładała się na właściwe działanie. Wskazuje i omawia przykłady zdań opisujących, oceniających, osądzających. Dostrzega cechę wartościowania wypowiedzi. Wśród ocen językowych wskazuje oceny praktyczne i moralne. Wyjaśnia, na czym polega subiektywny charakter oceniania i jego konsekwencje. Objaśnia warunki, jakie należy wziąć pod uwagę, dokonując osądu moralnego. Omawia wpływ pozytywnej i negatywnej oceny na działanie. Wyróżnia i analizuje różne typy sądów moralnych. Analizuje własną postawę i swoje wypowiedzi w kontekście omawianych zagadnień. Prezentuje poglądy, stawiając tezy i argumentując. Z uwagą słucha wypowiedzi innych osób.</p>	<p>Uczeń: Zna pojęcie podmiotu moralnego. Określa warunki, jakie muszą być spełnione, aby wiedza podmiotu moralnego na temat wartości i norm moralnych przekładała się na właściwe działanie. Wskazuje i omawia przykłady zdań opisujących, oceniających, osądzających. Dostrzega cechę wartościowania wypowiedzi. Wśród ocen językowych wskazuje oceny praktyczne i moralne. Wyjaśnia, na czym polega subiektywny charakter oceniania i jego konsekwencje. Objaśnia warunki, jakie należy wziąć pod uwagę, dokonując osądu moralnego. Omawia wpływ pozytywnej i negatywnej oceny na działanie. Wyróżnia i analizuje różne typy sądów moralnych. Analizuje własną postawę i swoje wypowiedzi w kontekście omawianych zagadnień. Prezentuje poglądy, stawiając tezy i argumentując. Z uwagą słucha wypowiedzi innych osób. Ponadto uczeń w swoich rozważaniach wykorzystuje informacje i wnioski z lektury dodatkowych tekstów z dziedziny etyki.</p>
--	---	---	---	---	--

<p>24. „Co to wszystko znaczy?” – spór o realność powinności moralnej</p>	<p>Uczeń: Zna pytania metaetyczne. Rozumie znaczenie słów <i>wartość</i> i <i>dobro</i> w różnych kontekstach. Dostrzega różnicę między stwierdzeniami zawierającymi przekonania moralne a wypowiedziami wyrażającymi pewność prezentowanych poglądów.</p>	<p>Uczeń: Zna pytania metaetyczne. Rozumie znaczenie słów <i>wartość</i> i <i>dobro</i> w różnych kontekstach. Dostrzega różnicę między stwierdzeniami zawierającymi przekonania moralne a wypowiedziami wyrażającymi pewność prezentowanych poglądów. Zna różne sposoby</p>	<p>Uczeń: Rozpoznaje pytania metaetyczne. Stosuje słowa <i>wartość</i> i <i>dobro</i> w różnych kontekstach. Wskazuje stwierdzenia zawierające przekonania moralne oraz wypowiedzenia wyrażające pewność prezentowanych poglądów. Omawia różne sposoby uzasadniania moralnego, zwracając szczególną uwagę</p>	<p>Uczeń: Formułuje pytania metaetyczne. Stosuje słowa <i>wartość</i> i <i>dobro</i> w różnych kontekstach. Podaje przykłady stwierdzeń zawierających przekonania moralne oraz wypowiedzeń wyrażających pewność prezentowanych poglądów. Podaje przykłady różnych sposobów uzasadniania moralnego. Omawiając je, zwraca szczególną uwagę na</p>	<p>Uczeń: Formułuje pytania metaetyczne. Stosuje słowa <i>wartość</i> i <i>dobro</i> w różnych kontekstach. Podaje przykłady stwierdzeń zawierających przekonania moralne oraz wypowiedzeń wyrażających pewność prezentowanych poglądów. Podaje przykłady różnych sposobów uzasadniania moralnego. Omawiając je, zwraca szczególną uwagę na manipulację. Interpretuje pytania o rację dobra (obiektywność zakazów i nakazów</p>
--	--	--	---	---	---

	<p>Zna różne sposoby uzasadniania moralnego, zwłaszcza manipulację. Rozumie, z czego wynikają pytania o rację dobra (obiektywność zakazów i nakazów moralnych, wartość logiczna prawdy lub fałszu). Rozumie, jakie konsekwencje wynikają z przyjęcia założenia uznającego wartości za szczególny rodzaj bytu. Dostrzega argumenty przemawiające za przyjęciem założenia o obiektywności powinności moralnej i przeciw niemu. Dostrzega związek między możliwością wiedzy o dobru i złu a wychowaniem moralnym. Odpowiada na pytania. Słucha wypowiedzi innych osób.</p>	<p>uzasadniania moralnego, zwłaszcza manipulację. Rozumie, z czego wynikają pytania o rację dobra (obiektywność zakazów i nakazów moralnych, wartość logiczna prawdy lub fałszu). Rozumie argumenty przemawiające za przyjęciem założenia o obiektywności powinności moralnej i przeciw niemu. Wie, na czym polegają różnice między pojęciami kognitywizm i nonkognitywizm etyczny oraz <i>naturalizm metaetyczny</i> i <i>antynaturalizm metaetyczny</i>. Rozumie, jakie konsekwencje wynikają z przyjęcia założenia uznającego wartości za szczególny rodzaj bytu. Dostrzega związek między możliwością wiedzy o dobru i złu a wychowaniem moralnym. Prezentuje własne poglądy. Słucha wypowiedzi innych osób.</p>	<p>na manipulację. Wyjaśnia istotę pytań o rację dobra (obiektywność zakazów i nakazów moralnych, wartość logiczna prawdy lub fałszu). Wypowiada się na temat argumentów przemawiających za przyjęciem założenia o obiektywności powinności moralnej i przeciw niemu. Zna pojęcia kognitywizm i nonkognitywizm etyczny oraz <i>naturalizm metaetyczny</i> i <i>antynaturalizm metaetyczny</i>. Wyjaśnia ich znaczenie w odniesieniu do rzeczywistości. Dostrzega związek między możliwością wiedzy o dobru i złu a wychowaniem moralnym. Prezentuje poglądy w logiczny sposób. Z uwagą słucha wypowiedzi innych osób.</p>	<p>manipulację. Interpretuje pytania o rację dobra (obiektywność zakazów i nakazów moralnych, wartość logiczna prawdy lub fałszu). Wskazuje argumenty przemawiające za słusnością przekonania o obiektywności powinności moralnej i przeciw niej. Wyjaśnia pojęcia kognitywizm i nonkognitywizm etyczny oraz <i>naturalizm metaetyczny</i> i <i>antynaturalizm metaetyczny</i>. Uzasadniania ich znaczenie w odniesieniu do rzeczywistości. Dostrzega związek między możliwością wiedzy o dobru i złu a wychowaniem moralnym. Prezentuje poglądy, stawiając tezy i argumentując. Z uwagą słucha wypowiedzi innych osób.</p>	<p>moralnych, wartość logiczna prawdy lub fałszu). Wskazuje argumenty przemawiające za słusnością przekonania o obiektywności powinności moralnej i przeciw niej. Wyjaśnia pojęcia kognitywizm i nonkognitywizm etyczny oraz <i>naturalizm metaetyczny</i> i <i>antynaturalizm metaetyczny</i>. Uzasadniania ich znaczenie w odniesieniu do rzeczywistości. Dostrzega związek między możliwością wiedzy o dobru i złu a wychowaniem moralnym. Prezentuje poglądy, stawiając tezy i argumentując. Z uwagą słucha wypowiedzi innych osób. Ponadto uczeń w swoich rozważaniach wykorzystuje informacje i wnioski z lektury dodatkowych tekstów z dziedziny etyki.</p>
--	---	--	---	---	--

<p>25. Mała etyka – analiza fragmentu tekstu L. Kołakowskiego</p>	<p>Uczeń: Czyta tekst L. Kołakowskiego. Rozumie tezę tekstu, a także formułowane przez innych argumenty za jej przyjęciem i przeciw niej. Rozważa przykłady ukazujące pojęcia <i>dobro instrumentalne</i> i <i>dobro samo w sobie</i>. Rozumie, na czym polega problem empirycznego uzasadnienia powinności. Dostrzega związek omawianych zagadnień z życiem codziennym. Odpowiada na pytania. Słucha wypowiedzi innych</p>	<p>Uczeń: Analizuje tekst L. Kołakowskiego. Rozumie tezę tekstu, a także formułowane przez innych argumenty za jej przyjęciem i przeciw niej. Wie, na czym polega rozróżnienie zagadnień z obszaru etyki normatywnej i opisowej. Rozważa przykłady ukazujące pojęcia <i>dobro instrumentalne</i> i <i>dobro samo w sobie</i>. Rozumie, na czym polega problem empirycznego uzasadnienia powinności. Dostrzega związek</p>	<p>Uczeń: Analizuje tekst L. Kołakowskiego. Wskazuje tezę tekstu, formułuje argumenty za jej przyjęciem i przeciw niej. Odnosi się do poruszanych w tekście pojęć, omawiając wskazane przykłady; rozróżnia etykę normatywną i opisową, omawia pojęcia <i>dobro instrumentalne</i> i <i>dobro samo w sobie</i> oraz problem empirycznego uzasadnienia powinności. Prezentuje własne poglądy w logiczny sposób. Z uwagą słucha wypowiedzi innych osób.</p>	<p>Uczeń: Analizuje tekst L. Kołakowskiego. Wskazuje tezę tekstu, formułuje argumenty za jej przyjęciem i przeciw niej. Odnosi się do poruszanych w tekście pojęć, w uzasadnieniu posługuje się przykładami z życia codziennego; rozróżnia etykę normatywną i opisową, omawia pojęcia <i>dobro instrumentalne</i> i <i>dobro samo w sobie</i> oraz problem empirycznego uzasadnienia powinności. Prezentuje własne poglądy, stawiając tezy i argumentując. Z uwagą słucha wypowiedzi innych osób.</p>	<p>Uczeń: Analizuje tekst L. Kołakowskiego. Wskazuje tezę tekstu, formułuje argumenty za jej przyjęciem i przeciw niej. Odnosi się do poruszanych w tekście pojęć, w uzasadnieniu posługuje się przykładami z życia codziennego; rozróżnia etykę normatywną i opisową, omawia pojęcia <i>dobro instrumentalne</i> i <i>dobro samo w sobie</i> oraz problem empirycznego uzasadnienia powinności. Prezentuje własne poglądy, stawiając tezy i argumentując. Z uwagą słucha wypowiedzi innych osób. Ponadto uczeń w swoich rozważaniach wykorzystuje informacje i wnioski z lektury dodatkowych tekstów z dziedziny etyki.</p>
--	---	---	--	---	--

	osób.	omawianych zagadnień z życiem codziennym. Prezentuje własne poglądy. Słucha wypowiedzi innych osób.			
--	-------	---	--	--	--

7. NORMY MORALNE A ROZWÓJ CZŁOWIEKA

<p>26. Normy moralne a rozwój człowieka – struktura i rodzaje norm moralnych</p>	<p>Uczeń: Rozumie rolę kształtowania podmiotowości moralnej w kontekście rozwoju osobowości. Odczytuje ewokatywny charakter wskazanych zdań. Zna definicję normy. Zapoznaje się z przykładami norm obyczajowych, prawnych, moralnych. Dostrzega związek między normą a wartością (w tym zaspokajaniem istotnych potrzeb). Rozważa powody przestrzegania norm moralnych (nawyki, „intelektualna identyfikacja”, strach przed sankcjami). Rozumie rolę, jaką odgrywają normy moralne w życiu społecznym. Odczytuje związek prawa i moralności. Rozumie konieczność znajomości i praktycznego hierarchizowania norm moralnych w życiu. Zna pojęcie etyka zawodowa i rozumie jej cel. Zapoznaje się z przykładem kodeksu etyki zawodowej. Zna <i>Dekalog</i>. Zapoznaje się z tekstem Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka. Rozumie jej cel i znaczenie. Odpowiada na pytania, słucha wypowiedzi innych osób.</p>	<p>Uczeń: Rozumie rolę kształtowania podmiotowości moralnej w kontekście rozwoju osobowości. Odczytuje ewokatywny charakter wskazanych zdań. Zna definicję normy. Rozróżnia normy obyczajowe, prawne, moralne. Wyróżnia normy moralne spośród norm postępowania. Wyjaśnia rolę, jaką odgrywają normy moralne w życiu społecznym. Zna pojęcia etyka heteronomiczna i etyka autonomiczna. Rozważa powody przestrzegania norm moralnych (nawyki, „intelektualna identyfikacja”, strach przed sankcjami). Rozumie związek między normą a wartością (w tym zaspokajaniem istotnych potrzeb). Zna dwa znaczenia obowiązującego normy moralnej, odróżnia normy tetyczne i teleologiczne. Dostrzega związek prawa i moralności. Zna kryteria podziału norm moralnych. Rozumie konieczność znajomości i praktycznego hierarchizowania norm moralnych w życiu. Zna pojęcie <i>etyka zawodowa</i> i potrafi uzasadnić jej cel. Omawia wskazany przykład kodeksu etyki zawodowej. Zna cel i znaczenie Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka.</p>	<p>Uczeń: Wyjaśnia rolę kształtowania podmiotowości moralnej w kontekście rozwoju osobowości. Wskazuje zdania o charakterze ewokatywnym. Definiuje normę. Wskazuje przykłady norm obyczajowych, prawnych, moralnych. Wyróżnia normy moralne spośród norm postępowania. Wyjaśnia rolę, jaką odgrywają normy moralne w życiu społecznym. Zna pojęcia etyka heteronomiczna i etyka autonomiczna. Rozważa powody przestrzegania norm moralnych (nawyki, „intelektualna identyfikacja”, strach przed sankcjami). Rozumie związek między normą a wartością (w tym zaspokajaniem istotnych potrzeb). Zna dwa znaczenia obowiązującego normy moralnej, odróżnia normy tetyczne i teleologiczne. Dostrzega związek prawa i moralności. Zna kryteria podziału norm moralnych. Rozumie konieczność znajomości i praktycznego hierarchizowania norm moralnych w życiu. Wyjaśnia pojęcie etyka zawodowa. Uzasadnia jej cel. Omawia wskazany przykład kodeksu etyki zawodowej. Zna <i>Dekalog</i>. Zna cel i znaczenie Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka. Prezentuje własne poglądy w logiczny sposób. Z uwagą słucha wypowiedzi innych osób.</p>	<p>Uczeń: Wyjaśnia rolę kształtowania podmiotowości moralnej w kontekście rozwoju osobowości. Podaje przykłady zdań o charakterze ewokatywnym. Definiuje normę. Podaje przykłady norm obyczajowych, prawnych, moralnych. Wyróżnia normy moralne spośród norm postępowania. Wyjaśnia rolę, jaką odgrywają normy moralne w życiu społecznym. Rozróżnia poglądy na temat pochodzenia norm moralnych zawarte w etyce heteronomicznej i autonomicznej. Omawia powody przestrzegania norm moralnych (nawyki, „intelektualna identyfikacja”, strach przed sankcjami). Rozumie oraz ilustruje przykładami związek między normą a wartością (w tym zaspokajaniem istotnych potrzeb). Zna dwa znaczenia obowiązującego normy moralnej, odróżnia normy tetyczne i teleologiczne. Dostrzega związek prawa i moralności. Zna klasyfikację i kryteria podziału norm moralnych. Omawia konieczność znajomości i praktycznego hierarchizowania norm moralnych w życiu. Wyjaśnia pojęcie etyka zawodowa. Uzasadnia jej cel. Wskazuje i omawia przykład kodeksu etyki zawodowej. Zna i interpretuje <i>Dekalog</i>. Określa cel i wyjaśnia znaczenie Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka. Prezentuje własne poglądy, stawiając tezy i argumentując. Z uwagą słucha wypowiedzi innych osób.</p>	<p>Uczeń: Wyjaśnia rolę kształtowania podmiotowości moralnej w kontekście rozwoju osobowości. Podaje przykłady zdań o charakterze ewokatywnym. Definiuje normę. Podaje przykłady norm obyczajowych, prawnych, moralnych. Wyróżnia normy moralne spośród norm postępowania. Wyjaśnia rolę, jaką odgrywają normy moralne w życiu społecznym. Rozróżnia poglądy na temat pochodzenia norm moralnych zawarte w etyce heteronomicznej i autonomicznej. Omawia powody przestrzegania norm moralnych (nawyki, „intelektualna identyfikacja”, strach przed sankcjami). Rozumie oraz ilustruje przykładami związek między normą a wartością (w tym zaspokajaniem istotnych potrzeb). Zna dwa znaczenia obowiązującego normy moralnej, odróżnia normy tetyczne i teleologiczne. Dostrzega związek prawa i moralności. Zna klasyfikację i kryteria podziału norm moralnych. Omawia konieczność znajomości i praktycznego hierarchizowania norm moralnych w życiu. Wyjaśnia pojęcie etyka zawodowa. Uzasadnia jej cel. Wskazuje i omawia przykład kodeksu etyki zawodowej. Zna i interpretuje <i>Dekalog</i>. Określa cel i wyjaśnia znaczenie Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka. Prezentuje własne poglądy, stawiając tezy i argumentując. Z uwagą słucha wypowiedzi innych osób. Ponadto uczeń w swoich rozważaniach wykorzystuje informacje i wnioski z lektury dodatkowych tekstów z dziedziny etyki.</p>
		<p>Prezentuje własne poglądy. Słucha innych.</p>			

<p>27. Rozwój moralny człowieka</p>	<p>Uczeń: Zastanawia się nad sformułowaniem: rozwój moralny jako integralna część rozwoju psychicznego. Zna składniki rozwoju moralnego (poznawczy i behawioralny). Rozumie, na czym polega rozwinięta moralność. Zapoznaje się z etapami rozwoju moralnego. Rozpoznaje zjawiska niedorozwoju moralnego, demoralizacji i upadku moralnego – we wskazanych przykładach. Rozumie wartość uczuć dla rozwoju moralnego. Dokonuje autorefleksji w kontekście omawianych zagadnień. Odpowiada na pytania, słucha wypowiedzi innych osób.</p>	<p>Uczeń: Rozumie sformułowanie: rozwój moralny jako integralna część rozwoju psychicznego. Zna składniki rozwoju moralnego (poznawczy i behawioralny). W podanych przykładach wskazuje różne składniki rozwiniętej moralności. Zapoznaje się z etapami rozwoju moralnego. Wie, czego dotyczy spór na temat uwarunkowań rozwoju moralnego. Rozpoznaje zjawiska niedorozwoju moralnego, demoralizacji i upadku moralnego – we wskazanych przykładach. Rozumie wartość uczuć dla rozwoju moralnego. Dokonuje autorefleksji w kontekście omawianych zagadnień. Prezentuje własne poglądy. Słucha wypowiedzi innych osób.</p>	<p>Uczeń: Wyjaśnia sformułowanie: rozwój moralny jako integralna część rozwoju psychicznego. Wyróżnia składniki rozwoju moralnego (poznawczy i behawioralny). W podanych przykładach wskazuje różne składniki rozwiniętej moralności. Zna etapy rozwoju moralnego. Rozumie istotę sporu na temat uwarunkowań rozwoju moralnego. Objaśnia zjawiska niedorozwoju moralnego, demoralizacji i upadku moralnego – we wskazanych przykładach. Wyjaśnia wartość uczuć dla rozwoju moralnego. Dokonuje autorefleksji w kontekście omawianych zagadnień. Prezentuje własne poglądy w logiczny sposób. Z uwagą słucha wypowiedzi innych osób.</p>	<p>Uczeń: Wyjaśnia sformułowanie: rozwój moralny jako integralna część rozwoju psychicznego. Wyróżnia składniki rozwoju moralnego (poznawczy i behawioralny). Podaje przykłady różnych składników rozwiniętej moralności. Omawia etapy rozwoju moralnego. Wyjaśnia spór na temat uwarunkowań rozwoju moralnego. Podaje przykłady i interpretuje zjawiska niedorozwoju moralnego, demoralizacji i upadku moralnego. Wyjaśnia wartość uczuć dla rozwoju moralnego. Dokonuje autorefleksji w kontekście omawianych zagadnień. Prezentuje własne poglądy, stawiając tezy i argumentując. Z uwagą słucha wypowiedzi innych osób.</p>	<p>Uczeń: Wyjaśnia sformułowanie: rozwój moralny jako integralna część rozwoju psychicznego. Wyróżnia składniki rozwoju moralnego (poznawczy i behawioralny). Podaje przykłady różnych składników rozwiniętej moralności. Omawia etapy rozwoju moralnego. Wyjaśnia spór na temat uwarunkowań rozwoju moralnego. Podaje przykłady i interpretuje zjawiska niedorozwoju moralnego, demoralizacji i upadku moralnego. Wyjaśnia wartość uczuć dla rozwoju moralnego. Dokonuje autorefleksji w kontekście omawianych zagadnień. Prezentuje własne poglądy, stawiając tezy i argumentując. Z uwagą słucha wypowiedzi innych osób. Ponadto uczeń w swoich rozważaniach wykorzystuje informacje i wnioski z lektury dodatkowych tekstów z dziedziny etyki.</p>
<p>28. Dekalog zen – analiza tekstu</p>	<p>Uczeń: Rozumie cel, dla którego J. Santorski wykorzystał fragmenty <i>Dekalogu zen</i>. Czyta tekst, rozumie zawarte w nim zalecenia i ich zasadność w kontekście doświadczeń codziennego życia. Poznaje argumenty przemawiające za słusnością przedstawionych zasad lub przeciw nim. Słucha wypowiedzi innych osób.</p>	<p>Uczeń: Rozumie cel, dla którego J. Santorski wykorzystał fragmenty <i>Dekalogu zen</i>. Analizuje tekst. Rozumie zalecenia przedstawione w tekście i ich zasadność w kontekście doświadczeń codziennego życia. Podaje argument przemawiający za słusnością przedstawionych zasad lub przeciw nim. Prezentuje własne poglądy. Słucha wypowiedzi innych osób.</p>	<p>Uczeń: Rozumie cel, dla którego J. Santorski wykorzystał fragmenty <i>Dekalogu zen</i>. Analizuje tekst. Wskazuje tezy i argumenty. Interpretuje zalecenia przedstawione w tekście. Wyjaśnia zasadność zaleceń moralnych w kontekście doświadczeń codziennego życia. Przedstawia argumenty przemawiające za słusnością przedstawionych zasad oraz przeciw nim. Prezentuje własne poglądy. Z uwagą słucha wypowiedzi innych osób.</p>	<p>Uczeń: Wyjaśnia cel, dla którego J. Santorski wykorzystał fragmenty <i>Dekalogu zen</i>. Analizuje tekst. Wskazuje tezy i argumenty. Interpretuje zalecenia przedstawione w tekście. Wyjaśnia zasadność zaleceń moralnych w kontekście doświadczeń codziennego życia. Przedstawia argumenty przemawiające za słusnością przedstawionych zasad oraz przeciw nim. Porównuje tekst <i>Dekalogu zen</i> z chrześcijańskim dekalogiem. Prezentuje własne poglądy, stawiając tezy i argumentując. Z uwagą słucha wypowiedzi innych osób.</p>	<p>Uczeń: Wyjaśnia cel, dla którego J. Santorski wykorzystał fragmenty <i>Dekalogu zen</i>. Analizuje tekst. Wskazuje tezy i argumenty. Interpretuje zalecenia przedstawione w tekście. Wyjaśnia zasadność zaleceń moralnych w kontekście doświadczeń codziennego życia. Przedstawia argumenty przemawiające za słusnością przedstawionych zasad oraz przeciw nim. Porównuje tekst <i>Dekalogu zen</i> z chrześcijańskim dekalogiem. Prezentuje własne poglądy, stawiając tezy i argumentując. Z uwagą słucha wypowiedzi innych osób. Ponadto uczeń w swoich rozważaniach wykorzystuje informacje i wnioski z lektury dodatkowych tekstów z dziedziny etyki.</p>

--	--	--	--	--	--

Temat	OCENA DOPUSZCZAJĄCA Wymagania konieczne	OCENA DOSTATECZNA Wymagania podstawowe	OCENA DOBRA Wymagania rozszerzające	OCENA BARDZO DOBRA Wymagania dopełniające	OCENA CELUJĄCA Wymagania wykraczające
-------	---	--	--	--	--

<p><u>KLASA II</u> (wymagania zgodne z nową podstawą programową) Dział II. AKTYWNE CZYTANIE DZIEDZICTWA ETYKI</p>					
<p>8. W pogoni za cnotą</p>					

<p>29. „Bezmyślnym życiem żyć człowiekowi nie warto” – w pogoni za cnotą – sofisci</p>	<p>Uczeń: Zna pytania wyróżniające filozofię spośród innych dziedzin nauki. Rozumie, na czym polega praktyczny charakter etyki. Zna stanowisko Protagorasa i zasadę homo-mensura. Rozumie pojęcie <i>relatywizm</i> w etyce. Zna argumenty przemawiające za słusnością stanowiska prezentowanego przez sofistów i przeciwko niemu. Przewiduje konsekwencje wynikające z realizacji założeń relatywizmu w sferze etycznej. Odpowiada na pytania, słucha wypowiedzi innych osób.</p>	<p>Uczeń: Odróżnia pytania charakterystyczne dla filozofii od pytań wyróżniających inne dziedziny nauki. Rozumie, na czym polega praktyczny charakter etyki. Zna stanowisko Protagorasa i zasadę homo-mensura. Potrafi wyjaśnić pojęcie <i>relatywizm</i> w etyce. Zna argumenty przemawiające za słusnością stanowiska prezentowanego przez sofistów i przeciwko niemu. Przewiduje konsekwencje wynikające z realizacji założeń relatywizmu w sferze etycznej. Prezentuje własne poglądy. Słucha wypowiedzi innych osób.</p>	<p>Uczeń: Wskazuje cechy filozofii, wskazuje pytania wyróżniające filozofię spośród innych dziedzin nauki. Dostrzega praktyczny charakter etyki. Omawia stanowisko Protagorasa. Wyjaśnia zasadę homo-mensura. Zna poglądy Gorgiasza. Objaśnia pojęcie <i>relatywizm</i> w etyce. Formułuje argumenty przemawiające za słusnością stanowiska prezentowanego przez sofistów i przeciwko niemu. Interpretuje stanowisko sofistów w kontekście współczesnej rzeczywistości. Przewiduje konsekwencje wynikające z realizacji założeń relatywizmu w sferze etycznej. Prezentuje własne poglądy. Z uwagą słucha wypowiedzi innych osób.</p>	<p>Uczeń: Wskazuje cechy filozofii, stawia pytania wyróżniające filozofię spośród innych dziedzin nauki. Zwraca uwagę na praktyczny charakter etyki. Omawia stanowisko Protagorasa oraz Gorgiasza. Wyjaśnia zasadę homo-mensura. Charakteryzuje relatywizm w teorii poznania i w etyce. Formułuje argumenty przemawiające za słusnością stanowiska prezentowanego przez sofistów i przeciwko niemu. Interpretuje stanowisko sofistów w kontekście współczesnej rzeczywistości. Przewiduje konsekwencje wynikające z realizacji założeń relatywizmu w sferze etycznej. Prezentuje własne poglądy, stawiając tezy i argumentując. Z uwagą słucha wypowiedzi innych osób.</p>	<p>Uczeń: Wskazuje cechy filozofii, stawia pytania wyróżniające filozofię spośród innych dziedzin nauki. Zwraca uwagę na praktyczny charakter etyki. Omawia stanowisko Protagorasa oraz Gorgiasza. Wyjaśnia zasadę homomensura. Charakteryzuje relatywizm w teorii poznania i w etyce. Formułuje argumenty przemawiające za słusnością stanowiska prezentowanego przez sofistów i przeciwko niemu. Interpretuje stanowisko sofistów w kontekście współczesnej rzeczywistości. Przewiduje konsekwencje wynikające z realizacji założeń relatywizmu w sferze etycznej. Prezentuje własne poglądy, stawiając tezy i argumentując. Z uwagą słucha wypowiedzi innych osób. Ponadto uczeń w swoich rozważaniach wykorzystuje informacje i wnioski z lektury dodatkowych tekstów z dziedziny etyki.</p>
<p>30. „Bezmyślnym życiem żyć człowiekowi nie warto” – w pogoni za cnotą – Sokrates</p>	<p>Uczeń: Omawia życie i postawę Sokratesa. Rozumie, na czym polega intuicyjne rozpoznawanie dobra. Rozumie pojęcie <i>rachunek sumienia</i>. Zna poglądy Sokratesa dotyczące istoty człowieka i celu działania. Rozumie troskę filozofa o dobro człowieka w kontekście dobra duszy. Zna pojęcia <i>cnota (arete)</i> i <i>daimonion</i>. Rozumie rolę i wartość rozumu i wiedzy w działaniu.</p>	<p>Uczeń: Omawia życie i postawę Sokratesa. Rozważa przykłady rozpoznawania dobra. Rozumie pojęcie <i>rachunek sumienia</i>. Zna poglądy Sokratesa dotyczące istoty człowieka i celu działania. Dostrzega troskę filozofa o dobro człowieka w kontekście dobra duszy. Zna pojęcia <i>cnota (arete)</i> i <i>daimonion</i>. Rozumie rolę i wartość rozumu i wiedzy w działaniu. Zna pojęcie</p>	<p>Uczeń: Omawia życie i postawę Sokratesa. Rozważa przykłady intuicyjnego rozpoznawania dobra. Wyjaśnia pojęcie <i>rachunek sumienia</i>. Omawia poglądy Sokratesa dotyczące istoty człowieka i celu działania. Dowodzi troski filozofa o dobro człowieka w kontekście dobra duszy. Objaśnia pojęcia <i>cnota (arete)</i> i <i>daimonion</i>. Analizuje rolę i wartość rozumu i wiedzy w działaniu. Wyjaśnia pojęcie <i>intelektualizm etyczny</i>.</p>	<p>Uczeń: Omawia życie i postawę Sokratesa. Wskazuje i omawia przykłady intuicyjnego rozpoznawania dobra. Definiuje pojęcie <i>rachunek sumienia</i>. Omawia oraz interpretuje poglądy Sokratesa dotyczące istoty człowieka i celu działania. Dowodzi troski filozofa o dobro człowieka w kontekście dobra duszy. Definiuje i wyjaśnia pojęcia <i>cnota (arete)</i> i <i>daimonion</i>. Analizuje rolę i wartość rozumu i wiedzy w działaniu. Definiuje i interpretuje pojęcie</p>	<p>Uczeń: Omawia życie i postawę Sokratesa. Wskazuje i omawia przykłady intuicyjnego rozpoznawania dobra. Definiuje pojęcie <i>rachunek sumienia</i>. Omawia oraz interpretuje poglądy Sokratesa dotyczące istoty człowieka i celu działania. Dowodzi troski filozofa o dobro człowieka w kontekście dobra duszy. Definiuje i wyjaśnia pojęcia <i>cnota (arete)</i>, <i>daimonion</i>. Analizuje rolę i wartość rozumu i wiedzy w działaniu. Definiuje i interpretuje pojęcie <i>intelektualizm etyczny</i>. Formułuje argumenty przemawiające za słusnością tego stanowiska i przeciwko niej. Wyjaśnia</p>

	<p>Rozważa pojęcie <i>intelektualizm etyczny</i> oraz argumenty przemawiające za słusnością tego stanowiska i przeciwko niej. Rozumie znaczenie wolności w ujęciu Sokratesa i jej rolę w działaniu. Zna pojęcia <i>metoda elenktyczna</i> i <i>majeutyczna</i>. W rozważaniach o postawie i poglądach Sokratesa dostrzega współczesny kontekst. Dokonuje autorefleksji w odniesieniu do idei doskonalenia siebie. Odpowiada na pytania, słucha wypowiedzi innych osób.</p>	<p><i>intelektualizm etyczny</i> oraz argumenty przemawiające za słusnością tego stanowiska i przeciwko niej. Rozumie znaczenie wolności w ujęciu Sokratesa i jej rolę w działaniu. Rozumie pojęcie <i>uwewnętrznienie szczęścia</i>. Zna pojęcia <i>metoda elenktyczna</i> i <i>majeutyczna</i>. W rozważaniach o postawie i poglądach Sokratesa dostrzega współczesny kontekst. Dokonuje autorefleksji w odniesieniu do idei doskonalenia siebie. Prezentuje własne poglądy. Słucha wypowiedzi innych osób.</p>	<p>Formułuje argumenty przemawiające za słusnością tego stanowiska i przeciwko niej. Wyjaśnia pojęcie <i>wolności</i> w ujęciu Sokratesa i określa jej wartość w działaniu. Zna i rozumie pojęcie <i>uwewnętrznienie szczęścia</i>. Wyjaśnia istotę i wskazuje elementy metody elenktycznej. Zna pojęcie <i>metoda majeutyczna</i>. W ocenie postawy i poglądów Sokratesa bierze pod uwagę współczesny kontekst. Dokonuje autorefleksji w odniesieniu do idei doskonalenia siebie. Prezentuje własne poglądy. Z uwagą słucha wypowiedzi innych osób.</p>	<p><i>intelektualizm etyczny</i>. Formułuje argumenty przemawiające za słusnością tego stanowiska i przeciwko niej. Wyjaśnia pojęcie <i>wolności</i> w ujęciu Sokratesa i określa jej wartość w działaniu. Zna i rozumie pojęcie <i>uwewnętrznienie szczęścia</i>. Wskazuje istotę i elementy metody elenktycznej. Interpretuje metaforę zawartą w pojęciu <i>metoda majeutyczna</i>. W ocenie postawy i poglądów Sokratesa bierze pod uwagę współczesny kontekst. Dokonuje autorefleksji w odniesieniu do idei doskonalenia siebie. W wypowiedziach wykorzystuje poznane pojęcia. Prezentuje własne poglądy, stawiając tezy i argumentując. Z uwagą słucha wypowiedzi innych osób.</p>	<p>pojęcie <i>wolności</i> w ujęciu Sokratesa i określa jej wartość w działaniu. Zna i rozumie pojęcie <i>uwewnętrznienie szczęścia</i>. Wskazuje istotę i elementy metody elenktycznej. Interpretuje metaforę zawartą w pojęciu <i>metoda majeutyczna</i>. W ocenie postawy i poglądów Sokratesa bierze pod uwagę współczesny kontekst. Dokonuje autorefleksji w odniesieniu do idei doskonalenia siebie. W wypowiedziach wykorzystuje poznane pojęcia. Prezentuje własne poglądy, stawiając tezy i argumentując. Z uwagą słucha wypowiedzi innych osób. Ponadto uczeń w swoich rozważaniach wykorzystuje informacje i wnioski z lektury dodatkowych tekstów z dziedziny filozofii i etyki.</p>
<p>31. Analiza fragmentu dzieła Platona <i>Obrona Sokratesa</i>.</p>	<p>Uczeń: Czyta fragment <i>Obrony Sokratesa</i>. Rozumie intencje Sokratesa. Omawia wskazany fragment tekstu. Wyjaśnia postawę filozofa z punktu widzenia słusności jej przyjęcia. Rozumie pojęcia <i>moralizm</i> i <i>dzielność</i>. Rozumie współczesny kontekst rozważań na temat postawy Sokratesa. Odpowiada na pytania, słucha wypowiedzi innych osób.</p>	<p>Uczeń: Analizuje fragment <i>Obrony Sokratesa</i>. Rozumie intencje Sokratesa. Interpretuje wskazany fragment tekstu. Wyjaśnia postawę filozofa. Rozumie pojęcia <i>moralizm</i> i <i>dzielność</i>. W interpretacji postawy Sokratesa bierze pod uwagę współczesny kontekst. Odwołuje się do rozważań z poprzednich zajęć. Prezentuje poglądy. Słucha wypowiedzi innych osób.</p>	<p>Uczeń: Omawia fragment <i>Obrony Sokratesa</i>, określa tezę tekstu. Opisuje i analizuje postawę filozofa z punktu widzenia słusności jej przyjęcia. Omawia <i>moralizm</i> oraz <i>dzielność</i>. Poddaje analizie <i>intelektualizm etyczny</i>. W interpretacji postawy Sokratesa bierze pod uwagę współczesny kontekst. Odwołuje się do rozważań z poprzednich zajęć. Prezentuje poglądy, stawiając tezy i argumentując. Z uwagą słucha wypowiedzi innych osób.</p>	<p>Uczeń: Omawia fragment <i>Obrony Sokratesa</i>, określa tezę tekstu. Opisuje i analizuje postawę filozofa z punktu widzenia słusności jej przyjęcia. Omawia <i>moralizm</i> i <i>dzielność</i>. Poddaje analizie <i>intelektualizm etyczny</i>. W interpretacji postawy Sokratesa bierze pod uwagę współczesny kontekst. Odwołuje się do rozważań z poprzednich zajęć, w wypowiedziach wykorzystuje poznane pojęcia. Prezentuje poglądy, stawiając tezy i argumentując. Z uwagą słucha wypowiedzi innych osób.</p>	<p>Uczeń: Omawia fragment <i>Obrony Sokratesa</i>, określa tezę tekstu. Opisuje i analizuje postawę filozofa z punktu widzenia słusności jej przyjęcia. Omawia <i>moralizm</i> i <i>dzielność</i>. Poddaje analizie <i>intelektualizm etyczny</i>. W interpretacji postawy Sokratesa bierze pod uwagę współczesny kontekst. Odwołuje się do rozważań z poprzednich zajęć, w wypowiedziach wykorzystuje poznane pojęcia. Prezentuje poglądy, stawiając tezy i argumentując. Z uwagą słucha wypowiedzi innych osób. Ponadto uczeń w swoich rozważaniach wykorzystuje informacje i wnioski z lektury dodatkowych tekstów z dziedziny filozofii i etyki.</p>

<p>32. „Platon, czyli dlaczego”</p>	<p>Uczeń: Zna najistotniejsze informacje dotyczące życia i dzieła Platona. Zna pojęcia: monizm oraz dualizm ontologiczny (w opisie bytu i człowieka). Rozumie koncepcję idei i koncepcję</p>	<p>Uczeń: Zna najistotniejsze informacje dotyczące życia i dzieła Platona. Rozumie metaforę z Diogenesa Laertiosa (sen Sokratesa). Identyfikuje pojęcia: monizm oraz dualizm ontologiczny (w opisie bytu</p>	<p>Uczeń: Omawia życie i dzieło Platona. Interpretuje metaforę z Diogenesa Laertiosa (sen Sokratesa). Objaśnia pojęcia: monizm oraz dualizm ontologiczny (w opisie bytu i człowieka). Dostrzega nowatorskie ujęcie opisu</p>	<p>Uczeń: Omawia życie i dzieło Platona. Interpretuje metaforę z Diogenesa Laertiosa (sen Sokratesa). Wyjaśnia pojęcia: monizm oraz dualizm ontologiczny (w opisie bytu i człowieka). Wskazuje nowatorskie ujęcie opisu świata dokonanego przez Platona.</p>	<p>Uczeń: Omawia życie i dzieło Platona. Interpretuje metaforę z Diogenesa Laertiosa (sen Sokratesa). Wyjaśnia pojęcia: monizm oraz dualizm ontologiczny (w opisie bytu i człowieka). Wskazuje nowatorskie ujęcie opisu świata dokonanego przez Platona. Omawia koncepcję idei i koncepcję duszy.</p>
--	--	--	--	--	---

	<p>duszy. Identyfikuje cnoty <i>mądrość, odwagę, umiarkowanie</i> i <i>sprawiedliwość</i> w życiu codziennym. Zapoznaje się z platońską koncepcją miłości pojmowanej jako przyciąganie człowieka przez to, co wyższe (idealne). Czyta fragmenty <i>Państwa</i> i <i>Uczty</i>. Odpowiada na pytania, słucha wypowiedzi innych osób.</p>	<p>i człowieka). Zna koncepcję idei i koncepcję duszy. Identyfikuje cnoty: <i>mądrość, odwagę, umiarkowanie</i> i <i>sprawiedliwość</i> w życiu codziennym. Rozumie platońską koncepcję miłości pojmowanej jako przyciąganie człowieka przez to, co wyższe (idealne). Zna mit jaskini. Czyta fragmenty <i>Państwa</i> i <i>Uczty</i>, odnajdując w nich omawiane zagadnienia. Prezentuje własne poglądy. Słucha wypowiedzi innych osób.</p>	<p>świata dokonanego przez Platona. Omawia koncepcję idei i koncepcję duszy. Wskazuje cechy idei. Podaje przykłady postrzegania świata poprzez idee w życiu codziennym. Omawia cnoty: <i>mądrość, odwagę, umiarkowanie</i> i <i>sprawiedliwość</i>. Wykorzystuje sformułowania cnót platońskich w odniesieniu do współczesnej rzeczywistości. Interpretuje miłość pojmowaną jako przyciąganie człowieka przez to, co wyższe (idealne). Opisuje mit jaskini. Analizuje fragmenty <i>Państwa</i> i <i>Uczty</i> w kontekście omawianych zagadnień. Prezentuje własne poglądy, stawiając tezy i argumentując. Z uwagą słucha wypowiedzi innych osób.</p>	<p>Omawia koncepcję idei i koncepcję duszy. Wskazuje cechy idei. Podaje przykłady idei matematycznych i moralnych. Wskazuje przykłady postrzegania świata poprzez idee w życiu codziennym. Wyszczególnia i interpretuje cnoty: <i>mądrość, odwagę, umiarkowanie</i> i <i>sprawiedliwość</i>. Wyjaśnia intelektualistyczny charakter etyki Platona. Wykorzystuje sformułowania cnót platońskich w odniesieniu do współczesnej rzeczywistości. Interpretuje miłość pojmowaną jako przyciąganie człowieka przez to, co wyższe (idealne). Objaśnia mit jaskini. Analizuje fragmenty <i>Państwa</i> i <i>Uczty</i> w kontekście omawianych zagadnień. W wypowiedziach wykorzystuje poznane pojęcia. Prezentuje własne poglądy, stawiając tezy i argumentując. Z uwagą słucha wypowiedzi innych osób.</p>	<p>Wskazuje cechy idei. Podaje przykłady idei matematycznych i moralnych. Wskazuje przykłady postrzegania świata poprzez idee w życiu codziennym. Wyszczególnia i interpretuje cnoty: <i>mądrość, odwagę, umiarkowanie</i> i <i>sprawiedliwość</i>. Wyjaśnia intelektualistyczny charakter etyki Platona. Wykorzystuje sformułowania cnót platońskich w odniesieniu do współczesnej rzeczywistości. Interpretuje miłość pojmowaną jako przyciąganie człowieka przez to, co wyższe (idealne). Objaśnia mit jaskini. Analizuje fragmenty <i>Państwa</i> i <i>Uczty</i> w kontekście omawianych zagadnień. W wypowiedziach wykorzystuje poznane pojęcia. Prezentuje własne poglądy, stawiając tezy i argumentując. Z uwagą słucha wypowiedzi innych osób. Ponadto uczeń w swoich rozważaniach wykorzystuje informacje i wnioski z lektury dodatkowych tekstów z dziedziny filozofii i etyki.</p>
--	---	---	---	---	---

<p>33. Arystoteles</p>	<p>Uczeń: Zna najważniejsze informacje dotyczące życia i dzieła Arystotelesa. Poznaje arystotelesowską koncepcję duszy i rozumie jej związek z etyką. Rozpoznaje przykłady cnót etycznych i dianoetycznych. Wyjaśnia pojęcia <i>eudajmonia</i> (szczęście), <i>phronesis</i> (rozsądek). Rozumie wartość dobra moralnego w osiągnięciu szczęścia. Poznaje trzy drogi dochodzenia do szczęścia. Rozumie zasadę złotego środka. Analizuje argumenty przemawiające za przyjęciem zasady złotego środka oraz przeciwko jej realizacji. Rozważa pojęcie <i>sprawiedliwość</i>.</p>	<p>Uczeń: Zna najważniejsze informacje dotyczące życia i dzieła Arystotelesa. Wyjaśnia pojęcie duszy i jego związek z etyką. Rozpoznaje przykłady cnót etycznych i dianoetycznych. Wyjaśnia pojęcia <i>eudajmonia</i> (szczęście), <i>phronesis</i> (rozsądek). Rozumie wartość dobra moralnego w osiągnięciu szczęścia. Zna trzy drogi dochodzenia do szczęścia. Tłumaczy zasadę złotego środka. Analizuje argumenty przemawiające za przyjęciem zasady złotego środka oraz przeciwko jej realizacji. Rozważa pojęcie <i>sprawiedliwość</i>. Rozumie pojęcie <i>hierarchizacja</i></p>	<p>Uczeń: Omawia życie i dzieło Arystotelesa. Wyjaśnia pojęcie duszy i jego związek z etyką. Rozróżnia cnoty etyczne i dianoetyczne. Wyjaśnia pojęcia <i>eudajmonia</i> (szczęście), <i>phronesis</i> (rozsądek). Wskazuje wartość dobra moralnego w osiągnięciu szczęścia. Objaśnia trzy drogi dochodzenia do szczęścia. Tłumaczy zasadę złotego środka. Wskazuje argumenty przemawiające za przyjęciem zasady złotego środka oraz przeciwko jej realizacji. Rozważa pojęcie <i>sprawiedliwość</i>. Wyjaśnia pojęcie <i>hierarchizacja dobra</i>. Posługuje się pojęciem <i>dobro najwyższe</i> i interpretuje jego związek z istotą człowieka. Analizuje arystotelesowską</p>	<p>Uczeń: Omawia życie i dzieło Arystotelesa. Wyjaśnia pojęcie duszy. Wykazuje podobieństwa i różnice w pojmowaniu tego pojęcia przez Sokratesa, Platona i Arystotelesa. Omawia trzy poziomy duszy i wyjaśnia związek tego pojęcia z etyką. Omawia cnoty etyczne i dianoetyczne oraz pojęcia <i>eudajmonia</i> (szczęście), <i>phronesis</i> (rozsądek). Wskazuje wartość dobra moralnego w osiągnięciu szczęścia. Objaśnia trzy drogi dochodzenia do szczęścia. Tłumaczy zasadę złotego środka. Wskazuje argumenty przemawiające za przyjęciem zasady złotego środka oraz przeciwko jej realizacji. Rozważa pojęcie <i>sprawiedliwość</i>. Wyróżnia <i>sprawiedliwość</i> rozdzielczą i równoważącą. Wyjaśnia pojęcie <i>hierarchizacja dobra</i>. Posługuje się pojęciem <i>dobro najwyższe</i> i interpretuje jego związek z istotą człowieka. Analizuje arystotelesowską koncepcję szczęścia, odnosząc ją</p>	<p>Uczeń: Omawia życie i dzieło Arystotelesa. Wyjaśnia pojęcie duszy. Wykazuje podobieństwa i różnice w pojmowaniu tego pojęcia przez Sokratesa, Platona i Arystotelesa. Omawia trzy poziomy duszy i wyjaśnia związek tego pojęcia z etyką. Omawia cnoty etyczne i dianoetyczne oraz pojęcia <i>eudajmonia</i> (szczęście), <i>phronesis</i> (rozsądek). Wskazuje wartość dobra moralnego w osiągnięciu szczęścia. Objaśnia trzy drogi dochodzenia do szczęścia. Tłumaczy zasadę złotego środka. Wskazuje argumenty przemawiające za przyjęciem zasady złotego środka oraz przeciwko jej realizacji. Rozważa pojęcie <i>sprawiedliwość</i>. Wyróżnia <i>sprawiedliwość</i> rozdzielczą i równoważącą. Wyjaśnia pojęcie <i>hierarchizacja dobra</i>. Posługuje się pojęciem <i>dobro najwyższe</i> i interpretuje jego związek z istotą człowieka. Analizuje arystotelesowską koncepcję szczęścia, odnosząc ją</p>
-------------------------------	---	---	---	---	---

	<p>Rozumie pojęcie <i>hierarchizacja dobra</i>. Zna pojęcie <i>dobro najwyższe</i> i dostrzega jego związek z istotą człowieka. Analizuje arystotelesowską koncepcję szczęścia, odnosząc ją do własnych doświadczeń i obserwacji rzeczywistości. Odpowiada na pytania, słucha wypowiedzi innych osób.</p>	<p><i>dobro</i>. Zna pojęcie <i>dobro najwyższe</i> i dostrzega jego związek z istotą człowieka. Analizuje arystotelesowską koncepcję szczęścia, odnosząc ją do własnych doświadczeń i obserwacji rzeczywistości. Prezentuje własne poglądy. Słucha wypowiedzi innych osób.</p>	<p>koncepcję szczęścia, odnosząc ją do własnych doświadczeń i obserwacji rzeczywistości. Prezentuje własne poglądy, stawiając tezy i argumentując. Z uwagą słucha wypowiedzi innych osób.</p>	<p><i>dobro najwyższe</i> i interpretuje jego związek z istotą człowieka. Analizuje arystotelesowską koncepcję szczęścia, odnosząc ją do własnych doświadczeń i obserwacji rzeczywistości. Prezentuje własne poglądy, stawiając tezy i argumentując. W wypowiedziach wykorzystuje poznane pojęcia. Z uwagą słucha wypowiedzi innych osób.</p>	<p>do własnych doświadczeń i obserwacji rzeczywistości. Prezentuje własne poglądy, stawiając tezy i argumentując. W wypowiedziach wykorzystuje poznane pojęcia. Z uwagą słucha wypowiedzi innych osób. Ponadto uczeń w swoich rozważaniach wykorzystuje informacje i wnioski z lektury dodatkowych tekstów z dziedziny filozofii i etyki.</p>
--	---	---	---	---	---

9. W POSZUKIWANIU NAJWYŻSZEGO DOBRA

<p>34. W poszukiwaniu najwyższego dobra – cynicy</p>	<p>Uczeń: Poznaje stanowisko prezentowane przez Antystenesa i Diogenesa jako czołowych przedstawicieli cynizmu. Zna znaczenie pojęcia cynizm, we wskazanym przykładzie potrafi wskazać zachowanie wyrażające postawę opartą na cynizmie. Uczestniczy w dyskusji na temat odczytania stylu życia kloszarda w kontekście realizacji idei cynizmu. Analizuje przeżycia oraz zachowania odślaniające uzależnienie człowieka od otoczenia. Rozumie współczesne, potoczne znaczenia słów <i>cynik, cyniczny</i>. Rozważa współczesne pojmowanie pojęcia <i>cynizm</i>, wskazuje negatywne konsekwencje wynikające z przejścia lub akceptacji postawy opartej na cynizmie (pojmowanym w dzisiejszym znaczeniu). Odpowiada na pytania, słucha wypowiedzi innych osób.</p>	<p>Uczeń: Zna stanowisko prezentowane przez Antystenesa i Diogenesa jako czołowych przedstawicieli cynizmu. Zna znaczenie pojęcia cynizm i jego związek z wartościami (m.in. obojętność na wartości wysokie). Poznaje pojęcie <i>indifferentyzm moralny</i> i analizuje je na wskazanym przykładzie. Dostrzega możliwość istnienia związku między stylem życia kloszarda a realizacją idei cynizmu. Analizuje przeżycia oraz zachowania odślaniające uzależnienie człowieka od otoczenia. Zna współczesne, potoczne znaczenia słów <i>cynik, cyniczny</i>. Rozważa współczesne pojmowanie pojęcia <i>cynizm</i>, wskazuje negatywne konsekwencje wynikające z przejścia lub akceptacji postawy opartej na cynizmie (pojmowanym w dzisiejszym znaczeniu). Prezentuje własne poglądy. Słucha wypowiedzi innych osób.</p>	<p>Uczeń: Rozumie, na czym polega rozwój myśli na temat dobra od Sokratesa do Arystotelesa. Omawia stanowisko prezentowane przez Antystenesa i Diogenesa jako czołowych przedstawicieli cynizmu. Definiuje cynizm i wyjaśnia to stanowisko w kontekście wartości (m.in. obojętność na wartości wysokie). Zna pojęcie <i>indifferentyzm moralny</i> i analizuje wskazane przykłady. Opisuje styl życia kloszarda jako współczesnego przykładu realizacji idei cynizmu. Analizuje przeżycia oraz zachowania odślaniające uzależnienie człowieka od otoczenia. Wyjaśnia współczesne, potoczne znaczenia słów <i>cynik, cyniczny</i>. Rozważa współczesne pojmowanie pojęcia <i>cynizm</i>, wskazuje negatywne konsekwencje wynikające z przejścia lub akceptacji postawy opartej na cynizmie (pojmowanym w dzisiejszym znaczeniu). Prezentuje własne poglądy, stawiając tezy i argumentując. Z uwagą słucha wypowiedzi innych osób.</p>	<p>Uczeń: Charakteryzuje rozwój myśli na temat dobra od Sokratesa do Arystotelesa. Omawia stanowisko prezentowane przez Antystenesa i Diogenesa jako czołowych przedstawicieli cynizmu. Definiuje cynizm i wyjaśnia to stanowisko w kontekście wartości (m.in. obojętność na wartości wysokie). Wyjaśnia <i>indifferentyzm moralny</i> i podaje jego przykłady. Interpretuje styl życia kloszarda jako współczesny przykład realizacji idei cynizmu. Podaje przykłady i analizuje przeżycia oraz zachowania odślaniające uzależnienie człowieka od otoczenia. Wyjaśnia współczesne, potoczne znaczenia słów <i>cynik, cyniczny</i>. Rozważa współczesne pojmowanie pojęcia <i>cynizm</i>, wskazuje negatywne konsekwencje wynikające z przejścia lub akceptacji postawy opartej na cynizmie (pojmowanym w dzisiejszym znaczeniu). Prezentuje własne poglądy, stawiając tezy i argumentując. W wypowiedziach wykorzystuje poznane pojęcia. Z uwagą słucha wypowiedzi innych osób.</p>	<p>Uczeń: Charakteryzuje rozwój myśli na temat dobra od Sokratesa do Arystotelesa. Omawia stanowisko prezentowane przez Antystenesa i Diogenesa z Synopy jako czołowych przedstawicieli cynizmu. Definiuje cynizm i wyjaśnia to stanowisko w kontekście wartości (m.in. obojętność na wartości wysokie). Wyjaśnia <i>indifferentyzm moralny</i> i podaje jego przykłady. Interpretuje styl życia kloszarda jako współczesny przykład realizacji idei cynizmu. Podaje przykłady i analizuje przeżycia oraz zachowania odślaniające uzależnienie człowieka od otoczenia. Wyjaśnia współczesne, potoczne znaczenia słów <i>cynik, cyniczny</i>. Rozważa współczesne pojmowanie pojęcia <i>cynizm</i>, wskazuje negatywne konsekwencje wynikające z przejścia lub akceptacji postawy opartej na cynizmie (pojmowanym w dzisiejszym znaczeniu). Prezentuje własne poglądy, stawiając tezy i argumentując. W wypowiedziach wykorzystuje poznane pojęcia. Z uwagą słucha wypowiedzi innych osób. Ponadto uczeń w swoich rozważaniach wykorzystuje informacje i wnioski z lektury dodatkowych tekstów z dziedziny filozofii i etyki.</p>
---	---	--	--	--	--

<p>35. W poszukiwaniu najwyższego dobra – cyrenaicy</p>	<p>Uczeń: Zna informacje dotyczące Arystypa z Cyreny jako twórcy hedonizmu. Rozumie pojęcia <i>sensualizm</i>, <i>hedonizm</i>. Poznaje różnicę założeń etyki Sokratesa i Arystypa. Wskazuje i hierarchizuje przyjemności, omawia najwyższą wartość uznawaną przez hedonistów (przyjemności zmysłowe). Wskazuje związek przyjemności zmysłowej z zaspokojeniem potrzeb organizmu. Analizuje współczesne przykłady hedonizmu. Rozumie, na czym polegają negatywne konsekwencje przyjęcia postawy hedonistycznej. Rozumie, na czym polega manipulacja stosowana w reklamie nakierowanej na zmysły potencjalnych klientów. Odpowiada na pytania, słucha wypowiedzi innych osób.</p>	<p>Uczeń: Zna informacje dotyczące Arystypa z Cyreny jako twórcy hedonizmu. Rozumie pojęcia <i>sensualizm</i>, <i>hedonizm</i>. Dostrzega różnicę założeń etyki Sokratesa i Arystypa. Wskazuje i hierarchizuje przyjemności, omawia najwyższą wartość uznawaną przez hedonistów (przyjemności zmysłowe). Wskazuje związek przyjemności zmysłowej z zaspokojeniem potrzeb organizmu. Analizuje współczesne przykłady hedonizmu i rozumie, na czym polegają negatywne konsekwencje przyjęcia postawy hedonistycznej. Rozpoznaje manipulację stosowaną w reklamie nakierowanej na zmysły potencjalnych klientów. Prezentuje własne poglądy. Słucha wypowiedzi innych osób.</p>	<p>Uczeń: Charakteryzuje postać Arystypa z Cyreny jako twórcy hedonizmu. Wyjaśnia pojęcia <i>sensualizm</i>, <i>hedonizm</i>. Dostrzega różnicę założeń etyki Sokratesa i Arystypa. Wskazuje i hierarchizuje przyjemności, omawia najwyższą wartość uznawaną przez hedonistów (przyjemności zmysłowe). Wskazuje związek przyjemności zmysłowej z zaspokojeniem potrzeb organizmu. Przytacza współczesne przykłady hedonizmu i ocenia negatywne konsekwencje przyjęcia postawy hedonistycznej. Rozpoznaje manipulację stosowaną w reklamie nakierowanej na zmysły potencjalnych klientów. Prezentuje własne poglądy, stawiając tezy i argumentując. Z uwagą słucha wypowiedzi innych osób.</p>	<p>Uczeń: Charakteryzuje postać Arystypa z Cyreny jako twórcy hedonizmu. Rozważa <i>sensualizm</i> i <i>hedonizm</i> w kontekście etyki Arystypa. Dostrzega różnicę założeń etyki Sokratesa i Arystypa. Wskazuje i hierarchizuje przyjemności, omawia najwyższą wartość uznawaną przez hedonistów (przyjemności zmysłowe). Wskazuje związek przyjemności zmysłowej z zaspokojeniem potrzeb organizmu. Wyjaśnia sprzeczności wewnętrzne w doktrynie hedonistycznej. Przytacza współczesne przykłady hedonizmu i ocenia negatywne konsekwencje przyjęcia postawy hedonistycznej. Rozpoznaje manipulację stosowaną w reklamie nakierowanej na zmysły potencjalnych klientów. Prezentuje własne poglądy, stawiając tezy i argumentując. W wypowiedziach wykorzystuje poznane pojęcia. Z uwagą słucha wypowiedzi innych osób.</p>	<p>Uczeń: Charakteryzuje postać Arystypa z Cyreny jako twórcy hedonizmu. Rozważa <i>sensualizm</i> i <i>hedonizm</i> w kontekście etyki Arystypa. Dostrzega różnicę założeń etyki Sokratesa i Arystypa. Wskazuje i hierarchizuje przyjemności, omawia najwyższą wartość uznawaną przez hedonistów (przyjemności zmysłowe). Wskazuje związek przyjemności zmysłowej z zaspokojeniem potrzeb organizmu. Wyjaśnia sprzeczności wewnętrzne w doktrynie hedonistycznej. Prezentuje własne poglądy, stawiając tezy i argumentując. W wypowiedziach wykorzystuje poznane pojęcia. Z uwagą słucha wypowiedzi innych osób. Ponadto uczeń w swoich rozważaniach wykorzystuje informacje i wnioski z lektury dodatkowych tekstów z dziedziny filozofii i etyki.</p>
--	--	---	---	--	--

36. W poszukiwaniu najwyższego dobra – epikureizm	<p>Uczeń: Zna poglądy Epikura, koncepcję szczęścia jako braku cierpienia. Rozumie problem błędnego myślenia jako źródła zbędnego cierpienia. Poznaje sposób zapobiegający odczuwaniu zbędnego cierpienia według Epikura. Wie, na czym polega słuszność stosowania zasady umiaru. Rozumie wartość przyjemności naturalnych. Poznaje argumenty przemawiające za tezą, że rozum pomaga w osiągnięciu szczęścia. Odpowiada na pytania,</p>	<p>Uczeń: Zna poglądy Epikura. Przedstawia koncepcję szczęścia jako braku cierpienia. Dostrzega problem błędnego myślenia jako źródła zbędnego cierpienia. Zna sposób zapobiegający odczuwaniu zbędnego cierpienia według Epikura. Wie, na czym polega słuszność stosowania zasady umiaru. Rozumie wartość przyjemności naturalnych. Poznaje argumenty przemawiające za tezą, że rozum pomaga w osiągnięciu szczęścia. Prezentuje własne</p>	<p>Uczeń: Charakteryzuje poglądy Epikura. Przedstawia koncepcję szczęścia jako braku cierpienia. Wyjaśnia problem błędnego myślenia jako źródła zbędnego cierpienia. Zna czwórmian leczniczy jako sposób zapobiegający odczuwaniu zbędnego cierpienia. Omawia przykłady dowodzące słuszności stosowania zasady umiaru. Interpretuje wartość przyjemności naturalnych. Rozważa tezę, że rozum pomaga w osiągnięciu szczęścia. Dostrzega różnice między stanowiskiem Epikura a cyrenaików.</p>	<p>Uczeń: Charakteryzuje postać Epikura. Przedstawia koncepcję szczęścia jako braku cierpienia. Wyjaśnia problem błędnego myślenia jako źródła zbędnego cierpienia. Omawia czwórmian leczniczy jako sposób zapobiegający odczuwaniu zbędnego cierpienia. Wskazuje i omawia przykłady dowodzące słuszności stosowania zasady umiaru. Interpretuje wartość przyjemności naturalnych. Rozważa tezę, że rozum pomaga w osiągnięciu szczęścia. Omawia różnice między stanowiskiem Epikura a cyrenaików. Prezentuje własne poglądy, stawiając tezy i argumentując. W wypowiedziach wykorzystuje</p>	<p>Uczeń: Charakteryzuje postać Epikura. Przedstawia koncepcję szczęścia jako braku cierpienia. Wyjaśnia problem błędnego myślenia jako źródła zbędnego cierpienia. Omawia czwórmian leczniczy jako sposób zapobiegający odczuwaniu zbędnego cierpienia. Wskazuje i omawia przykłady dowodzące słuszności stosowania zasady umiaru. Interpretuje wartość przyjemności naturalnych. Rozważa tezę, że rozum pomaga w osiągnięciu szczęścia. Omawia różnice między stanowiskiem Epikura a cyrenaików. Prezentuje własne poglądy, stawiając tezy i argumentując. W wypowiedziach wykorzystuje poznane pojęcia. Z uwagą słucha wypowiedzi innych osób. Ponadto uczeń w swoich rozważaniach</p>
--	--	--	--	---	---

	<p>słucha wypowiedzi innych osób.</p>	<p>poglądy. Słucha wypowiedzi innych osób.</p>	<p>Prezentuje własne poglądy, stawiając tezy i argumentując. Z uwagą słucha wypowiedzi innych osób.</p>	<p>poznane pojęcia. Z uwagą słucha wypowiedzi innych osób.</p>	<p>wykorzystuje informacje i wnioski z lektury dodatkowych tekstów z dziedziny filozofii i etyki.</p>
37. W poszukiwaniu najwyższego dobra – analiza fragmentu dzieła Epikura <i>List do Menoikeusa</i>.	<p>Uczeń: Analizuje tezę tekstu i omawia wskazane argumenty. Interpretuje wybrane współczesne przykłady ilustrujące poglądy wyrażone w tekście. Rozumie argumenty przemawiające za realizacją (współcześnie) postawy opartej na założeniach przedstawionych w tekście i przeciwko niej. Odpowiada na pytania. Słucha wypowiedzi innych osób.</p>	<p>Uczeń: Dostrzega tezę tekstu i omawia wskazane argumenty. Interpretuje wybrane współczesne przykłady ilustrujące poglądy wyrażone w tekście. Rozumie argumenty przemawiające za realizacją (współcześnie) postawy opartej na założeniach przedstawionych w tekście i przeciwko niej. Prezentuje własne poglądy. Słucha wypowiedzi innych osób.</p>	<p>Uczeń: Wskazuje tezę i argumenty w tekście. Omawia współczesne przykłady ilustrujące poglądy wyrażone w tekście. Formułuje argumenty przemawiające za realizacją (współcześnie) postawy opartej na założeniach przedstawionych w tekście i przeciwko niej. Prezentuje własne poglądy, stawiając tezy i argumentując. Z uwagą słucha wypowiedzi innych osób.</p>	<p>Uczeń: Wskazuje tezę i argumenty w tekście. Wskazuje i omawia współczesne przykłady ilustrujące poglądy wyrażone w tekście. Formułuje argumenty przemawiające za realizacją (współcześnie) postawy opartej na założeniach przedstawionych w tekście i przeciwko niej. Prezentuje własne poglądy, stawiając tezy i argumentując. W wypowiedziach wykorzystuje poznane pojęcia. Z uwagą słucha wypowiedzi innych osób.</p>	<p>Uczeń: Wskazuje tezę i argumenty w tekście. Wskazuje i omawia współczesne przykłady ilustrujące poglądy wyrażone w tekście. Formułuje argumenty przemawiające za realizacją (współcześnie) postawy opartej na założeniach przedstawionych w tekście i przeciwko niej. Prezentuje własne poglądy, stawia tezy i formułuje argumenty. W wypowiedziach wykorzystuje poznane pojęcia. Z uwagą słucha wypowiedzi innych osób. Ponadto uczeń w swoich rozważaniach wykorzystuje informacje i wnioski z lektury dodatkowych tekstów z dziedziny filozofii i etyki.</p>

<p>38. W poszukiwaniu najwyższego dobra – stoicyzm</p>	<p>Uczeń: Poznaje informacje dotyczące filozofów stoickich – Zenona z Kition, Seneki i Marka Aureliusza. Zna stoicką wizję świata. Rozumie znaczenie pojęcia <i>panteizm</i>. Rozumie sformułowanie <i>rozum jako istota ludzkiej natury</i>. Zna ideę stoickiej cnoty (wolność wewnętrzna). Rozumie stoickie ujęcie uczuć sprawiających cierpienia i prowadzących do złych czynów. Poznaje pojęcia <i>ataraksja</i> i <i>apatia</i>. Przedstawia postawę stoickiego spokoju. Rozumie potrzebę poszukiwania ładu w otaczającym świecie. Rozważa postawę fatalistyczną i określa jej przyczyny. Omawia konsekwencje przyjęcia takiej postawy. Odpowiada na pytania, słucha.</p>	<p>Uczeń: Zna poglądy wybranych filozofów stoickich (Zenona z Kition, Seneki lub Marka Aureliusza) oraz stoicką wizję świata. Rozumie znaczenie pojęcia <i>panteizm</i>. Rozumie sformułowanie <i>rozum jako istota ludzkiej natury</i>. Zna ideę stoickiej cnoty (wolność wewnętrzna). Rozumie stoickie ujęcie uczuć sprawiających cierpienia i prowadzących do złych czynów. Poznaje pojęcia <i>ataraksja</i> i <i>apatia</i>. Przedstawia postawę stoickiego spokoju. Analizuje potrzebę poszukiwania ładu w otaczającym świecie. Rozważa postawę fatalistyczną i określa jej przyczyny. Omawia konsekwencje przyjęcia takiej postawy. Prezentuje własne poglądy. Słucha wypowiedzi innych osób.</p>	<p>Uczeń: Charakteryzuje filozofów stoickich: Zenona z Kition, Senekę i Marka Aureliusza. Przedstawia stoicką wizję świata. Wyjaśnia pojęcie <i>panteizm</i> w kontekście stoicyzmu. Analizuje sformułowanie <i>rozum jako istota ludzkiej natury</i>. Omawia ideę stoickiej cnoty (wolność wewnętrzna). Omawia stoickie ujęcie uczuć sprawiających cierpienia i prowadzących do złych czynów. Wyjaśnia znaczenie pojęć <i>ataraksja</i> i <i>apatia</i>. Przedstawia postawę stoickiego spokoju. Analizuje potrzebę poszukiwania ładu w otaczającym świecie. Rozważa postawę fatalistyczną i określa jej przyczyny. Omawia konsekwencje przyjęcia takiej postawy. Prezentuje własne poglądy, stawiając tezy i argumentując. Z uwagą słucha wypowiedzi innych osób.</p>	<p>Uczeń: Charakteryzuje filozofów stoickich: Zenona z Kition, Senekę i Marka Aureliusza. Omawia stoicką wizję świata. Wyjaśnia pojęcie <i>panteizm</i> w kontekście stoicyzmu. Omawia obszar znaczeniowy pojęcia <i>rozumienie</i>. Wyjaśnia sformułowanie <i>rozum jako istota ludzkiej natury</i>. Omawia ideę stoickiej cnoty (wolność wewnętrzna). Interpretuje stoickie ujęcie uczuć sprawiających cierpienia i prowadzących do złych czynów. Definiuje pojęcia <i>ataraksja</i> i <i>apatia</i>. Przedstawia i interpretuje postawę stoickiego spokoju (wskazuje jej zalety i wady). Analizuje potrzebę poszukiwania ładu w otaczającym świecie. Rozważa postawę fatalistyczną i określa jej przyczyny. Omawia konsekwencje przyjęcia takiej postawy. Prezentuje własne poglądy, stawiając tezy i argumentując. W wypowiedziach wykorzystuje poznane pojęcia. Z uwagą słucha wypowiedzi osób.</p>	<p>Uczeń: Charakteryzuje filozofów stoickich: Zenona z Kition, Senekę i Marka Aureliusza. Omawia stoicką wizję świata. Wyjaśnia pojęcie <i>panteizm</i> w kontekście stoicyzmu. Omawia obszar znaczeniowy pojęcia <i>rozumienie</i>. Wyjaśnia sformułowanie <i>rozum jako istota ludzkiej natury</i>. Omawia ideę stoickiej cnoty (wolność wewnętrzna). Interpretuje stoickie ujęcie uczuć sprawiających cierpienia i prowadzących do złych czynów. Definiuje pojęcia <i>ataraksja</i> i <i>apatia</i>. Przedstawia i interpretuje postawę stoickiego spokoju (wskazuje jej zalety i wady). Analizuje potrzebę poszukiwania ładu w otaczającym świecie. Rozważa postawę fatalistyczną i określa jej przyczyny. Prezentuje własne poglądy, stawiając tezy i argumentując. W wypowiedziach wykorzystuje poznane pojęcia. Z uwagą słucha wypowiedzi innych osób. Ponadto uczeń w swoich rozważaniach wykorzystuje informacje i wnioski z lektury dodatkowych tekstów z dziedziny filozofii i etyki.</p>
---	--	---	---	--	--

<p>39. W poszukiwaniu najwyższego dobra – sceptycyzm</p>	<p>Uczeń: Poznaje problemy, jakie należy rozważyć, aby osiągnąć szczęście – w ujęciu sceptycyzmu. Rozumie istotę sceptycyzmu (lęk przed niepewnością poznawczą). Poznaje różne formy sceptycyzmu. Rozumie różnice znaczenia słów: ostrożność, nieufność, ufność, naiwność oraz stanowisk: krytycyzm i agnostycyzm. Dostrzega konsekwencje różnych form sceptycyzmu (w sferze uczuć, komunikacji, moralności). Rozważa potoczne użycie różnych określeń: „dobry człowiek”, „zły człowiek”. Odpowiada na pytania, słucha wypowiedzi innych osób.</p>	<p>Uczeń: Wskazuje problemy, jakie należy rozważyć, aby osiągnąć szczęście – w ujęciu sceptycyzmu. Rozumie istotę sceptycyzmu (lęk przed niepewnością poznawczą). Zna różne formy sceptycyzmu. Rozumie różnice znaczenia słów: ostrożność, nieufność, ufność, naiwność oraz stanowisk: krytycyzm i agnostycyzm. Omawia konsekwencje różnych form sceptycyzmu (w sferze uczuć, komunikacji, moralności). Rozważa potoczne użycie różnych określeń: „dobry człowiek”, „zły człowiek”. Prezentuje własne poglądy. Słucha wypowiedzi innych osób.</p>	<p>Uczeń: Przedstawia najistotniejsze założenia sceptycyzmu, wskazuje problemy, jakie należy rozważyć, aby osiągnąć szczęście. Omawia istotę sceptycyzmu (lęk przed niepewnością poznawczą). Zna pojęcie <i>izostenia</i>. Wyjaśnia pojęcie <i>sceptycyzm</i> i wskazuje jego formy. Spośród wielu wypowiedzeń wskazuje i omawia zdania wyrażające stanowisko sceptyków. Analizuje tropy sceptyczne. Wyjaśnia różnice znaczenia słów: ostrożność, nieufność, ufność, naiwność oraz stanowisk: krytycyzm i agnostycyzm. Omawia konsekwencje różnych form sceptycyzmu (w sferze uczuć, komunikacji, moralności). Rozważa potoczne użycie różnych określeń: „dobry człowiek”, „zły człowiek”. Prezentuje własne poglądy, stawiając tezy i argumentując. Z uwagą słucha wypowiedzi innych osób.</p>	<p>Uczeń: Przedstawia najistotniejsze założenia sceptycyzmu, wskazuje problemy, jakie należy rozważyć, aby osiągnąć szczęście. Omawia istotę sceptycyzmu (lęk przed niepewnością poznawczą). Wyjaśnia pojęcie <i>izostenia</i>. Interpretuje pojęcie <i>sceptycyzm</i> i wskazuje jego formy. Spośród wielu wypowiedzeń wskazuje i omawia zdania wyrażające stanowisko sceptyków. Analizuje tropy sceptyczne. Wyjaśnia różnice znaczenia słów: ostrożność, nieufność, ufność, naiwność oraz stanowisk: krytycyzm i agnostycyzm. Wskazuje przykłady i omawia konsekwencje różnych form sceptycyzmu (w sferze uczuć, komunikacji, moralności). Rozważa potoczne użycie różnych określeń: „dobry człowiek”, „zły człowiek”. Prezentuje własne poglądy, stawiając tezy i argumentując. W wypowiedziach wykorzystuje poznane pojęcia. Z uwagą słucha wypowiedzi innych osób.</p>	<p>Uczeń: Przedstawia najistotniejsze założenia sceptycyzmu, wskazuje problemy, jakie należy rozważyć, aby osiągnąć szczęście. Omawia istotę sceptycyzmu (lęk przed niepewnością poznawczą). Wyjaśnia pojęcie <i>izostenia</i>. Interpretuje pojęcie <i>sceptycyzm</i> i wskazuje jego formy. Spośród wielu wypowiedzeń wskazuje i omawia zdania wyrażające stanowisko sceptyków. Analizuje tropy sceptyczne. Wyjaśnia różnice znaczenia słów: ostrożność, nieufność, ufność, naiwność oraz stanowisk: krytycyzm i agnostycyzm. Wskazuje przykłady i omawia konsekwencje różnych form sceptycyzmu (w sferze uczuć, komunikacji, moralności). Rozważa potoczne użycie różnych określeń: „dobry człowiek”, „zły człowiek”. Prezentuje własne poglądy, stawiając tezy i argumentując. W wypowiedziach wykorzystuje poznane pojęcia. Z uwagą słucha wypowiedzi innych osób. Ponadto uczeń w swoich rozważaniach wykorzystuje wiadomości i wnioski z lektury dodatkowych tekstów z dziedziny filozofii i etyki.</p>
<p>10. OD ETYKI TEISTYCZNEJ DO ATEISTYCZNEJ</p>					

<p>40. Od etyki teistycznej do ateistycznej – święty Augustyn</p>	<p>Uczeń: Rozumie pojęcia <i>etyka teistyczna, ateistyczna</i>. Zna najważniejsze informacje dotyczące życia i dzieła św. Augustyna. Wie o związkach filozofii św. Augustyna z filozofią Platona. Rozumie metaforę jaskini w ujęciu św. Augustyna. Zna zasady: miłości Boga, człowieka i siebie samego. Uzasadnia zło brakiem bytu (dobra). Wie, że św. Augustyn uznaje życie wieczne za wartość najwyższą. Rozumie</p>	<p>Uczeń: Rozumie pojęcia <i>etyka teistyczna, ateistyczna</i>. Zna najważniejsze informacje dotyczące życia i dzieła św. Augustyna. Wie o związkach filozofii św. Augustyna z filozofią Platona. Rozumie metaforę jaskini w ujęciu św. Augustyna. Zna zasady: miłości Boga, człowieka i siebie samego. Uzasadnia zło brakiem bytu (dobra). Wie, że św. Augustyn uznaje życie wieczne za wartość najwyższą. Rozumie pojęcie <i>wewnętrzna walka</i></p>	<p>Uczeń: Wyjaśnia pojęcia <i>etyka teistyczna, ateistyczna</i>. Omawia życie i dzieło św. Augustyna, odwołuje się do filozofii Platona. Interpretuje metaforę jaskini w ujęciu św. Augustyna. Omawia zasady: miłości Boga, człowieka i siebie samego. Interpretuje teodyceę, uzasadnia zło brakiem bytu (dobra). Odwołuje się do przykładów. Wskazuje życie wieczne jako wartość najwyższą. Omawia <i>wewnętrzną walkę w człowieku</i>, rozważa etyczne aspekty grzeszności.</p>	<p>Uczeń: Wyjaśnia pojęcia <i>etyka teistyczna, ateistyczna</i>. Omawia życie i dzieło św. Augustyna, odwołuje się do filozofii Platona. Omawia podobieństwa i różnice w interpretacji metafory jaskini w ujęciu Platona i św. Augustyna. Wyjaśnia zasady: miłości Boga, człowieka i siebie samego. Interpretuje teodyceę, uzasadnia zło brakiem bytu (dobra). Odwołuje się do przykładów. Wskazuje życie wieczne jako wartość najwyższą. Omawia <i>wewnętrzną walkę w człowieku</i>, rozważa etyczne aspekty grzeszności. Wskazuje i omawia przykłady miłosierdzia i skruchy</p>	<p>Uczeń: Wyjaśnia pojęcia <i>etyka teistyczna, ateistyczna</i>. Omawia życie i dzieło św. Augustyna, odwołuje się do filozofii Platona. Omawia podobieństwa i różnice w interpretacji metafory jaskini w ujęciu Platona i św. Augustyna. Wyjaśnia zasady: miłości Boga, człowieka i siebie samego. Interpretuje teodyceę, uzasadnia zło brakiem bytu (dobra). Odwołuje się do przykładów. Wskazuje życie wieczne jako wartość najwyższą. Omawia <i>wewnętrzną walkę w człowieku</i>, rozważa etyczne aspekty grzeszności. Wskazuje i omawia przykłady miłosierdzia i skruchy moralnej. Prezentuje własne poglądy, stawiając tezy i argumentując. W wypowiedziach wykorzystuje poznane pojęcia. Z uwagą słucha wypowiedzi</p>
--	---	---	---	---	---

	<p>pojęcie <i>wewnętrzna walka w człowieku</i> i etyczne aspekty pojęcia grzeszności. Omawia przykłady miłosierdzia i skruchy moralnej. Odpowiada na pytania, słucha wypowiedzi innych.</p>	<p><i>w człowieku</i> i etyczne aspekty pojęcia grzeszności. Omawia przykłady miłosierdzia i skruchy moralnej. Prezentuje własne poglądy. Słucha wypowiedzi innych osób.</p>	<p>Wskazuje i omawia przykłady miłosierdzia i skruchy moralnej. Prezentuje własne poglądy, stawiając tezy i argumentując. Z uwagą słucha wypowiedzi innych osób.</p>	<p>moralnej. Prezentuje własne poglądy, stawiając tezy i argumentując. W wypowiedziach wykorzystuje poznane pojęcia. Z uwagą słucha wypowiedzi innych osób.</p>	<p>innych osób. Ponadto uczeń w swoich rozważaniach wykorzystuje informacje i wnioski z lektury dodatkowych tekstów z dziedziny filozofii i etyki.</p>
--	---	--	--	---	--

<p>41. Od etyki teistycznej do ateistycznej – święty Tomasz</p>	<p>Uczeń: Poznaże wiadomości dotyczące życia i dzieła św. Tomasza. Zna pojęcie teocentryzmu metafizyki św. Tomasza, hierarchiczną budowę etyki. Dostrzega znaczenie woli i rozumu w rozwoju moralnym. Rozumie koncepcję sumienia przed- i pouczynkowego. Poznaże pojęcie <i>prawo naturalne</i> i odróżnia je od prawa stanowionego. Rozumie cechy i funkcję cnót kardynalnych: wstrzemięźliwości, roztropności, sprawiedliwości i męstwa. Odpowiada na pytania, słucha wypowiedzi innych.</p>	<p>Uczeń: Poznaże wiadomości dotyczące życia i dzieła św. Tomasza. Zna pojęcie teocentryzmu metafizyki św. Tomasza, hierarchiczną budowę etyki. Rozumie znaczenie woli i rozumu w rozwoju moralnym. Zna koncepcję sumienia przed- i pouczynkowego. Zna pojęcie <i>prawo naturalne</i> i odróżnia je od prawa stanowionego. Poznaże cnoty kardynalne: wstrzemięźliwość, roztropność, sprawiedliwość i męstwo, ich cechy i funkcję. Prezentuje własne poglądy. Słucha wypowiedzi innych osób.</p>	<p>Uczeń: Omawia najważniejsze zagadnienia dotyczące systemu św. Tomasza. Wyjaśnia pojęcie teocentryzmu metafizyki św. Tomasza, omawia hierarchiczną budowę etyki, znaczenie woli i rozumu w rozwoju moralnym. Omawia koncepcję sumienia przed- i pouczynkowego. Zna pojęcie <i>prawo naturalne</i> i odróżnia je od prawa stanowionego; wyjaśnia cnoty kardynalne: wstrzemięźliwość, roztropność, sprawiedliwość i męstwo, określa ich cechy i funkcję. Prezentuje własne poglądy, stawiając tezy i argumentując. Z uwagą słucha wypowiedzi innych osób.</p>	<p>Uczeń: Charakteryzuje życie i dzieło świętego Tomasza. Wyjaśnia pojęcie teocentryzmu metafizyki św. Tomasza, omawia hierarchiczną budowę etyki, znaczenie woli i rozumu w rozwoju moralnym. Omawia koncepcję sumienia przed- i pouczynkowego. Rozróżnia prawo naturalne i prawo stanowione. Wyjaśnia cnoty kardynalne: wstrzemięźliwość, roztropność, sprawiedliwość i męstwo, określa ich cechy i funkcję. Prezentuje własne poglądy, stawiając tezy i argumentując. W wypowiedziach wykorzystuje poznane pojęcia. Z uwagą słucha wypowiedzi innych osób.</p>	<p>Uczeń: Charakteryzuje życie i dzieło świętego Tomasza. Wyjaśnia pojęcie teocentryzmu metafizyki św. Tomasza, omawia hierarchiczną budowę etyki, znaczenie woli i rozumu w rozwoju moralnym. Omawia koncepcję sumienia przed- i pouczynkowego. Rozróżnia prawo naturalne i prawo stanowione. Wyjaśnia cnoty kardynalne: wstrzemięźliwość, roztropność, sprawiedliwość i męstwo, określa ich cechy i funkcję. Prezentuje własne poglądy, stawiając tezy i argumentując. W wypowiedziach wykorzystuje poznane pojęcia. Z uwagą słucha wypowiedzi innych osób. Ponadto uczeń w swoich rozważaniach wykorzystuje informacje i wnioski z lektury dodatkowych tekstów z dziedziny filozofii i etyki.</p>
<p>42. Resentyment a moralności – analiza fragmentu tekstu M. Schelera</p>	<p>Uczeń: Rozumie, na czym polega szczególne ujęcie chrześcijańskiej koncepcji miłości. Rozważa pojęcie <i>godność osoby</i> i w odniesieniu do uzasadnienia miłości. Omawia różne aspekty miłości bliźniego, wykazując jej pozytywne działanie na podmiot. Interpretuje sformułowanie „większym szczęściem jest dawać niż brać”. Omawia problemy związane z wcielaniem zasady miłości bliźniego. Wskazuje tezę tekstu, rozumie argumenty, które</p>	<p>Uczeń: Rozumie podstawowe założenie starożytnej (klasycznej) koncepcji miłości („dążenie niższego do wyższego”). Zna szczególne ujęcie chrześcijańskiej koncepcji miłości. Rozważa pojęcie <i>godność osoby</i> i w odniesieniu do uzasadnienia miłości. Omawia różne aspekty miłości bliźniego, wykazując jej pozytywne działanie na podmiot. Interpretuje sformułowanie „większym szczęściem jest dawać niż brać”. Omawia problemy</p>	<p>Uczeń: Zna podstawowe założenie starożytnej (klasycznej) koncepcji miłości („dążenie niższego do wyższego”). Wyjaśnia szczególne ujęcie chrześcijańskiej koncepcji miłości. Rozważa pojęcie <i>godność osoby</i> i w odniesieniu do uzasadnienia miłości. Omawia różne aspekty miłości bliźniego, wykazując jej pozytywne działanie na podmiot. Interpretuje sformułowanie „większym szczęściem jest dawać niż brać”. Omawia problemy związane z wcielaniem zasady miłości bliźniego.</p>	<p>Uczeń: Wskazuje podstawowe założenie starożytnej (klasycznej) koncepcji miłości („dążenie niższego do wyższego”). Wyjaśnia szczególne ujęcie chrześcijańskiej koncepcji miłości. Wskazuje różnice w ujęciu idei Boga. Rozważa pojęcie <i>godność osoby</i> i w odniesieniu do uzasadnienia miłości. Omawia różne aspekty miłości bliźniego, wykazując jej pozytywne działanie na podmiot. Interpretuje sformułowanie „większym szczęściem jest dawać niż brać”. Omawia problemy związane z wcielaniem zasady miłości bliźniego. Wskazuje tezę tekstu i argumenty. W wypowiedziach odwołuje się do własnych</p>	<p>Uczeń: Wskazuje podstawowe założenie starożytnej (klasycznej) koncepcji miłości („dążenie niższego do wyższego”). Wyjaśnia szczególne ujęcie chrześcijańskiej koncepcji miłości. Wskazuje różnice w ujęciu idei Boga. Rozważa pojęcie <i>godność osoby</i> i w odniesieniu do uzasadnienia miłości. Omawia różne aspekty miłości bliźniego, wykazując jej pozytywne działanie na podmiot. Interpretuje sformułowanie „większym szczęściem jest dawać niż brać”. Omawia problemy związane z wcielaniem zasady miłości bliźniego. Wskazuje tezę tekstu i argumenty. W wypowiedziach odwołuje się do własnych doświadczeń, obserwacji, a także wiedzy z zakresu literatury. Prezentuje własne poglądy, stawiając tezy</p>

	<p>ją uzasadniają. W wypowiedziach odwołuje się do własnych doświadczeń, obserwacji. Odpowiada na pytania, słucha wypowiedzi innych osób.</p>	<p>związane z wcielaniem zasady miłości bliźniego. Wskazuje tezę tekstu, rozumie argumenty, które ją uzasadniają. W wypowiedziach odwołuje się do własnych doświadczeń, obserwacji. Prezentuje własne poglądy. Słucha wypowiedzi innych osób.</p>	<p>Wskazuje tezę tekstu i argumenty. W wypowiedziach odwołuje się do własnych doświadczeń, obserwacji, a także wiedzy z zakresu literatury. Prezentuje własne poglądy, stawiając tezy i argumentując. Z uwagą słucha wypowiedzi innych osób.</p>	<p>doświadczeń, obserwacji, a także wiedzy z zakresu literatury. Prezentuje własne poglądy, stawiając tezy i argumentując. W wypowiedziach wykorzystuje poznane pojęcia. Z uwagą słucha wypowiedzi innych osób.</p>	<p>i argumentując. W wypowiedziach wykorzystuje poznane pojęcia. Z uwagą słucha wypowiedzi innych osób. Ponadto uczeń w swoich rozważaniach wykorzystuje informacje i wnioski z lektury dodatkowych tekstów z dziedziny filozofii i etyki.</p>
<p>43. F. Nietzsche</p>	<p>Uczeń: Zna najistotniejsze idee filozofii F. Nietzschego. Zna pojęcia: amoralizm, relatywizm, witalizm, nihilizm. Rozumie określenia <i>dionizyjski</i> i <i>arkadyjski nurt</i> w kulturze. Wyjaśnia pojęcie <i>resentyment</i>. Rozumie problem niesamodzielnosci intelektualnej współczesnego człowieka. Zna etapy przemian ducha i koncepcję nadczłowieka według Nietzschego. Rozumie istotę jego krytyki chrześcijaństwa. Odpowiada na pytania, słucha wypowiedzi innych osób.</p>	<p>Uczeń: Omawia dzieło F. Nietzschego. Zna pojęcia: amoralizm, relatywizm, witalizm, nihilizm. Rozumie określenia <i>dionizyjski</i> i <i>arkadyjski nurt</i> w kulturze. Wyjaśnia pojęcie <i>resentyment</i>. Rozumie problem niesamodzielnosci intelektualnej współczesnego człowieka. Zna etapy przemian ducha i koncepcję nadczłowieka według Nietzschego oraz istotę jego krytykę chrześcijaństwa. Słucha wypowiedzi innych osób.</p>	<p>Uczeń: Omawia dzieło F. Nietzschego. Wyjaśnia pojęcia: amoralizm, relatywizm, witalizm, nihilizm. Omawia <i>dionizyjski</i> i <i>arkadyjski nurt</i> w kulturze. Wyjaśnia pojęcie <i>resentyment</i>. Przedstawia problem niesamodzielnosci intelektualnej współczesnego człowieka. Omawia etapy przemian ducha i koncepcję nadczłowieka według Nietzschego oraz wyjaśnia istotę jego krytyki chrześcijaństwa. Prezentuje własne poglądy, stawiając tezy i argumentując. Z uwagą słucha wypowiedzi innych osób.</p>	<p>Uczeń: Omawia dzieło F. Nietzschego. Wyjaśnia pojęcia: amoralizm, relatywizm, witalizm, nihilizm. Interpretuje <i>dionizyjski</i> i <i>arkadyjski nurt</i> w kulturze. Wyjaśnia pojęcie <i>resentyment</i>. Interpretuje problem niesamodzielnosci intelektualnej współczesnego człowieka. Omawia etapy przemian ducha i koncepcję nadczłowieka według Nietzschego oraz wyjaśnia istotę jego krytyki chrześcijaństwa. Ocenia główne idee filozofii Nietzschego. Prezentuje własne poglądy na temat głównych idei filozofii F. Nietzschego, stawiając tezy i argumentując. Dokonując opisu ludzkich postaw, wykorzystuje poznane pojęcia (m.in. amoralizm, relatywizm, witalizm, nihilizm, <i>resentyment</i>). Z uwagą słucha wypowiedzi innych osób.</p>	<p>Uczeń: Omawia dzieło F. Nietzschego. Wyjaśnia pojęcia: amoralizm, relatywizm, witalizm, nihilizm. Interpretuje <i>dionizyjski</i> i <i>arkadyjski nurt</i> w kulturze. Wyjaśnia pojęcie <i>resentyment</i>. Interpretuje problem niesamodzielnosci intelektualnej współczesnego człowieka. Omawia etapy przemian ducha i koncepcję nadczłowieka według Nietzschego oraz wyjaśnia istotę jego krytyki chrześcijaństwa. Prezentuje własne poglądy na temat głównych idei filozofii F. Nietzschego, stawiając tezy i argumentując. Dokonując opisu ludzkich postaw, wykorzystuje poznane pojęcia (m.in. amoralizm, relatywizm, witalizm, nihilizm, <i>resentyment</i>). Z uwagą słucha wypowiedzi innych osób. Ponadto uczeń w swoich rozważaniach wykorzystuje informacje i wnioski z lektury dodatkowych tekstów z dziedziny filozofii i etyki.</p>

<p>44. Egzystencjalizm</p>	<p>Uczeń: Zna najważniejsze informacje dotyczące życia i koncepcji J. P. Sartre'a oraz A. Camusa. Rozumie istotę przewrotu egzystencjalistycznego w pojmowaniu człowieka. Rozumie konsekwencje ateizmu Sartre'a w kontekście jego etyki. Poznaje twierdzenie Sartre'a o egzystencji człowieka poprzedzającej esencję. Rozumie kwestię</p>	<p>Uczeń: Zna najważniejsze informacje dotyczące życia i koncepcji J. P. Sartre'a oraz A. Camusa. Rozumie istotę przewrotu egzystencjalistycznego w pojmowaniu człowieka. Rozumie konsekwencje ateizmu Sartre'a w kontekście jego etyki. Rozumie twierdzenie Sartre'a o egzystencji człowieka poprzedzającej esencję. Dostrzega samotność człowieka.</p>	<p>Uczeń: Charakteryzuje życie i dzieło J. P. Sartre'a oraz A. Camusa. Analizuje istotę i znaczenie przewrotu egzystencjalistycznego w pojmowaniu człowieka. Omawia ateizm Sartre'a w kontekście jego etyki. Wyjaśnia twierdzenia Sartre'a <i>egzystencja poprzedza esencję</i>. Dostrzega i interpretuje ideę samotności człowieka. Rozważa argumenty przemawiające za tezą Sartre'a o samotności</p>	<p>Uczeń: Charakteryzuje życie i dzieło J. P. Sartre'a oraz A. Camusa. Wyjaśnia istotę i znaczenie przewrotu egzystencjalistycznego w pojmowaniu człowieka. Omawia ateizm Sartre'a w kontekście jego etyki. Wyjaśnia twierdzenia Sartre'a <i>egzystencja poprzedza esencję</i>. Dostrzega i interpretuje ideę samotności człowieka. Przedstawia argumenty przemawiające za tezą Sartre'a o samotności człowieka i przeciw niej. Wyjaśnia sytuację człowieka</p>	<p>Uczeń: Charakteryzuje życie i dzieło J. P. Sartre'a oraz A. Camusa. Wyjaśnia istotę i znaczenie przewrotu egzystencjalistycznego w pojmowaniu człowieka. Omawia ateizm Sartre'a w kontekście jego etyki. Wyjaśnia twierdzenia Sartre'a <i>egzystencja poprzedza esencję</i>. Dostrzega i interpretuje ideę samotności człowieka. Przedstawia argumenty przemawiające za tezą Sartre'a o samotności człowieka i przeciw niej. Wyjaśnia sytuację człowieka w obliczu absurdu według A. Camusa. Omawia i interpretuje mit Syzyfa według Camusa.</p>
-----------------------------------	---	--	--	---	---

	<p>samotności człowieka. Poznaje argumenty przemawiające za tezą Sartre'a o samotności człowieka i przeciw niej. Rozumie ideę człowieka w obliczu absurdu według A. Camusa. Zna mit Syzyfa według Camusa. Rozumie pojęcie nihilizmu i jego konsekwencje. Odpowiada na pytania, słucha wypowiedzi innych osób.</p>	<p>Rozumie argumenty przemawiające za tezą Sartre'a o samotności człowieka i przeciw niej. Rozumie ideę człowieka w obliczu absurdu według A. Camusa. Zna mit Syzyfa według Camusa. Rozumie pojęcie nihilizmu i jego konsekwencje. Prezentuje własne poglądy. Słucha wypowiedzi innych osób.</p>	<p>człowieka i przeciw niej. Wyjaśnia sytuację człowieka w obliczu absurdu według A. Camusa. Omawia mit Syzyfa według Camusa. Zna pojęcie nihilizmu i wyjaśnia jego konsekwencje. Prezentuje własne poglądy, stawiając tezy i argumentując. Z uwagą słucha wypowiedzi innych osób.</p>	<p>w obliczu absurdu według A. Camusa. Omawia i interpretuje mit Syzyfa według Camusa. Omawia pojęcie nihilizmu i jego konsekwencje. Prezentuje własne poglądy, stawiając tezy i argumentując. W wypowiedziach wykorzystuje poznane pojęcia. Z uwagą słucha wypowiedzi innych osób.</p>	<p>Omawia pojęcie nihilizmu i jego konsekwencje. Prezentuje własne poglądy, stawiając tezy i argumentując. W wypowiedziach wykorzystuje poznane pojęcia. Z uwagą słucha wypowiedzi innych osób. Ponadto uczeń w swoich rozważaniach wykorzystuje informacje i wnioski z lektury dodatkowych tekstów z dziedziny filozofii i etyki.</p>
--	---	--	--	---	--

11. OCENA MORALNA CZYNU. OD DEONTOLOGIZMU DO UTYLITARYZMU

<p>45. Ocena moralna czynu – etyki deontologiczne</p>	<p>Uczeń: Zna elementy, jakie podlegają rozważeniu przy ocenie wartości moralnej czynu. Zna cechy <i>etyki deontologicznej</i> i <i>etyki teleologicznej</i>. Rozumie sformułowanie krytykujące założenie etyki teleologicznej o „zawieszaniu sądów na dobrach pozamoralnych”. Rozpoznaje normy deontologiczne. Analizuje <i>zaniechanie od umożliwienia zła</i> i <i>przyczynienie się do zła</i>. Rozumie, na czym polega dylemat wynikający ze stosowania rygorów deontologicznych. Rozumie rolę i znaczenie etyki deontologicznej w kontekście życia codziennego. Odpowiada na pytania, słucha wypowiedzi innych osób.</p>	<p>Uczeń: Zna elementy, jakie podlegają rozważeniu przy ocenie wartości moralnej czynu. Zna cechy <i>etyki deontologicznej</i> i <i>etyki teleologicznej</i>. Rozumie sformułowanie krytykujące założenie etyki teleologicznej o „zawieszaniu sądów na dobrach pozamoralnych”. Rozpoznaje normy deontologiczne. Analizuje <i>zaniechanie od umożliwienia zła</i> i <i>przyczynienie się do zła</i>. Omawia wskazany przykład, w którym ujawnia się dylemat wynikający ze stosowania rygorów deontologicznych. Rozumie rolę i znaczenie etyki deontologicznej w kontekście życia codziennego. Prezentuje własne poglądy. Słucha wypowiedzi innych osób.</p>	<p>Uczeń: Wskazuje elementy, jakie podlegają rozważeniu przy ocenie wartości moralnej czynu. Wyjaśnia pojęcia <i>etyka deontologiczna</i> i <i>etyka teleologiczna</i>. Na wskazanym przykładzie objaśnia cechy etyki deontologicznej i konsekwencjalistycznej. Interpretuje sformułowanie krytykujące założenie etyki teleologicznej o „zawieszaniu sądów na dobrach pozamoralnych”. Objaśnia istotę norm deontologicznych i rozpoznaje je. Interpretuje deontologiczne ujęcie pojęcia <i>zgodność z normą</i>. Analizuje <i>zaniechanie od umożliwienia zła</i> i <i>przyczynienie się do zła</i>. Omawia wskazany przykład. Interpretuje rolę i znaczenie etyki deontologicznej w kontekście życia codziennego. Prezentuje własne poglądy. Słucha wypowiedzi innych osób.</p>	<p>Uczeń: Dokonuje analizy wybranego czynu, wskazując elementy, jakie podlegają rozważeniu przy ocenie jego wartości moralnej. Wyjaśnia pojęcia <i>etyka deontologiczna</i> i <i>etyka teleologiczna</i>. Przytacza przykłady i na ich podstawie objaśnia cechy etyki deontologicznej i konsekwencjalistycznej. Interpretuje sformułowanie krytykujące założenie etyki teleologicznej o „zawieszaniu sądów na dobrach pozamoralnych”. Objaśnia istotę norm deontologicznych i rozpoznaje je. Interpretuje deontologiczne ujęcie pojęcia <i>zgodność z normą</i>. Analizuje <i>zaniechanie od umożliwienia zła</i> i <i>przyczynienie się do zła</i>. Omawia dylematy związane ze stosowaniem rygorów deontologicznych. Interpretuje rolę i znaczenie etyki deontologicznej w kontekście życia codziennego. Prezentuje własne poglądy, stawiając tezy i argumentując. Słucha wypowiedzi innych osób.</p>	<p>Uczeń: Dokonuje analizy wybranego czynu, wskazując elementy, jakie podlegają rozważeniu przy ocenie jego wartości moralnej. Wyjaśnia pojęcia <i>etyka deontologiczna</i> i <i>etyka teleologiczna</i>. Przytacza przykłady i na ich podstawie objaśnia cechy etyki deontologicznej i konsekwencjalistycznej. Interpretuje sformułowanie krytykujące założenie etyki teleologicznej o „zawieszaniu sądów na dobrach pozamoralnych”. Objaśnia istotę norm deontologicznych i rozpoznaje je. Interpretuje deontologiczne ujęcie pojęcia <i>zgodność z normą</i>. Analizuje <i>zaniechanie od umożliwienia zła</i> i <i>przyczynienie się do zła</i>. Omawia dylematy związane ze stosowaniem rygorów deontologicznych. Interpretuje rolę i znaczenie etyki deontologicznej w kontekście życia codziennego. Prezentuje własne poglądy, stawiając tezy i argumentując. W wypowiedziach wykorzystuje poznane pojęcia. Z uwagą słucha wypowiedzi innych osób. Ponadto uczeń w swoich rozważaniach wykorzystuje informacje i wnioski z lektury dodatkowych tekstów z dziedziny filozofii i etyki.</p>
<p>46. Ocena moralna czynu – I. Kant</p>	<p>Uczeń: Zna najistotniejsze informacje dotyczące życia i dzieła I. Kanta.</p>	<p>Uczeń: Zna najistotniejsze informacje dotyczące życia i dzieła I. Kanta.</p>	<p>Uczeń: Omawia życie i dzieło I. Kanta. Wyjaśnia pojęcie <i>obowiązek moralny</i>. Analizuje</p>	<p>Uczeń: Omawia życie i dzieło I. Kanta. Wyjaśnia pojęcie <i>obowiązek moralny</i>. Analizuje sformułowania</p>	<p>Uczeń: Omawia życie i dzieło I. Kanta. Wyjaśnia pojęcie <i>obowiązek moralny</i>. Analizuje sformułowania <i>działanie zgodnie</i></p>

	<p>Zna pojęcie <i>obowiązek moralny</i>. Rozumie znaczenie sformułowań <i>działanie zgodnie z obowiązkiem</i> i <i>działanie w imię obowiązku</i>. Zna imperatyw kategoryczny. Rozumie konsekwencje niestosowania imperatywu praktycznego I. Kanta. Rozumie dylematy związane ze stosowaniem rygoryzmu moralnego. Odpowiada na pytania, słucha wypowiedzi innych osób.</p>	<p>Zna pojęcie <i>obowiązek moralny</i>. Rozumie znaczenie sformułowań <i>działanie zgodnie z obowiązkiem</i> i <i>działanie w imię obowiązku</i>. Zna imperatyw kategoryczny. Rozumie konsekwencje niestosowania imperatywu praktycznego I. Kanta. Interpretuje przykłady z życia codziennego w kontekście poruszanych zagadnień. Omawia przykłady dylematów związanych ze stosowaniem rygoryzmu moralnego. Prezentuje własne poglądy. Słucha wypowiedzi innych osób.</p>	<p>sformułowania <i>działanie zgodnie z obowiązkiem</i> i <i>działanie w imię obowiązku</i>. Wyjaśnia imperatyw kategoryczny. Wskazuje konsekwencje niestosowania imperatywu praktycznego I. Kanta. Interpretuje przykłady z życia codziennego, wykorzystując pojęcia <i>skłonność</i> i <i>obowiązek</i>. Omawia przykłady dylematów związanych ze stosowaniem rygoryzmu moralnego. Prezentuje własne poglądy, stawiając tezy i argumentując. Z uwagą słucha wypowiedzi innych osób.</p>	<p><i>działanie zgodnie z obowiązkiem</i> i <i>działanie w imię obowiązku</i>. Omawia i interpretuje imperatyw kategoryczny. Rozważa konsekwencje niestosowania imperatywu praktycznego I. Kanta Interpretuje przykłady z życia codziennego, wykorzystując pojęcia <i>skłonność</i> i <i>obowiązek</i>. Wskazuje i omawia przykłady dylematów związanych ze stosowaniem rygoryzmu moralnego. Prezentuje własne poglądy, stawiając tezy i argumentując. Z uwagą słucha wypowiedzi innych osób.</p>	<p><i>z obowiązkiem</i> i <i>działanie w imię obowiązku</i>. Omawia i interpretuje imperatyw kategoryczny. Rozważa konsekwencje niestosowania imperatywu praktycznego I. Kanta Interpretuje przykłady z życia codziennego, wykorzystując pojęcia <i>skłonność</i> i <i>obowiązek</i>. Wskazuje i omawia przykłady dylematów związanych ze stosowaniem rygoryzmu moralnego. Prezentuje własne poglądy, stawiając tezy i argumentując. Z uwagą słucha wypowiedzi innych osób. Ponadto uczeń w swoich rozważaniach wykorzystuje informacje i wnioski z lektury dodatkowych tekstów z dziedziny filozofii i etyki.</p>
<p>47. Ocena moralna czynu – konsekwencjalizm</p>	<p>Uczeń: Zna ogólne założenia konsekwencjalizmu. Rozumie zróżnicowanie pojęcia <i>dobro</i> oraz problem usankcjonowania kar. Rozważa wskazane przykłady z życia codziennego z punktu widzenia konsekwencji czynów. Rozumie wymóg kompetencji w ocenie potencjalnych konsekwencji czynu. Odpowiada na pytania, słucha wypowiedzi innych osób.</p>	<p>Uczeń: Zna ogólne założenia konsekwencjalizmu. Rozumie zróżnicowanie pojęcia <i>dobro</i>. Wyjaśnia kwestię usankcjonowania kar. Rozważa wskazane przykłady z życia codziennego z punktu widzenia konsekwencji czynów. Zna wymóg kompetencji w ocenie potencjalnych konsekwencji czynu. Prezentuje własne poglądy. Słucha wypowiedzi innych osób.</p>	<p>Uczeń: Przedstawia ogólne założenia konsekwencjalizmu. Objaśnia zróżnicowanie pojęcia <i>dobro</i>. Interpretuje kwestię usankcjonowania kar. Stosuje zasadę prawdopodobieństwa w analizowaniu czynów ze względu na ich konsekwencje. Wyjaśnia wymóg kompetencji w ocenie potencjalnych konsekwencji czynu. Prezentuje własne poglądy, stawiając tezy i argumentując. Z uwagą słucha wypowiedzi innych osób.</p>	<p>Uczeń: Przedstawia ogólne założenia konsekwencjalizmu. Objaśnia zróżnicowanie pojęcia <i>dobro</i>. Interpretuje kwestię usankcjonowania kar. Stosuje zasadę prawdopodobieństwa w analizowaniu czynów ze względu na ich konsekwencje. Analizuje i interpretuje wymóg kompetencji w ocenie potencjalnych konsekwencji czynu. Prezentuje własne poglądy, stawiając tezy i argumentując. Wykorzystuje poznane pojęcia. Z uwagą słucha wypowiedzi innych osób.</p>	<p>Uczeń: Przedstawia ogólne założenia konsekwencjalizmu. Objaśnia zróżnicowanie pojęcia <i>dobro</i>. Interpretuje kwestię usankcjonowania kar. Stosuje zasadę prawdopodobieństwa w analizowaniu czynów ze względu na ich konsekwencje. Analizuje i interpretuje wymóg kompetencji w ocenie potencjalnych konsekwencji czynu. Prezentuje własne poglądy, stawiając tezy i argumentując. Wykorzystuje poznane pojęcia. Z uwagą słucha wypowiedzi innych osób. Ponadto uczeń w swoich rozważaniach wykorzystuje informacje i wnioski z lektury dodatkowych tekstów z dziedziny filozofii i etyki.</p>

<p>48. Ocena moralna czynu – utylitaryzm J. Benthama i J. S. Milla</p>	<p>Uczeń: Zna najważniejsze informacje dotyczące poglądów J. Benthama i J. S. Milla. Rozumie zasadę użyteczności. Dostrzega oświeceniowe źródła utylitaryzmu. Zna rachunek użyteczności J. Benthama. Rozumie różnice między utylitaryzmem hedonistycznym a utylitaryzmem J. S. Milla.</p>	<p>Uczeń: Zna najważniejsze informacje dotyczące poglądów J. Benthama i J. S. Milla. Dostrzega oświeceniowe źródła utylitaryzmu. Zna rachunek przyjemnościowy J. Benthama. Rozumie różnice między utylitaryzmem hedonistycznym a utylitaryzmem J. S. Milla. Zna zasadę użyteczności.</p>	<p>Uczeń: Omawia życie i poglądy J. Benthama i J. S. Milla. Dowodzi oświeceniowych źródeł utylitaryzmu. Wyjaśnia rachunek przyjemnościowy J. Benthama. Wyjaśnia i omawia utylitaryzm hedonistyczny i utylitaryzm J. S. Milla. Wyjaśnia zasadę użyteczności. Dokonuje rozróżnienia przyjemności wyższych i niższych. Omawia przykłady z życia</p>	<p>Uczeń: Omawia życie i poglądy J. Benthama i J. S. Milla. Dowodzi oświeceniowych źródeł utylitaryzmu. Wyjaśnia rachunek przyjemnościowy J. Benthama. Wyjaśnia i omawia utylitaryzm hedonistyczny i utylitaryzm J. S. Milla. Wyjaśnia zasadę użyteczności. Dokonuje rozróżnienia przyjemności wyższych i niższych. Wskazuje i omawia przykłady z życia codziennego, w których</p>	<p>Uczeń: Omawia życie i poglądy J. Benthama i J. S. Milla. Dowodzi oświeceniowych źródeł utylitaryzmu. Wyjaśnia rachunek przyjemnościowy J. Benthama. Wyjaśnia i omawia utylitaryzm hedonistyczny i utylitaryzm J. S. Milla. Wyjaśnia zasadę użyteczności. Dokonuje rozróżnienia przyjemności wyższych i niższych. Wskazuje i omawia przykłady z życia codziennego, w których ujawnia się zasada utylitaryzmu. Omawia wpływ utylitaryzmu na współczesną kulturę.</p>
---	---	--	--	--	---

	<p>Dokonuje rozróżnienia przyjemności wyższych i niższych. Rozważa przykłady z życia codziennego, w których ujawnia się zasada utylitaryzmu. Rozumie wpływ utylitaryzmu na współczesną kulturę. Odpowiada na pytania, słucha wypowiedzi innych osób.</p>	<p>Dokonuje rozróżnienia przyjemności wyższych i niższych. Rozważa przykłady z życia codziennego, w których ujawnia się zasada utylitaryzmu. Rozumie wpływ utylitaryzmu na współczesną kulturę. Prezentuje własne poglądy. Słucha wypowiedzi innych osób.</p>	<p>codziennego, w których ujawnia się zasada utylitaryzmu. Omawia wpływ utylitaryzmu na współczesną kulturę. Prezentuje poglądy przemawiające za uznaniem utylitaryzmu oraz przeciw niemu. Prezentuje własne poglądy, stawiając tezy i argumentując. Z uwagą słucha wypowiedzi innych osób.</p>	<p>ujawnia się zasada utylitaryzmu. Omawia wpływ utylitaryzmu na współczesną kulturę. Prezentuje poglądy przemawiające za uznaniem utylitaryzmu oraz przeciw niemu. Wyjaśnia pogląd uznający utylitaryzm za teorię redukcjonistyczną. Prezentuje własne poglądy, stawiając tezy i argumentując. Z uwagą słucha wypowiedzi innych osób.</p>	<p>Prezentuje poglądy przemawiające za uznaniem utylitaryzmu oraz przeciw niemu. Wyjaśnia pogląd uznający utylitaryzm za teorię redukcjonistyczną. Prezentuje własne poglądy, stawiając tezy i argumentując. Wykorzystuje poznane pojęcia. Z uwagą słucha wypowiedzi innych osób. Ponadto uczeń w swoich rozważaniach wykorzystuje informacje i wnioski z lektury dodatkowych tekstów z dziedziny filozofii i etyki.</p>
<p>49. Wprowadzenie do zasad moralności i prawodawstwa – analiza fragmentu dzieła Jeremy’ego Benthama</p>	<p>Uczeń: Wskazuje tezę tekstu. Rozumie związek między interesem jednostki i interesem społeczeństwa. Zna zasadę użyteczności. Omawia przykłady z życia codziennego do zilustrowania treści tekstu. Rozumie argumenty przemawiające za słusznością zasady i przeciwko niej. Odpowiada na pytania, słucha wypowiedzi innych.</p>	<p>Uczeń: Wskazuje tezę tekstu. Rozumie związek między interesem jednostki i interesem społeczeństwa. Zna zasadę użyteczności. Omawia przykłady z życia codziennego do zilustrowania treści tekstu. Prezentuje poglądy przemawiające za słusznością zasady i przeciwko niej, stawiając tezy i argumentując. Słucha wypowiedzi innych.</p>	<p>Uczeń: Wskazuje tezę i argumenty w tekście. Wyjaśnia związek między interesem jednostki i interesem społeczeństwa. Wyjaśnia zasadę użyteczności. Omawia przykłady z życia codziennego do zilustrowania treści tekstu. Prezentuje własne poglądy przemawiające za słusznością zasady i przeciwko niej, stawiając tezy i argumentując. Z uwagą słucha wypowiedzi innych osób.</p>	<p>Uczeń: Wskazuje tezę i argumenty w tekście. Wyjaśnia związek między interesem jednostki i interesem społeczeństwa. Omawia zasadę użyteczności. Podaje i omawia przykłady z życia codziennego do zilustrowania treści tekstu. Prezentuje własne poglądy przemawiające za słusznością zasady i przeciwko niej, stawiając tezy i argumentując. Z uwagą słucha wypowiedzi innych osób.</p>	<p>Uczeń: Wskazuje tezę i argumenty w tekście. Wyjaśnia związek między interesem jednostki i interesem społeczeństwa. Omawia zasadę użyteczności. Podaje i omawia przykłady z życia codziennego do zilustrowania treści tekstu. Prezentuje własne poglądy przemawiające za słusznością zasady i przeciwko niej, stawiając tezy i argumentując. Wykorzystuje poznane pojęcia. Z uwagą słucha wypowiedzi innych osób. Ponadto uczeń w swoich rozważaniach wykorzystuje informacje i wnioski z lektury dodatkowych tekstów z dziedziny filozofii i etyki.</p>
<p>12. MIĘDZY JEDNOSTKĄ A ZBIOROWOŚCIĄ. ETYKA I POLITYKA.</p>					

<p>50. Etyka a polityka – kodeks władcy według N. Machiavellego</p>	<p>Uczeń: Zna stanowisko N. Machiavellego wyrażone w <i>Księciu</i>, dostrzega kontekst biograficzny. Rozumie materialistyczny zwrot w myśleniu politycznym. Dostrzega pragmatyzm koncepcji władcy w ujęciu Machiavellego. Wyjaśnia zasadę „cel uświęca środki”, wskazując amoralizm postawy opisanej w <i>Księciu</i>. Zna pojęcie <i>machiawelizm</i>. Dostrzega przykłady ilustrujące zasadę „cel uświęca środki” we współczesnym świecie. Dostrzega związek etyki i polityki. Odpowiada na</p>	<p>Uczeń: Zna stanowisko N. Machiavellego wyrażone w <i>Księciu</i>, dostrzega kontekst biograficzny. Rozumie materialistyczny zwrot w myśleniu politycznym. Dostrzega pragmatyzm koncepcji władcy w ujęciu Machiavellego. Wyjaśnia zasadę „cel uświęca środki”, wskazując amoralizm postawy opisanej w <i>Księciu</i>. Zna pojęcie <i>machiawelizm</i>. Omawia przykład ilustrujący zasadę „cel uświęca środki” we współczesnym świecie. Rozumie związek etyki i polityki. Prezentuje poglądy w logiczny sposób. Słucha</p>	<p>Uczeń: Omawia stanowisko N. Machiavellego wyrażone w <i>Księciu</i>, wskazując kontekst biograficzny. Wyjaśnia materialistyczny zwrot w myśleniu politycznym. Podkreśla pragmatyzm koncepcji władcy w ujęciu Machiavellego. Interpretuje pojęcie cnoty w <i>Księciu</i>, przywołując znaczenie tego pojęcia w starożytnej, klasycznej koncepcji (cnoty). Omawia i interpretuje zasadę „cel uświęca środki”, wykazuje amoralizm postawy opisanej w <i>Księciu</i>. Wyjaśnia pojęcie <i>machiawelizm</i>. Omawia przykłady ilustrujące zasadę „cel uświęca środki” we współczesnym świecie.</p>	<p>Uczeń: Omawia stanowisko N. Machiavellego wyrażone w <i>Księciu</i>, wskazując kontekst biograficzny. Wyjaśnia materialistyczny zwrot w myśleniu politycznym. Wskazuje pragmatyzm koncepcji władcy w ujęciu Machiavellego. Interpretuje pojęcie cnoty w <i>Księciu</i>, przywołując znaczenie tego pojęcia w starożytnej, klasycznej koncepcji (cnoty). Omawia i interpretuje zasadę „cel uświęca środki”, wykazuje amoralizm postawy opisanej w <i>Księciu</i>. Wyjaśnia pojęcie <i>machiawelizm</i>. Podaje i omawia przykłady ilustrujące zasadę „cel uświęca środki” we współczesnym świecie. Wyjaśnia związek etyki i polityki. Prezentuje własne poglądy</p>	<p>Uczeń: Omawia stanowisko N. Machiavellego wyrażone w <i>Księciu</i>, wskazując kontekst biograficzny. Wyjaśnia materialistyczny zwrot w myśleniu politycznym. Wskazuje pragmatyzm koncepcji władcy w ujęciu Machiavellego. Interpretuje pojęcie cnoty w <i>Księciu</i>, przywołując znaczenie tego pojęcia w starożytnej, klasycznej koncepcji (cnoty). Omawia i interpretuje zasadę „cel uświęca środki”, wykazuje amoralizm postawy opisanej w <i>Księciu</i>. Wyjaśnia pojęcie <i>machiawelizm</i>. Podaje i omawia przykłady ilustrujące zasadę „cel uświęca środki” we współczesnym świecie. Wyjaśnia związek etyki i polityki. Prezentuje własne poglądy przemawiające za słusnością zasady i przeciwko niej, stawiając tezy i argumentując. Wykorzystuje poznane pojęcia. Z uwagą słucha wypowiedzi innych osób. Ponadto uczeń w swoich rozważaniach</p>
--	--	--	--	---	--

	<p>pytania, słucha wypowiedzi innych osób.</p>	<p>wypowiedzi innych osób.</p>	<p>Wyjaśnia związek etyki i polityki. Prezentuje własne poglądy, stawia tezy i formułuje argumenty.</p>	<p>przemawiające za słusnością zasady i przeciwko niej, stawiając tezy i argumentując. Z uwagą słucha wypowiedzi innych osób.</p>	<p>wykorzystuje informacje i wnioski z lektury dodatkowych tekstów z dziedziny filozofii i etyki.</p>
<p>51. Odpowiedzialność w polityce</p>	<p>Uczeń: Rozumie pojęcie <i>polityka</i>. Omawia przykłady działań polityków wykazujące różne aspekty odpowiedzialności. Na wskazanym przykładzie wyjaśnia problem odpowiedzialności moralnej polityka. Zna standardy moralne, jakich powinni przestrzegać politycy. Zna i rozumie obowiązki obywatela wobec państwa. Rozumie pojęcie <i>rzeczpospolita obywatelska</i>. Odpowiada na pytania, słucha wypowiedzi innych.</p>	<p>Uczeń: Rozumie pojęcie <i>polityka</i>, omawia przykłady działań polityków wykazujące różne aspekty odpowiedzialności. Na wskazanym przykładzie wyjaśnia problem odpowiedzialności moralnej polityka. Zna standardy moralne, jakich powinni przestrzegać politycy. Zna i rozumie obowiązki obywatela wobec państwa. Rozumie pojęcie <i>rzeczpospolita obywatelska</i>. Prezentuje poglądy w logiczny sposób. Słucha wypowiedzi innych osób.</p>	<p>Uczeń: Definiuje politykę, omawia przykłady działań polityków wykazujące różne aspekty odpowiedzialności. Rozważa problem odpowiedzialności moralnej polityka, podając przykłady i interpretując je. Wskazuje standardy moralne, jakich powinni przestrzegać politycy. Omawia obowiązki obywatela wobec państwa. W rozważaniach uczeń powinien wyказаć się znajomością pojęcia <i>rzeczpospolita obywatelska</i>. Prezentuje własne poglądy, stawia tezy i formułuje argumenty. Z uwagą słucha wypowiedzi innych osób.</p>	<p>Uczeń: Definiuje politykę, wskazuje i omawia przykłady działań polityków wykazujące różne aspekty odpowiedzialności. Rozważa problem odpowiedzialności moralnej polityka, podając przykłady i interpretując je. Wskazuje standardy moralne, jakich powinni przestrzegać politycy. Omawia obowiązki obywatela wobec państwa. W rozważaniach uczeń powinien omówić pojęcie <i>rzeczpospolita obywatelska</i>. Prezentuje własne poglądy przemawiające za słusnością zasady i przeciwko niej, stawiając tezy i argumentując. Z uwagą słucha wypowiedzi innych osób.</p>	<p>Uczeń: Definiuje politykę, wskazuje i omawia przykłady działań polityków wykazujące różne aspekty odpowiedzialności. Rozważa problem odpowiedzialności moralnej polityka, podając przykłady i interpretując je. Wskazuje standardy moralne, jakimi powinni się kierować politycy. Omawia obowiązki obywatela wobec państwa. W rozważaniach uczeń powinien omówić pojęcie <i>rzeczpospolita obywatelska</i>. Prezentuje własne poglądy przemawiające za słusnością zasady i przeciwko niej, stawiając tezy i argumentując. Wykorzystuje poznane pojęcia. Z uwagą słucha wypowiedzi innych osób. Ponadto uczeń w swoich rozważaniach wykorzystuje informacje i wnioski z lektury dodatkowych tekstów z dziedziny filozofii i etyki.</p>

<p>52. Etyczne aspekty umowy społecznej</p>	<p>Uczeń: Zna stanowiska T. Hobbesa, J. Locke'a, J. J. Rousseau w kwestii genezy powstania państwa i jego roli w życiu jednostki. Rozumie naturalizm koncepcji człowieka w ujęciu T. Hobbesa. Zna i rozumie metaforę <i>człowiek człowiekowi wilkiem</i>. Rozważa argumenty za słusnością tezy oraz przeciwko niej. Zna koncepcję <i>wojny wszystkich przeciwko wszystkim</i> oraz ideę Lewiatana. Wyjaśnia zasadę umowy społecznej w ujęciu J. Locke'a. Zna krytyczne stanowisko J.J.Rousseau na temat wpływu kultury na społeczeństwo. Odpowiada na pytania, słucha wypowiedzi innych.</p>	<p>Uczeń: Zna stanowiska T. Hobbesa, J. Locke'a, J. J. Rousseau w kwestii genezy powstania państwa i jego roli w życiu jednostki. Rozumie naturalizm koncepcji człowieka w ujęciu T. Hobbesa. Interpretuje tezę <i>człowiek człowiekowi wilkiem</i>. Formułuje argumenty za słusnością tezy oraz przeciwko niej. Zna koncepcję <i>wojny wszystkich przeciwko wszystkim</i> oraz ideę Lewiatana. Wyjaśnia zasadę umowy społecznej w ujęciu J. Locke'a. Omawia krytyczne stanowisko J.J.Rousseau na temat wpływu kultury na społeczeństwo. Prezentuje poglądy w logiczny sposób. Słucha wypowiedzi innych osób.</p>	<p>Uczeń: Charakteryzuje stanowiska T. Hobbesa, J. Locke'a, J. J. Rousseau w kwestii genezy powstania państwa i jego roli w życiu jednostki. Wskazuje naturalizm koncepcji człowieka w ujęciu T. Hobbesa. Interpretuje tezę <i>człowiek człowiekowi wilkiem</i>. Formułuje argumenty za słusnością tezy oraz przeciwko niej. Omawia koncepcję <i>wojny wszystkich przeciwko wszystkim</i> oraz ideę Lewiatana. Wyjaśnia zasadę umowy społecznej w ujęciu J. Locke'a. Omawia krytyczne stanowisko J. J. Rousseau na temat wpływu kultury na społeczeństwo. Prezentuje własne poglądy, stawia tezy i formułuje argumenty. Z uwagą słucha wypowiedzi innych osób.</p>	<p>Uczeń: Charakteryzuje stanowiska T. Hobbesa, J. Locke'a, J. J. Rousseau, wskazując podobieństwa i różnice w kwestii genezy powstania państwa i jego roli w życiu jednostki. Wskazuje naturalizm koncepcji człowieka w ujęciu T. Hobbesa. Interpretuje tezę <i>człowiek człowiekowi wilkiem</i>. Formułuje argumenty za słusnością tezy oraz przeciwko niej. Omawia ideę <i>wojny wszystkich przeciwko wszystkim</i> oraz Lewiatana. Wyjaśnia zasadę umowy społecznej w ujęciu J. Locke'a. Omawia krytyczne stanowisko J. J. Rousseau na temat wpływu kultury na społeczeństwo. Prezentuje własne poglądy, stawiając tezy i argumentując. Z uwagą słucha wypowiedzi innych osób.</p>	<p>Uczeń: Charakteryzuje stanowiska T. Hobbesa, J. Locke'a, J. J. Rousseau, wskazując podobieństwa i różnice w kwestii genezy powstania państwa i jego roli w życiu jednostki. Wskazuje naturalizm koncepcji człowieka w ujęciu T. Hobbesa. Interpretuje tezę <i>człowiek człowiekowi wilkiem</i>. Formułuje argumenty za słusnością tezy oraz przeciwko niej. Omawia ideę <i>wojny wszystkich przeciwko wszystkim</i> oraz Lewiatana. Wyjaśnia zasadę umowy społecznej w ujęciu J. Locke'a. Omawia krytyczne stanowisko J. J. Rousseau na temat wpływu kultury na społeczeństwo. Prezentuje własne poglądy, stawiając tezy i argumentując. Z uwagą słucha wypowiedzi innych osób. Ponadto uczeń w swoich rozważaniach wykorzystuje informacje i wnioski z lektury dodatkowych tekstów z dziedziny filozofii i etyki.</p>
--	--	---	--	--	---

<p>53. „Umawiamy się, że ...” – analiza fragmentu tekstu T. Hobbesa <i>Lewiatan</i>.</p>	<p>Uczeń: Analizuje tezę tekstu i argumenty. Zna założenia naturalistycznej koncepcji człowieka, rozumie argumenty przemawiające za jej słusnością i przeciwko niej. Wskazuje fragmenty budzące wątpliwości moralne, rozumie, na czym polega ich amoralizm. Odpowiada na pytania, słucha wypowiedzi innych osób.</p>	<p>Uczeń: Wskazuje tezę tekstu i argumenty. Zna założenia naturalistycznej koncepcji człowieka, rozważa argumenty przemawiające za jej słusnością i przeciwko niej. Wskazuje fragmenty budzące wątpliwości moralne, rozumie, na czym polega ich amoralizm. Prezentuje poglądy w logiczny sposób. Słucha wypowiedzi innych osób.</p>	<p>Uczeń: Wskazuje tezę tekstu i argumenty. Omawia naturalistyczną koncepcję człowieka, przedstawia argumenty przemawiające za jej słusnością i przeciwko niej. Wyszukuje w tekście fragmenty budzące wątpliwości moralne, wyjaśnia je. Prezentuje własne poglądy, stawia tezy i formułuje argumenty. W uzasadnieniu posługuje się przykładami z życia codziennego. Z uwagą słucha wypowiedzi innych osób.</p>	<p>Uczeń: Wskazuje tezę tekstu i argumenty. Omawia i interpretuje naturalistyczną koncepcję człowieka, przedstawia argumenty przemawiające za jej słusnością i przeciwko niej. Wyszukuje w tekście fragmenty budzące wątpliwości moralne, wyjaśnia je. Przedstawia własne stanowisko wobec koncepcji T. Hobbesa, stawiając tezę i podając argumenty. W uzasadnieniu posługuje się przykładami z życia codziennego. Z uwagą słucha wypowiedzi innych osób.</p>	<p>Uczeń: Wskazuje tezę tekstu i argumenty. Omawia i interpretuje naturalistyczną koncepcję człowieka, przedstawia argumenty przemawiające za jej słusnością i przeciwko niej. Wyszukuje w tekście fragmenty budzące wątpliwości moralne, wyjaśnia je. Przedstawia własne stanowisko wobec koncepcji T. Hobbesa, stawiając tezę i podając argumenty. W uzasadnieniu posługuje się przykładami z życia codziennego. Z uwagą słucha wypowiedzi innych osób. Ponadto uczeń w swoich rozważaniach wykorzystuje informacje i wnioski z lektury dodatkowych tekstów z dziedziny filozofii i etyki.</p>
---	--	---	--	---	--

54. Ideologie totalitarne	<p>Uczeń: Zna postaci K. Marksa, F. Engelsa, W. Lenina, J. Stalina, A. Hitlera i konsekwencje ich działań w kontekście ideologii totalitarnych. Zna przyczyny, cele i założenia oraz konsekwencje nazizmu. Wyjaśnia przesłanki i konsekwencje systemu opartego na ideologii marksistowskiej. Zna zbrodnie nazizmu i komunizmu. Rozumie znaczenie zaniku podmiotowości w systemie totalitarnym. Rozważa przykłady, w których ujawnia się wielkość i upadek człowieka w nieludzkich warunkach. Odpowiada na pytania, słucha wypowiedzi innych osób.</p>	<p>Uczeń: Zna postaci K. Marksa, F. Engelsa, W. Lenina, J. Stalina, A. Hitlera i konsekwencje ich działań w kontekście ideologii totalitarnych. Zna przyczyny, cele i założenia oraz konsekwencje nazizmu. Wyjaśnia przesłanki i konsekwencje systemu opartego na ideologii marksistowskiej. Opisuje zbrodnie nazizmu i komunizmu. Rozumie znaczenie zaniku podmiotowości w systemie totalitarnym. Rozważa przykłady, w których ujawnia się wielkość i upadek człowieka w nieludzkich warunkach. Prezentuje poglądy. Słucha wypowiedzi innych osób.</p>	<p>Uczeń: Zna postaci K. Marksa, F. Engelsa, W. Lenina, J. Stalina, A. Hitlera i konsekwencje ich działań w kontekście ideologii totalitarnych. Wyjaśnia przyczyny, określa cele i założenia oraz konsekwencje nazizmu. Omawia przesłanki i konsekwencje systemu opartego na ideologii marksistowskiej. Opisuje zbrodnie nazizmu i komunizmu. Interpretuje zjawisko zaniku podmiotowości w systemie totalitarnym. Rozważa przykłady, w których ujawnia się wielkość i upadek człowieka w nieludzkich warunkach. Prezentuje własne poglądy, stawia tezy i formułuje argumenty. Z uwagą słucha wypowiedzi innych osób.</p>	<p>Uczeń: Zna postaci K. Marksa, F. Engelsa, W. Lenina, J. Stalina, A. Hitlera i konsekwencje ich działań w kontekście ideologii totalitarnych. Wyjaśnia przyczyny, określa cele i założenia oraz konsekwencje nazizmu. Omawia przesłanki i konsekwencje systemu opartego na ideologii marksistowskiej. Opisuje zbrodnie nazizmu i komunizmu. Interpretuje zjawisko zaniku podmiotowości w systemie totalitarnym. Wskazuje i rozważa przykłady (czerpane z doświadczeń rodzinnych, historii, literatury lub filmu), w których ujawnia się wielkość i upadek człowieka w nieludzkich warunkach. Prezentuje własne poglądy, stawiając tezy i argumentując. Z uwagą słucha wypowiedzi innych osób.</p>	<p>Uczeń: Omawia postaci K. Marksa, F. Engelsa, W. Lenina, J. Stalina, A. Hitlera i konsekwencje ich działań w kontekście ideologii totalitarnych. Wyjaśnia przyczyny, określa cele i założenia oraz konsekwencje nazizmu. Omawia przesłanki i konsekwencje systemu opartego na ideologii marksistowskiej. Opisuje zbrodnie nazizmu i komunizmu. Interpretuje tzw. zanik podmiotowości w systemie totalitarnym. Wskazuje i rozważa przykłady (czerpane z doświadczeń rodzinnych, historii, literatury lub filmu), w których ujawnia się wielkość i upadek człowieka w nieludzkich warunkach. Prezentuje własne poglądy, stawiając tezy i argumentując. Z uwagą słucha wypowiedzi innych osób. Ponadto uczeń w swoich rozważaniach wykorzystuje informacje i wnioski z lektury dodatkowych tekstów z dziedziny filozofii i etyki.</p>
----------------------------------	---	---	--	---	--

Temat	OCENA DOPUSZCZAJĄCA Wymagania konieczne	OCENA DOSTATECZNA Wymagania podstawowe	OCENA DOBRA Wymagania rozszerzające	OCENA BARDZO DOBRA Wymagania dopełniające	OCENA CELUJĄCA Wymagania wykraczające
--------------	---	--	---	---	---

KLASA III

Dział III. CZŁOWIEK WSPÓŁCZESNY W ŚWIETLE DOBRA I W CIENIU ZŁA

13. Etyczny wymiar codzienności

55. „Siedzimy nigdzie, pijemy nic” – jednostka w cywilizacji konsumpcyjnej	<p>Uczeń: Rozumie cel edukacji etycznej w kontekście wybranych warunków współczesnej rzeczywistości. Zna pojęcie <i>cywilizacja konsumpcyjna</i>. Określa jej cechy. Rozważa znaczenie pojęcia <i>podmiot moralny</i> w obszarze cywilizacji konsumpcyjnej. Rozumie istotę problemu zniewolenia. Rozróżnia wolność od nieposłuszeństwa (swawoli). Zna pojęcie <i>postmodernizm</i>, rozumie konsekwencje wynikające z akceptacji i przyjęcia postawy postmodernistycznej. Zna pojęcie <i>etyka ekologiczna</i> i wie, na czym polega jej wartość we współczesnym świecie. Zna pojęcia <i>autonomia</i> i <i>heteronomia moralna</i>. Rozumie argumenty wykorzystywane w dyskusji na temat wolności (woli). Odpowiada na pytania, słucha wypowiedzi innych osób.</p>	<p>Uczeń: Rozumie cel edukacji etycznej w kontekście wybranych warunków współczesnej rzeczywistości. Zna pojęcie <i>cywilizacja konsumpcyjna</i>. Określa jej cechy. Rozważa znaczenie pojęcia <i>podmiot moralny</i> w obszarze cywilizacji konsumpcyjnej. Rozumie istotę problemu zniewolenia. Rozróżnia wolność od nieposłuszeństwa (swawoli). Zna pojęcie <i>postmodernizm</i>, wyjaśnia konsekwencje wynikające z akceptacji i przyjęcia postawy postmodernistycznej. Zna pojęcie <i>etyka ekologiczna</i> i rozumie, na czym polega jej wartość we współczesnym świecie. Zna pojęcia <i>autonomia</i> i <i>heteronomia moralna</i>. Rozważa argumenty wykorzystywane w dyskusji na temat wolności (woli). Prezentuje poglądy. Słucha wypowiedzi innych osób.</p>	<p>Uczeń: Wyjaśnia cel edukacji etycznej w kontekście wybranych warunków współczesnej rzeczywistości. Definiuje pojęcie <i>cywilizacja konsumpcyjna</i>. Określa jej cechy, analizując wskazane przykłady. Odwołując się do poznanej na wcześniejszych lekcjach definicji pojęcia <i>podmiot moralny</i>, rozważa jego znaczenie w obszarze cywilizacji konsumpcyjnej. Określa istotę problemu zniewolenia. Rozważa podane przykłady sytuacji, w których ujawniają się różne rodzaje wolności, omawia je, dowodząc trafności przykładów. Dokonuje rozróżnienia wolności od nieposłuszeństwa (swawoli). Wyjaśnia pojęcie <i>postmodernizm</i>. Omawia przykłady realizacji postawy postmodernistycznej, określa jej konsekwencje. Wyjaśnia pojęcie <i>etyka ekologiczna</i> w kontekście omawianych zagadnień. Znajduje uzasadnienie powstania i rozwoju etyki ekologicznej. Wyjaśnia pojęcia <i>autonomia</i> i <i>heteronomia moralna</i>. Prezentuje własne poglądy, stawia tezy i formułuje argumenty. Z uwagą słucha wypowiedzi innych osób.</p>	<p>Uczeń: Wyjaśnia cel edukacji etycznej w kontekście wybranych warunków współczesnej rzeczywistości. Definiuje pojęcie <i>cywilizacja konsumpcyjna</i>. Określa jej cechy, wskazując odpowiednie przykłady. Odwołując się do poznanej na wcześniejszych lekcjach definicji pojęcia <i>podmiot moralny</i>, rozważa jego znaczenie w obszarze cywilizacji konsumpcyjnej. Określa istotę problemu zniewolenia. Podaje przykłady sytuacji, w których ujawniają się różne rodzaje wolności, omawia je, dowodząc trafności przykładów. Dokonuje rozróżnienia wolności od nieposłuszeństwa (swawoli). Wyjaśnia pojęcie <i>postmodernizm</i>, odwołuje się do treści omawianych na zajęciach, których przedmiotem była analiza utworu J. Kaczmarek. Wskazuje przykłady realizacji postawy postmodernistycznej, określa jej konsekwencje. Wyjaśnia pojęcie <i>etyka ekologiczna</i> w kontekście omawianych zagadnień. Znajduje uzasadnienie powstania i rozwoju etyki ekologicznej. Wyjaśnia pojęcia <i>autonomia</i> i <i>heteronomia moralna</i>. Formułuje argumenty wykorzystywane w dyskusji na temat wolności (woli). Prezentuje własne poglądy, stawiając tezy i argumentując. Z uwagą słucha wypowiedzi innych osób.</p>	<p>Uczeń: Wyjaśnia cel edukacji etycznej w kontekście wybranych warunków współczesnej rzeczywistości. Definiuje pojęcie <i>cywilizacja konsumpcyjna</i>. Określa jej cechy, wskazując odpowiednie przykłady. Odwołując się do poznanej na wcześniejszych lekcjach definicji pojęcia <i>podmiot moralny</i>, rozważa jego znaczenie w obszarze cywilizacji konsumpcyjnej. Określa istotę problemu zniewolenia. Rozróżnia wolność negatywną i pozytywną, zewnętrzną i wewnętrzną. Podaje przykłady sytuacji, w których ujawniają się różne rodzaje wolności, omawia je, dowodząc trafności przykładów. Dokonuje rozróżnienia wolności od nieposłuszeństwa (swawoli). Wyjaśnia pojęcie <i>postmodernizm</i>, odwołuje się do treści omawianych na zajęciach, których przedmiotem była analiza utworu J. Kaczmarek. Wskazuje przykłady realizacji postawy postmodernistycznej, określa jej konsekwencje. Wyjaśnia pojęcie <i>etyka ekologiczna</i> w kontekście omawianych zagadnień. Znajduje uzasadnienie powstania i rozwoju etyki ekologicznej. Wyjaśnia pojęcia <i>autonomia</i> i <i>heteronomia moralna</i>. Formułuje argumenty wykorzystywane w dyskusji na temat wolności (woli). Prezentuje własne poglądy, stawiając tezy i argumentując. Z uwagą słucha wypowiedzi innych osób. Ponadto uczeń w swoich rozważaniach wykorzystuje informacje i wnioski z lektury dodatkowych tekstów z dziedziny filozofii i etyki.</p>
---	---	--	--	--	---

<p>56. Złożony problem tolerancji</p>	<p>Uczeń: Rozważa przykłady nietolerancji obyczajowej i religijnej. Rozumie przyczyny i strukturę nietolerancji. Zna pojęcia <i>ksenofobia</i>, <i>homofobia</i>, <i>rasizm</i> i rozpatruje je w kontekście omawianych zagadnień. Zna pojęcie <i>tolerancja</i>. Rozróżnia tolerancję pozytywną i negatywną. Rozumie rolę i znaczenie pojęć <i>wolność</i> i <i>godność</i> w interpretacji tolerancji. Rozważa argumenty przemawiające za tezą o tolerancji jako istotnym elemencie współzycia społecznego. Rozumie sformułowanie „tolerancja jest naczelną cnotą współczesnego człowieka”. Zna pojęcie <i>globalizacja</i>. Rozważa przykłady, w których ujawniają się dylematy dotyczące tolerancji we współczesnym, zglobalizowanym świecie. Zna warunki sprzyjające upowszechnianiu tolerancji. Odpowiada na pytania, słucha wypowiedzi innych osób.</p>	<p>Uczeń: Omawia przykłady nietolerancji obyczajowej i religijnej. Wyjaśnia przyczyny i strukturę nietolerancji. Zna pojęcia <i>ksenofobia</i>, <i>homofobia</i>, <i>rasizm</i> i rozważa je w kontekście omawianych zagadnień. Zna pojęcie <i>tolerancja</i>. Rozróżnia tolerancję pozytywną i negatywną. Rozumie rolę i znaczenie pojęć <i>wolność</i> i <i>godność</i> w interpretacji tolerancji. Rozważa argumenty przemawiające za tezą o tolerancji jako istotnym elemencie współzycia społecznego. Rozumie wartość prawnego uznania tolerancji jako potwierdzenia jej znaczenia i roli. Rozumie sformułowanie „tolerancja jest naczelną cnotą współczesnego człowieka”. Zna pojęcie <i>globalizacja</i>. Omawia przykłady, w których ujawniają się dylematy dotyczące tolerancji we współczesnym, zglobalizowanym świecie. Zna warunki sprzyjające upowszechnianiu tolerancji. Prezentuje poglądy. Słucha wypowiedzi innych osób.</p>	<p>Uczeń: Omawia przykłady nietolerancji obyczajowej i religijnej. Wskazuje przyczyny i strukturę nietolerancji. Wykorzystuje pojęcia <i>ksenofobia</i>, <i>homofobia</i>, <i>rasizm</i> w kontekście omawianych zagadnień. Definiuje pojęcie tolerancja. Dokonuje rozróżnienia tolerancji pozytywnej i negatywnej. Wskazuje rolę i znaczenie pojęć <i>wolność</i> i <i>godność</i> w interpretacji tolerancji. Podaje argumenty przemawiające za tezą o tolerancji jako istotnym elemencie współzycia społecznego. Interpretuje wartość prawnego uznania tolerancji jako potwierdzenia jej znaczenia i roli. Wyjaśnia sformułowanie „tolerancja jest naczelną cnotą współczesnego człowieka”. Wyjaśnia pojęcie <i>globalizacja</i>. Omawia przykłady, w których ujawniają się dylematy dotyczące tolerancji we współczesnym, zglobalizowanym świecie. Wskazuje warunki sprzyjające upowszechnianiu tolerancji. Prezentuje własne poglądy, stawia tezy i formułuje argumenty. Z uwagą słucha wypowiedzi innych osób.</p>	<p>Uczeń: Podaje i omawia przykłady nietolerancji obyczajowej i religijnej. Wskazuje przyczyny i strukturę nietolerancji. Wykorzystuje pojęcia <i>ksenofobia</i>, <i>homofobia</i>, <i>rasizm</i> w kontekście omawianych zagadnień. Definiuje pojęcie tolerancja. Dokonuje rozróżnienia tolerancji pozytywnej i negatywnej. Wskazuje rolę i znaczenie pojęć <i>wolność</i> i <i>godność</i> w interpretacji tolerancji. Podaje argumenty przemawiające za tezą o tolerancji jako istotnym elemencie współzycia społecznego. Interpretuje wartość prawnego uznania tolerancji jako potwierdzenia jej znaczenia i roli. Wyjaśnia sformułowanie „tolerancja jest naczelną cnotą współczesnego człowieka”. Definiuje pojęcie <i>globalizacja</i>. Podaje i omawia przykłady, w których ujawniają się dylematy dotyczące tolerancji we współczesnym, zglobalizowanym świecie. Wskazuje warunki sprzyjające upowszechnianiu tolerancji. Prezentuje własne poglądy, stawiając tezy i argumentując. Z uwagą słucha wypowiedzi innych osób.</p>	<p>Uczeń: Podaje i omawia przykłady nietolerancji obyczajowej i religijnej. Wskazuje przyczyny i strukturę nietolerancji. Wykorzystuje pojęcia <i>ksenofobia</i>, <i>homofobia</i>, <i>rasizm</i> w kontekście omawianych zagadnień. Definiuje pojęcie tolerancja. Dokonuje rozróżnienia tolerancji pozytywnej i negatywnej. Wskazuje rolę i znaczenie pojęć <i>wolność</i> i <i>godność</i> w interpretacji tolerancji. Podaje argumenty przemawiające za tezą o tolerancji jako istotnym elemencie współzycia społecznego. Interpretuje wartość prawnego uznania tolerancji jako potwierdzenia jej znaczenia i roli. Wyjaśnia sformułowanie „tolerancja jest naczelną cnotą współczesnego człowieka”. Definiuje pojęcie <i>globalizacja</i>. Podaje i omawia przykłady, w których ujawniają się dylematy dotyczące tolerancji we współczesnym, zglobalizowanym świecie. Wskazuje warunki sprzyjające upowszechnianiu tolerancji. Prezentuje własne poglądy, stawiając tezy i argumentując. Z uwagą słucha wypowiedzi innych osób. Ponadto uczeń w swoich rozważaniach wykorzystuje informacje i wnioski z lektury dodatkowych tekstów z dziedziny filozofii i etyki.</p>
--	--	---	--	---	--

57. Odcienie miłości	<p>Uczeń: Rozważa przykłady dowodzące wpływu sprzecznych uczuć na emocje, dostrzega oddziaływanie uczuć i emocji na rozwój człowieka (w tym również tzw. negatywnych uczuć) i rozumie ich wpływ na rozwój moralny. Rozumie</p>	<p>Uczeń: Rozważa przykłady dowodzące wpływu sprzecznych uczuć na emocje, dostrzega oddziaływanie uczuć i emocji na rozwój człowieka (w tym również tzw. negatywnych uczuć) i rozumie ich wpływ na rozwój moralny.</p>	<p>Uczeń: Omawia przykłady dowodzące wpływu sprzecznych uczuć na emocje, wykazuje oddziaływanie uczuć i emocji na rozwój człowieka (w tym również tzw. negatywnych uczuć) i interpretuje ich wpływ na rozwój moralny. Wyjaśnia pojęcie <i>uczuciowo – dążeńiowa aktywność</i></p>	<p>Uczeń: Odwołując się do własnych doświadczeń i obserwacji, wskazuje i omawia przykłady dowodzące wpływu sprzecznych uczuć na emocje, wykazuje oddziaływanie uczuć i emocji na rozwój człowieka (w tym również tzw. negatywnych uczuć) i interpretuje ich wpływ na rozwój moralny. Wyjaśnia pojęcie</p>	<p>Uczeń: Odwołując się do własnych doświadczeń i obserwacji, wskazuje i omawia przykłady dowodzące wpływu sprzecznych uczuć na emocje, wykazuje oddziaływanie uczuć i emocji na rozwój człowieka (w tym również tzw. negatywnych uczuć) i interpretuje ich wpływ na rozwój moralny. Wyjaśnia pojęcie <i>uczuciowo – dążeńiowa aktywność emocjonalna</i>. Wyróżnia różne poziomy potrzeb, objaśnia piramidę</p>
-----------------------------	--	--	---	---	---

	<p>pojęcie <i>uczuciowo – dążeńiowa aktywność emocjonalna</i>. Zna różne poziomy potrzeb, poznaje piramidę potrzeb A. Maslowa. Rozumie, na czym polega konflikt między zaspokajaniem potrzeb niższych i wyższych. Rozumie pojęcia z dziedziny psychologii wykorzystywane podczas rozważań na temat uczuć. Rozumie, czym jest rozwój i niedorozwój uczuciowy. Dostrzega wartość samoświadomości w rozwoju uczuciowym i moralnym. Dostrzega różne rodzaje więzi międzyludzkich i rozumie ich wartość w wymiarze etycznym. <u>Przyjaźń</u>: wskazuje cechy przyjaźni, wyróżnia jej rodzaje. Dostrzega wartość przyjaźni dla rozwoju uczuciowego i moralnego człowieka. <u>Miłość rodzinna</u>: rozumie rolę refleksji i wiedzy dotyczącej uczuć w tworzeniu zdrowych więzi emocjonalnych i dojrzałej postawy moralnej. Analizuje uczucia pozytywne i negatywne – z różnych perspektyw. Rozumie zasadę nieoceniania obserwacji. Dostrzega wpływ miłości rodzinnej na rozwój uczuciowy człowieka. Określa rolę odpowiedzialności. Omawia kwestię miłości rodzinnej i przyjaźni. Rozumie stereotypowe postrzeganie miłości</p>	<p>Rozumie pojęcie <i>uczuciowo – dążeńiowa aktywność emocjonalna</i>. Zna różne poziomy potrzeb, poznaje piramidę potrzeb A. Maslowa. Rozumie, na czym polega konflikt między zaspokajaniem potrzeb niższych i wyższych. Rozumie pojęcia z dziedziny psychologii wykorzystywane podczas rozważań na temat uczuć. Rozumie, czym jest rozwój i niedorozwój uczuciowy. Dostrzega wartość samoświadomości w rozwoju uczuciowym i moralnym. Dostrzega różne rodzaje więzi międzyludzkich i rozumie ich wartość w wymiarze etycznym. <u>Przyjaźń</u>: wskazuje cechy przyjaźni, wyróżnia jej rodzaje. Dostrzega wartość przyjaźni dla rozwoju uczuciowego i moralnego człowieka. <u>Miłość rodzinna</u>: podkreśla rolę refleksji i wiedzy dotyczącej uczuć w tworzeniu zdrowych więzi emocjonalnych i dojrzałej postawy moralnej. Analizuje uczucia pozytywne i negatywne – z różnych perspektyw. Rozumie zasadę nieoceniania obserwacji. Dostrzega wpływ miłości rodzinnej na rozwój uczuciowy człowieka. Określa rolę odpowiedzialności. Omawia kwestię miłości rodzinnej i przyjaźni. Rozumie stereotypowe postrzeganie miłości</p>	<p><i>emocjonalna</i>. Wyróżnia różne poziomy potrzeb, objaśnia piramidę potrzeb A. Maslowa. Analizując podane przykłady, wyjaśnia konflikt między zaspokajaniem potrzeb niższych i wyższych. Wprowadza pojęcia z dziedziny psychologii do rozważań na temat uczuć. Wyjaśnia, czym jest rozwój i niedorozwój uczuciowy. Podkreśla wartość samoświadomości w rozwoju uczuciowym i moralnym. Omawia różne rodzaje więzi międzyludzkich. Dostrzega ich wartość w wymiarze etycznym. <u>Przyjaźń</u>: wskazuje cechy przyjaźni, wyróżnia jej rodzaje. Omawia wartość przyjaźni dla rozwoju uczuciowego i moralnego człowieka. <u>Miłość rodzinna</u>: podkreśla rolę refleksji i wiedzy dotyczącej uczuć w tworzeniu zdrowych więzi emocjonalnych i dojrzałej postawy moralnej. Podaje przykłady uczuć pozytywnych i negatywnych i analizuje je z różnych perspektyw. Wyjaśnia zasadę nieoceniania obserwacji. Dostrzega wpływ miłości rodzinnej na rozwój uczuciowy człowieka. Omawia pojęcie <i>dojrzałość emocjonalna</i> w kontekście podmiotowości moralnej. Określa rolę odpowiedzialności. Omawia kwestię miłości rodzinnej i przyjaźni. Wyjaśnia stereotypowe postrzeganie miłości matczynej i ojcowskiej. Omawia przykłady problemów rodziny w cywilizacji konsumpcyjnej. <u>Miłość erotyczna</u>: wyjaśnia różnice między pojęciami <i>seks</i>, <i>erotyzm</i>,</p>	<p><i>uczuciowo – dążeńiowa aktywność emocjonalna</i>. Wyróżnia różne poziomy potrzeb, objaśnia piramidę potrzeb A. Maslowa. Podając przykłady, wyjaśnia konflikt między zaspokajaniem potrzeb niższych i wyższych. Wprowadza pojęcia z dziedziny psychologii do rozważań na temat uczuć. Wyjaśnia, czym jest rozwój i niedorozwój uczuciowy. Podkreśla wartość samoświadomości w rozwoju uczuciowym i moralnym. Omawia różne rodzaje więzi międzyludzkich. Dostrzega ich wartość w wymiarze etycznym. <u>Przyjaźń</u>: wskazuje cechy przyjaźni, wyróżnia jej rodzaje. Omawia wartość przyjaźni dla rozwoju uczuciowego i moralnego człowieka. <u>Miłość rodzinna</u>: podkreśla rolę refleksji i wiedzy dotyczącej uczuć w tworzeniu zdrowych więzi emocjonalnych i dojrzałej postawy moralnej. Podaje przykłady uczuć pozytywnych i negatywnych i analizuje je z różnych perspektyw. Wyjaśnia zasadę nieoceniania obserwacji. Wyjaśnia znaczenie miłości rodzinnej dla rozwoju uczuciowego człowieka. Omawia pojęcie <i>dojrzałość emocjonalna</i> w kontekście podmiotowości moralnej. Określa rolę odpowiedzialności. Omawia kwestię miłości rodzinnej i przyjaźni. Wyjaśnia stereotypowe postrzeganie miłości matczynej i ojcowskiej. Podaje i omawia przykłady problemów rodziny w cywilizacji konsumpcyjnej. <u>Miłość erotyczna</u>: wyjaśnia różnice między pojęciami <i>seks</i>, <i>erotyzm</i>, <i>miłość erotyczna</i>. Omawia sformułowanie <i>dojrzałość w</i></p>	<p>potrzeb A. Maslowa. Podając przykłady, wyjaśnia konflikt między zaspokajaniem potrzeb niższych i wyższych. Wprowadza pojęcia z dziedziny psychologii do rozważań na temat uczuć. Wyjaśnia, czym jest rozwój i niedorozwój uczuciowy. Podkreśla wartość samoświadomości w rozwoju uczuciowym i moralnym. Omawia różne rodzaje więzi międzyludzkich. Dostrzega ich wartość w wymiarze etycznym. <u>Przyjaźń</u>: wskazuje cechy przyjaźni, wyróżnia jej rodzaje. Omawia wartość przyjaźni dla rozwoju uczuciowego i moralnego człowieka. <u>Miłość rodzinna</u>: podkreśla rolę refleksji i wiedzy dotyczącej uczuć w tworzeniu zdrowych więzi emocjonalnych i dojrzałej postawy moralnej. Podaje przykłady uczuć pozytywnych i negatywnych i analizuje je z różnych perspektyw. Wyjaśnia zasadę nieoceniania obserwacji. Omawia znaczenie miłości rodzinnej dla rozwoju uczuciowego człowieka. Wyjaśnia pojęcie <i>dojrzałość emocjonalna</i> w kontekście podmiotowości moralnej. Określa rolę odpowiedzialności. Omawia kwestię miłości rodzinnej i przyjaźni. Omawia kwestię stereotypowego postrzegania miłości matczynej i ojcowskiej. Podaje i omawia przykłady problemów rodziny w cywilizacji konsumpcyjnej. <u>Miłość erotyczna</u>: wyjaśnia różnice między pojęciami <i>seks</i>, <i>erotyzm</i>, <i>miłość erotyczna</i>. Omawia kwestię <i>dojrzałość w</i> odpowiedzialności. Omawia kwestię miłości rodzinnej i przyjaźni. Wyjaśnia stereotypowe postrzeganie miłości matczynej i ojcowskiej. Podaje i omawia przykłady problemów rodziny w cywilizacji konsumpcyjnej. <u>Miłość erotyczna</u>: wyjaśnia różnice między pojęciami <i>seks</i>, <i>erotyzm</i>, <i>miłość erotyczna</i>. Omawia sformułowanie <i>dojrzałość w</i></p>
--	--	--	--	--	---

		matczynej i ojcowskiej. Rozważa przykłady	<i>erotyzm, miłość erotyczna.</i> Omawia kwestię dojrzałości w	<i>miłości</i> wg E. Fromma. Analizuje różnice między działaniem	Określa cechy egoizmu i altruizmu i ocenia wpływ tych postaw na relacje
--	--	--	---	---	--

	<p>matczynej i ojcowskiej. Rozważa przykłady problemów rodziny w cywilizacji konsumpcyjnej. <u>Miłość erotyczna</u>: rozumie różnice między pojęciami <i>seks, erotyzm, miłość erotyczna</i>. Zna sformułowanie <i>dojrzałość w miłości</i> wg E. Fromma. Analizuje różnice między działaniem opartym na spontaniczności oraz na odpowiedzialności w obszarze seksualności. Rozważa sformułowanie <i>odpowiedzialne myślenie o życiu seksualnym</i> w kontekście wartości. Rozważa tezę o znaczeniu małżeństwa. Omawia relację między seksualizmem a urzeczywistnieniem wartości. <u>Miłość braterska (miłość bliźniego)</u>: zna to pojęcie. Interpretuje wartość etyczną miłości bliźniego. Wskazuje obszary uczuciowy i etyczny jako elementy wspólne wszystkim ludziom. Określa cechy egoizmu i altruizmu i ocenia wpływ tych postaw na relacje międzyludzkie. Rozumie przykłady pokazujące trudności w realizacji miłości braterskiej. Dostrzega różnicę w postrzeganiu miłości braterskiej jako faktu i jako ideału. Odpowiada na pytania, słucha wypowiedzi innych osób.</p>	<p>problemów rodziny w cywilizacji konsumpcyjnej. <u>Miłość erotyczna</u>: rozumie różnice między pojęciami <i>seks, erotyzm, miłość erotyczna</i>. Zna sformułowanie <i>dojrzałość w miłości</i> wg E. Fromma. Analizuje różnice między działaniem opartym na spontaniczności oraz na odpowiedzialności w obszarze seksualności. Rozważa sformułowanie <i>odpowiedzialne myślenie o życiu seksualnym</i> w kontekście wartości. Interpretuje tezę o znaczeniu małżeństwa. Omawia relację między seksualizmem a urzeczywistnieniem wartości. <u>Miłość braterska (miłość bliźniego)</u>: zna to pojęcie, wskazuje jego źródła. Interpretuje wartość etyczną miłości bliźniego. Wskazuje obszary uczuciowy i etyczny jako elementy wspólne wszystkim ludziom. Określa cechy egoizmu i altruizmu i ocenia wpływ tych postaw na relacje międzyludzkie. Odwołując się do własnych doświadczeń i obserwacji, omawia przykłady trudności w realizacji miłości braterskiej. Dostrzega różnicę w postrzeganiu miłości braterskiej jako faktu i jako ideału. Prezentuje poglądy. Słucha wypowiedzi innych osób.</p>	<p>miłości wg E. Fromma. Analizuje różnice między działaniem opartym na spontaniczności oraz na odpowiedzialności w obszarze seksualności. Rozważa sformułowanie <i>odpowiedzialne myślenie o życiu seksualnym</i> w kontekście wartości. Interpretuje tezę o znaczeniu małżeństwa. Omawia relację między seksualizmem a urzeczywistnieniem wartości. <u>Miłość braterska (miłość bliźniego)</u>: definiuje to pojęcie, wskazuje jego źródła. Interpretuje wartość etyczną miłości bliźniego. Wskazuje obszary uczuciowy i etyczny jako elementy wspólne wszystkim ludziom. Określa cechy egoizmu i altruizmu i ocenia wpływ tych postaw na relacje międzyludzkie. Wyjaśnia znaczenie stosunku podmiotu do samego siebie i do innych. Odwołując się do własnych doświadczeń i obserwacji, omawia przykłady trudności w realizacji miłości braterskiej. Dostrzega różnicę w postrzeganiu miłości braterskiej jako faktu i jako ideału. Prezentuje własne poglądy, stawia tezy i formułuje argumenty. Z uwagą słucha wypowiedzi innych osób.</p>	<p>opartym na spontaniczności oraz na odpowiedzialności w obszarze seksualności. Rozważa sformułowanie <i>odpowiedzialne myślenie o życiu seksualnym</i> w kontekście wartości. Interpretuje tezę o znaczeniu małżeństwa. Omawia relację między seksualizmem a urzeczywistnieniem wartości. <u>Miłość braterska (miłość bliźniego)</u>: definiuje to pojęcie, wskazuje jego źródła. Interpretuje wartość etyczną miłości bliźniego. Wskazuje obszary uczuciowy i etyczny jako elementy łączące wszystkich ludzi. Określa cechy egoizmu i altruizmu i ocenia wpływ tych postaw na relacje międzyludzkie. Wyjaśnia znaczenie stosunku podmiotu do samego siebie i do innych. Odwołując się do własnych doświadczeń i obserwacji, podaje przykłady trudności w realizacji miłości braterskiej. Dostrzega różnicę w postrzeganiu miłości braterskiej jako faktu i jako ideału. Prezentuje własne poglądy, stawiając tezy i argumentując. Z uwagą słucha wypowiedzi innych osób.</p>	<p>międzyludzkie. Wyjaśnia znaczenie stosunku podmiotu do samego siebie i do innych. Odwołując się do własnych doświadczeń i obserwacji, podaje przykłady trudności w realizacji miłości braterskiej. Dostrzega różnicę w postrzeganiu miłości braterskiej jako faktu i jako ideału. Prezentuje własne poglądy, stawiając tezy i argumentując. Z uwagą słucha wypowiedzi innych osób. Ponadto uczeń w swoich rozważaniach wykorzystuje informacje i wnioski z lektury dodatkowych tekstów z dziedziny filozofii i etyki.</p>
--	---	--	--	---	--

58. O sztuce miłości – analiza fragmentu książki E. Fromma	Uczeń: Rozumie pojęcie <i>dojrzała miłość</i> . Wskazuje cechy miłości dojrzałej. Rozważa	Uczeń: Rozumie pojęcie <i>dojrzała miłość</i> . Wskazuje cechy miłości dojrzałej. Rozważa	Uczeń: Wyjaśnia pojęcie <i>dojrzała miłość</i> . Wskazuje cechy miłości dojrzałej. Interpretuje	Uczeń: Wyjaśnia pojęcie <i>dojrzała miłość</i> . Wskazuje cechy miłości dojrzałej. Interpretuje znaczenie słowa	Uczeń: Wyjaśnia pojęcie <i>dojrzała miłość</i> . Wskazuje cechy miłości dojrzałej. Interpretuje znaczenie słowa <i>działanie ze</i>
---	--	--	--	--	--

	<p>znaczenie słowa <i>działanie ze</i> względu na osiągnięcie zewnętrznych celów i działanie „wewnętrzne”. Rozumie sens zdania, że „miłość jest działaniem, a nie biernym doznawaniem”. Rozważa wartość dawania, analizując tę kwestię z różnych perspektyw. Rozumie metaforę „nie jest bogaty ten, co dużo ma, lecz ten, kto dużo daje”. Dostrzega sferę ludzkich uczuć jako najistotniejszą w relacji <i>dawania</i> i rozumie jej wartość. Analizuje sformułowanie <i>miłość jako akt dawania</i>. Wskazuje elementy określające charakter miłości. Wyodrębnia tezę tekstu i dostrzega argumenty. Odpowiada na pytania, słucha wypowiedzi innych.</p>	<p>znaczenie słowa <i>działanie ze</i> względu na osiągnięcie zewnętrznych celów i działanie „wewnętrzne”. Rozumie sens zdania, że „miłość jest działaniem, a nie biernym doznawaniem”. Rozważa wartość dawania, analizując tę kwestię z różnych perspektyw. Rozumie metaforę „nie jest bogaty ten, co dużo ma, lecz ten, kto dużo daje”. Dostrzega sferę ludzkich uczuć jako najistotniejszą w relacji <i>dawania</i> i rozumie jej wartość. Analizuje sformułowanie <i>miłość jako akt dawania</i>. Wskazuje elementy określające charakter miłości. Wyodrębnia tezę tekstu i dostrzega argumenty. Prezentuje poglądy. Słucha wypowiedzi innych osób.</p>	<p>znaczenie słowa <i>działanie ze</i> względu na osiągnięcie zewnętrznych celów i działanie „wewnętrzne”. Odwołując się do własnych doświadczeń i obserwacji, dowodzi, że „miłość jest działaniem, a nie biernym doznawaniem”. Interpretuje wartość dawania, analizując tę kwestię z różnych perspektyw. Wyjaśnia metaforę „nie jest bogaty ten, co dużo ma, lecz ten, kto dużo daje”. Wskazuje sferę ludzkich uczuć jako najistotniejszą w relacji <i>dawania</i> i omawia jej wartość. Interpretuje sformułowanie <i>miłość jako akt dawania</i>. Wskazuje elementy określające charakter miłości. Wyodrębnia tezę tekstu i dostrzega argumenty. Formułuje tezy i argumenty. Z uwagą słucha wypowiedzi innych osób.</p>	<p><i>działanie ze</i> względu na osiągnięcie zewnętrznych celów i działanie „wewnętrzne”. Odwołując się do własnych doświadczeń i obserwacji, dowodzi, że „miłość jest działaniem, a nie biernym doznawaniem”. Interpretuje wartość dawania, analizując tę kwestię z różnych perspektyw. Wyjaśnia metaforę „nie jest bogaty ten, co dużo ma, lecz ten, kto dużo daje”. Wskazuje sferę ludzkich uczuć jako najistotniejszą w relacji <i>dawania</i> i omawia jej wartość. Interpretuje sformułowanie <i>miłość jako akt dawania</i>. Wskazuje elementy określające charakter miłości. Wyodrębnia tezę tekstu i dostrzega argumenty. Podaje przykłady z życia na poparcie prezentowanych poglądów. Formułuje tezy i argumenty. Z uwagą słucha wypowiedzi innych osób.</p>	<p>względem na osiągnięcie zewnętrznych celów i działanie „wewnętrzne”. Odwołując się do własnych doświadczeń i obserwacji, dowodzi, że „miłość jest działaniem, a nie biernym doznawaniem”. Interpretuje wartość dawania, analizując tę kwestię z różnych perspektyw. Wyjaśnia metaforę „nie jest bogaty ten, co dużo ma, lecz ten, kto dużo daje”. Wskazuje sferę ludzkich uczuć jako najistotniejszą w relacji <i>dawania</i> i omawia jej wartość. Interpretuje sformułowanie <i>miłość jako akt dawania</i>. Wskazuje elementy określające charakter miłości. Wyodrębnia tezę tekstu i dostrzega argumenty. Podaje przykłady z życia na poparcie prezentowanych poglądów. Formułuje tezy i argumenty. Z uwagą słucha wypowiedzi innych osób. Ponadto uczeń w swoich rozważaniach wykorzystuje informacje i wnioski z lektury dodatkowych tekstów z dziedziny filozofii i etyki.</p>
14. Dobrze żyć i dobrze się mieć					

<p>59. Dylematy etyczne</p>	<p>Uczeń: <u>Eutanazja</u>: zna pojęcie <i>dylemat etyczny</i>. Potrafi wskazać różnice między wyborem a dylematem etycznym. Rozumie istotę aksjologicznego i etycznego poglądu na świat. Rozważa pojęcie <i>jakość życia</i> i warunki, jakie się na nie składają. Wyjaśnia pojęcie <i>stan terminalny</i>. Zna pojęcie <i>eutanazja</i> i jej odmiany. Analizuje sytuacje życiowe, które skłaniają do myślenia o eutanazji. Dostrzega konflikt między etyką lekarską a eutanazją (przysięga Hipokratesa). Zna pojęcia <i>etyka absolutystyczna</i> i <i>etyka</i></p>	<p>Uczeń: <u>Eutanazja</u>: zna pojęcie <i>dylemat etyczny</i>. Potrafi wskazać różnice między wyborem a dylematem etycznym. Rozumie istotę aksjologicznego i etycznego poglądu na świat. Rozważa pojęcie <i>jakość życia</i>, wymienia warunki, jakie się na nie składają. Wyjaśnia pojęcie <i>stan terminalny</i>. Zna pojęcie <i>eutanazja</i> i jej odmiany. Analizuje sytuacje życiowe, które skłaniają do myślenia o eutanazji. Dostrzega konflikt między etyką lekarską a eutanazją (przysięga Hipokratesa). Zna pojęcia <i>etyka absolutystyczna</i> i <i>etyka</i></p>	<p>Uczeń: <u>Eutanazja</u>: wyjaśnia pojęcie <i>dylemat etyczny</i>. Odnosząc się do wskazanych przykładów, dokonuje rozróżnienia sytuacji, w których opisano wybór oraz dylemat moralny. Omawia konsekwencje aksjologicznego i etycznego poglądu na świat. Wyjaśnia pojęcie <i>jakość życia</i>, wymienia warunki, jakie się na nie składają. Objaśnia pojęcie <i>stan terminalny</i>. Definiuje eutanazję, wskazuje i omawia jej odmiany. Omawia sytuacje życiowe, które skłaniają do myślenia o eutanazji. Dostrzega konflikt między etyką lekarską a eutanazją (przysięga Hipokratesa). Wyjaśnia pojęcia <i>etyka absolutystyczna</i> i <i>etyka</i></p>	<p>Uczeń: <u>Eutanazja</u>: definiuje pojęcie <i>dylemat etyczny</i>. Podając właściwe przykłady, dokonuje rozróżnienia sytuacji, w których opisano wybór oraz dylemat moralny. Wyjaśnia konsekwencje aksjologicznego i etycznego poglądu na świat. Omawia pojęcie <i>jakość życia</i>, wymienia warunki, jakie się na nie składają. Wyjaśnia pojęcie <i>stan terminalny</i>. Definiuje eutanazję, wskazuje i omawia jej odmiany. Podaje i analizuje sytuacje życiowe, które skłaniają do myślenia o eutanazji. Dostrzega konflikt między etyką lekarską a eutanazją (przysięga Hipokratesa). Na podstawie analizy przykładów definiuje etykę absolutystyczną i etykę konsekwencjalistyczną. Analizuje</p>	<p>Uczeń: <u>Eutanazja</u>: definiuje pojęcie <i>dylemat etyczny</i>. Podając właściwe przykłady, dokonuje rozróżnienia sytuacji, w których opisano wybór oraz dylemat moralny. Wyjaśnia konsekwencje aksjologicznego i etycznego poglądu na świat. Omawia pojęcie <i>jakość życia</i>, wymienia warunki, jakie się na nie składają. Wyjaśnia pojęcie <i>stan terminalny</i>. Definiuje eutanazję, wskazuje i omawia jej odmiany. Podaje i analizuje sytuacje życiowe, które skłaniają do myślenia o eutanazji. Dostrzega konflikt między etyką lekarską a eutanazją (przysięga Hipokratesa). Na podstawie analizy przykładów definiuje etykę absolutystyczną i etykę konsekwencjalistyczną. Analizuje i uzasadnia przykłady prawnych rozwiązań (również światowych) wobec eutanazji. Dostrzega konflikt (w kwestii eutanazji) między uznaniem życia</p>
------------------------------------	--	--	---	---	---

	<p><i>konsekwencjalistyczna.</i> Rozważa prawne rozwiązania (również światowe) wobec eutanazji. Dostrzega konflikt (w kwestii eutanazji) między uznaniem życia za wartość bezwzględną a poszanowaniem wolności. Rozumie argumenty przemawiające za słusnością obu stanowisk i przeciw nim. <u>Bezpłatność studiów</u>: rozumie pogląd ujmujący edukację w kontekście aksjologicznym. Wyjaśnia znaczenie nauki dla rozwoju (także moralnego) jednostki. Dostrzega znaczenie odpowiedzialności jednostki za własny rozwój. Rozumie istotę sporu w kwestii płatności za studia. Zna pojęcia <i>elitaryzm</i> i <i>egalitaryzm</i>. Rozumie różnicę między pojęciami <i>państwo</i> a <i>państwo opiekuńcze</i> w kontekście rozwoju jednostki. Odpowiada na pytania, słucha wypowiedzi innych osób.</p>	<p><i>konsekwencjalistyczna.</i> Rozważa prawne rozwiązania (również światowe) wobec eutanazji. Dostrzega konflikt (w kwestii eutanazji) między uznaniem życia za wartość bezwzględną a poszanowaniem wolności. Rozumie argumenty przemawiające za słusnością obu stanowisk i przeciw nim w kwestii eutanazji. <u>Bezpłatność studiów</u>: rozumie pogląd ujmujący edukację w kontekście aksjologicznym. Wyjaśnia znaczenie nauki dla rozwoju (także moralnego) jednostki. Dostrzega znaczenie odpowiedzialności jednostki za rozwój. Rozumie istotę sporu w kwestii płatności za studia. Zna pojęcia <i>elitaryzm</i> i <i>egalitaryzm</i>. Wskazuje różnicę między pojęciami <i>państwo</i> a <i>państwo opiekuńcze</i> w kontekście rozwoju jednostki. Prezentuje poglądy w logiczny sposób. Słucha wypowiedzi innych osób.</p>	<p><i>konsekwencjalistyczna.</i> Analizuje przykłady prawnych rozwiązań (również światowych) wobec eutanazji. Dostrzega konflikt (w kwestii eutanazji) między uznaniem życia za wartość bezwzględną a poszanowaniem wolności. Wskazuje argumenty przemawiające za słusnością obu stanowisk i przeciw nim. <u>Bezpłatność studiów</u>: ujmuje problem edukacji w kontekście aksjologicznym. Wskazuje znaczenie nauki dla rozwoju (także moralnego) jednostki. Omawia kwestię odpowiedzialności jednostki za własny rozwój. Wyjaśnia istotę sporu w kwestii płatności za studia. Charakteryzuje <i>elitaryzm</i> i <i>egalitaryzm</i>. Wskazuje różnicę między pojęciami <i>państwo</i> a <i>państwo opiekuńcze</i> w kontekście rozwoju jednostki. Prezentuje własne poglądy, stawia tezy i formułuje argumenty. Z uwagą słucha wypowiedzi innych osób.</p>	<p>i uzasadnia przykłady prawnych rozwiązań (również światowych) wobec eutanazji. Dostrzega konflikt (w kwestii eutanazji) między uznaniem życia za wartość bezwzględną a poszanowaniem wolności. Wskazuje argumenty przemawiające za słusnością obu stanowisk i przeciw nim. <u>Bezpłatność studiów</u>: ujmuje problem edukacji w kontekście aksjologicznym. Wskazuje znaczenie nauki dla rozwoju (także moralnego) jednostki. Omawia kwestię odpowiedzialności jednostki za własny rozwój. Wyjaśnia istotę sporu w kwestii płatności za studia. Charakteryzuje i uzasadnia <i>elitaryzm</i> i <i>egalitaryzm</i>. Wskazuje różnicę między pojęciami <i>państwo</i> a <i>państwo opiekuńcze</i> w kontekście rozwoju jednostki. Prezentuje własne poglądy, stawiając tezy i argumentując. Z uwagą słucha wypowiedzi innych osób.</p>	<p>za wartość bezwzględną a poszanowaniem wolności. Wskazuje argumenty przemawiające za słusnością obu stanowisk i przeciw nim. <u>Bezpłatność studiów</u>: ujmuje problem edukacji w kontekście aksjologicznym. Wskazuje znaczenie nauki dla rozwoju (także moralnego) jednostki. Omawia kwestię odpowiedzialności jednostki za własny rozwój. Wyjaśnia istotę sporu w kwestii płatności za studia. Charakteryzuje i uzasadnia <i>elitaryzm</i> i <i>egalitaryzm</i>. Wskazuje różnicę między pojęciami <i>państwo</i> a <i>państwo opiekuńcze</i> w kontekście rozwoju jednostki. Prezentuje własne poglądy, stawiając tezy i argumentując. Z uwagą słucha wypowiedzi innych osób. Ponadto uczeń w swoich rozważaniach wykorzystuje informacje i wnioski z lektury dodatkowych tekstów z dziedziny filozofii i etyki.</p>
<p>60. Człowiek wobec przyrody</p>	<p>Uczeń: Rozumie słusność podejmowania dyskusji na temat stosunku człowieka do przyrody, poznaje argumenty aksjologiczne i etyczne. Rozumie pojęcie <i>odpowiedzialność człowieka</i> w odniesieniu do przyrody. Rozważa podane przykłady odpowiedzialności i braku odpowiedzialności</p>	<p>Uczeń: Rozumie słusność podejmowania dyskusji na temat stosunku człowieka do przyrody, analizuje argumenty aksjologiczne i etyczne. Rozumie pojęcie <i>odpowiedzialność człowieka</i> w odniesieniu do przyrody. Rozważa podane przykłady odpowiedzialności i braku odpowiedzialności człowieka wobec przyrody.</p>	<p>Uczeń: Dostrzega słusność podejmowania dyskusji na temat stosunku człowieka do przyrody, analizuje argumenty aksjologiczne i etyczne. Interpretuje pojęcie <i>odpowiedzialność człowieka</i> w odniesieniu do przyrody. Wskazuje i omawia odpowiednie przykłady odpowiedzialności i braku odpowiedzialności człowieka</p>	<p>Uczeń: Wyjaśnia słusność podejmowania dyskusji na temat stosunku człowieka do przyrody, wykorzystuje argumenty aksjologiczne i etyczne. Interpretuje pojęcie <i>odpowiedzialność człowieka</i> w odniesieniu do przyrody. Wskazuje i omawia odpowiednie przykłady odpowiedzialności i braku odpowiedzialności człowieka wobec przyrody.</p>	<p>Uczeń: Wyjaśnia słusność podejmowania dyskusji na temat stosunku człowieka do przyrody, wykorzystuje argumenty aksjologiczne i etyczne. Interpretuje pojęcie <i>odpowiedzialność człowieka</i> w odniesieniu do przyrody. Wskazuje i omawia odpowiednie przykłady odpowiedzialności i braku odpowiedzialności człowieka wobec przyrody.</p>

	człowieka wobec przyrody. Zastanawia się		wobec przyrody. Analizuje własną postawę wobec	Analizuje własną postawę wobec przyrody.	Wykorzystuje pojęcia <i>rozwój moralny</i> , <i>intuicja</i> i <i>wrażliwość moralna</i> , <i>dylemat</i> <i>etyczny</i> .
--	---	--	---	---	--

	nad własną postawą wobec przyrody. Odpowiada na pytania. Słucha wypowiedzi innych osób.	Analizuje własną postawę wobec przyrody. Prezentuje własne poglądy. Słucha wypowiedzi innych osób.	przyrody. Wykorzystuje pojęcia <i>rozwój</i> <i>moralny</i> , <i>intuicja</i> i <i>wrażliwość</i> <i>moralna</i> , <i>dylemat etyczny</i> . Prezentuje własne poglądy. Z uwagą słucha wypowiedzi innych osób.	Wykorzystuje pojęcia <i>rozwój</i> <i>moralny</i> , <i>intuicja</i> i <i>wrażliwość</i> <i>moralna</i> , <i>dylemat etyczny</i> . Prezentuje własne poglądy, stawiając tezy i argumentując. Z uwagą słucha wypowiedzi innych osób.	Prezentuje własne poglądy, stawiając tezy i argumentując. Z uwagą słucha wypowiedzi innych osób. Ponadto uczeń w swoich rozważaniach wykorzystuje informacje i wnioski z lektury dodatkowych tekstów z dziedziny filozofii i etyki.
--	--	--	---	--	--

<p>61. Dobrze żyć i dobrze się mieć – o korupcji.</p>	<p>Uczeń: Zna pojęcie <i>etyka zawodowa</i> i zapoznaje się z tekstem wybranego kodeksu etycznego. Dostrzega kontekst aksjologiczny w rozważaniach o pracy urzędników państwowych. Zna pojęcia <i>korupcja</i> i <i>nepotyzm</i>. Zapoznaje się z przykładami korupcji i nepotyzmu, analizuje ich uwarunkowania, rozumie aspekt etyczny i społeczne konsekwencje przedstawionych zachowań. Rozumie znaczenie postawy wyrażającej sprzeciw wobec społecznej aprobaty tych zjawisk i rozumie rolę podmiotu moralnego w propagowaniu tej postawy. Odpowiada na pytania. Słucha wypowiedzi innych osób.</p>	<p>Uczeń: Zna pojęcie <i>etyka zawodowa</i> i analizuje tekst wybranego kodeksu etycznego. Dostrzega kontekst aksjologiczny w rozważaniach o pracy urzędników państwowych. Zna pojęcia <i>korupcja</i> i <i>nepotyzm</i>. Omawia przykłady korupcji i nepotyzmu, opisuje ich uwarunkowania, wskazuje aspekt etyczny i społeczne konsekwencje przedstawionych zachowań. Rozumie znaczenie postawy wyrażającej sprzeciw wobec społecznej aprobaty tych zjawisk i wyjaśnia rolę podmiotu moralnego w propagowaniu tej postawy. Prezentuje poglądy w logiczny sposób. Słucha wypowiedzi innych osób.</p>	<p>Uczeń: Wyjaśnia pojęcie <i>etyka zawodowa</i> i analizuje tekst wybranego kodeksu etycznego. Wskazuje kontekst aksjologiczny w rozważaniach o pracy urzędników państwowych. Wyjaśnia pojęcia <i>korupcja</i> i <i>nepotyzm</i>. Omawia przykłady korupcji i nepotyzmu, opisuje ich uwarunkowania, wskazuje aspekt etyczny i społeczne konsekwencje przedstawionych zachowań. Omawia znaczenie postawy wyrażającej sprzeciw wobec społecznej aprobaty tych zjawisk i wyjaśnia rolę podmiotu moralnego w propagowaniu tej postawy. Prezentuje własne poglądy, stawia tezy i formułuje argumenty. Z uwagą słucha wypowiedzi innych osób.</p>	<p>Uczeń: Definiuje pojęcie <i>etyka zawodowa</i> i analizuje tekst wybranego kodeksu etycznego. Wskazuje kontekst aksjologiczny w rozważaniach o pracy urzędników państwowych. Definiuje pojęcia <i>korupcja</i> i <i>nepotyzm</i>. Przytacza i omawia przykłady korupcji i nepotyzmu, opisuje ich uwarunkowania, wskazuje aspekt etyczny i społeczne konsekwencje przedstawionych zachowań. Omawia znaczenie postawy wyrażającej sprzeciw wobec społecznej aprobaty tych zjawisk i wyjaśnia rolę podmiotu moralnego w propagowaniu tej postawy. Prezentuje własne poglądy, stawiając tezy i argumentując. Wykorzystuje poznane pojęcia. Z uwagą słucha wypowiedzi innych osób.</p>	<p>Uczeń: Definiuje pojęcie <i>etyka zawodowa</i> i analizuje tekst wybranego kodeksu etycznego. Wskazuje kontekst aksjologiczny w rozważaniach o pracy urzędników państwowych. Definiuje pojęcia <i>korupcja</i> i <i>nepotyzm</i>. Przytacza i omawia przykłady korupcji i nepotyzmu, opisuje ich uwarunkowania, wskazuje aspekt etyczny i społeczne konsekwencje przedstawionych zachowań. Omawia znaczenie postawy wyrażającej sprzeciw wobec społecznej aprobaty tych zjawisk i wyjaśnia rolę podmiotu moralnego w propagowaniu tej postawy. Prezentuje własne poglądy, stawiając tezy i argumentując. Z uwagą słucha wypowiedzi innych osób. Ponadto uczeń w swoich rozważaniach wykorzystuje informacje i wnioski z lektury dodatkowych tekstów z dziedziny filozofii i etyki.</p>
<p>62. Etos szkoły – wartość, znaczenie</p>	<p>Uczeń: Rozumie zasadność rozważań z zakresu etyki w odniesieniu do rzeczywistości szkolnej. Zna pojęcie <i>etos szkoły</i>. Rozumie, na czym polegają trudności w ustaleniu i przyjęciu zasad przyczyniających się do tworzenia wspólnoty uczniów i nauczycieli. Dostrzega uczciwość i szacunek jako elementy stanowiące podstawę systemu wartości</p>	<p>Uczeń: Rozumie zasadność rozważań z zakresu etyki w odniesieniu do rzeczywistości szkolnej. Zna pojęcie <i>etos szkoły</i>. Rozumie, na czym polegają trudności w ustaleniu i przyjęciu zasad przyczyniających się do tworzenia wspólnoty uczniów i nauczycieli. Wskazuje uczciwość i szacunek jako elementy stanowiące podstawę systemu wartości</p>	<p>Uczeń: Dostrzega zasadność rozważań z zakresu etyki w odniesieniu do rzeczywistości szkolnej. Objaśnia pojęcie <i>etos szkoły</i>. Wyjaśnia trudności w ustaleniu i przyjęciu zasad przyczyniających się do tworzenia wspólnoty uczniów i nauczycieli. Wskazuje uczciwość i szacunek jako elementy stanowiące podstawę systemu wartości łączącego społeczność szkolną. Wyjaśnia pojęcie <i>etyka</i></p>	<p>Uczeń: Wyjaśnia zasadność rozważań z zakresu etyki w odniesieniu do rzeczywistości szkolnej. Objaśnia pojęcie <i>etos szkoły</i>. Wyjaśnia trudności w ustaleniu i przyjęciu zasad przyczyniających się do tworzenia wspólnoty uczniów i nauczycieli. Wskazuje uczciwość i szacunek jako elementy stanowiące podstawę systemu wartości łączącego społeczność szkolną. Wykorzystuje wiedzę na temat pojęcia <i>etyka zawodu</i> z poprzednich zajęć i omawia je w</p>	<p>Uczeń: Wyjaśnia zasadność rozważań z zakresu etyki w odniesieniu do rzeczywistości szkolnej. Objaśnia pojęcie <i>etos szkoły</i>. Wyjaśnia trudności w ustaleniu i przyjęciu zasad przyczyniających się do tworzenia wspólnoty uczniów i nauczycieli. Wskazuje uczciwość i szacunek jako elementy stanowiące podstawę systemu wartości łączącego społeczność szkolną. Wykorzystuje wiedzę na temat pojęcia <i>etyka zawodu</i> z poprzednich zajęć i omawia je w</p>

	<p>łączącego społeczność szkolną. Zna pojęcie <i>etyka zawodu</i>. Rozumie wartość i rolę odpowiedzialności nauczyciela w procesie rozwoju uczniów. Rozważa kwestię odpowiedzialności moralnej uczniów. Analizuje problem ściągania w kontekście etycznym. Odpowiada na pytania. Słucha wypowiedzi innych osób.</p>	<p>łączącego społeczność szkolną. Zna pojęcie <i>etyka zawodu</i>. Dostrzega wartość i rolę odpowiedzialności nauczyciela w procesie rozwoju uczniów. Rozważa kwestię odpowiedzialności moralnej uczniów. Analizuje problem ściągania w kontekście etycznym. Prezentuje poglądy w logiczny sposób. Słucha wypowiedzi innych osób.</p>	<p><i>zawodu</i>. Wskazuje wartość i rolę odpowiedzialności nauczyciela w procesie rozwoju uczniów. Omawia kwestię odpowiedzialności moralnej uczniów. Analizuje problem ściągania w kontekście etycznym. Prezentuje własne poglądy, stawia tezy i formułuje argumenty. Z uwagą słucha wypowiedzi innych osób.</p>	<p>kontekście pracy nauczyciela. Wskazuje wartość i rolę odpowiedzialności nauczyciela w procesie rozwoju uczniów. Omawia kwestię odpowiedzialności moralnej uczniów. Analizuje problem ściągania w kontekście etycznym. Prezentuje własne poglądy, stawiając tezy i argumentując. Z uwagą słucha wypowiedzi innych osób.</p>	<p>Omawia kwestię odpowiedzialności moralnej uczniów. Analizuje problem ściągania w kontekście etycznym. Prezentuje własne poglądy, stawiając tezy i argumentując. Z uwagą słucha wypowiedzi innych osób. Ponadto uczeń w swoich rozważaniach wykorzystuje informacje i wnioski z lektury dodatkowych tekstów z dziedziny etyki.</p>
63. Szczęście	<p>Uczeń: Dostrzega wieloznaczność i uniwersalność pojęcia <i>szczęście</i>. Rozumie celowość zastosowania perspektywy etycznej do rozważań na temat <i>szczęścia</i>. Rozróżnia pojęcia <i>przyjemność</i>, <i>zadowolenie</i> i <i>szczęście</i>. Wyjaśnia wpływ cierpienia na człowieka. Rozumie konsekwencje postawy określonej jako ucieczka od cierpienia. Rozważa tezę, że w stosunku człowieka do cierpienia przejawia się jego dojrzałość. Rozróżnia <i>szczęście</i> krótkotrwałe i długotrwałe. Wyjaśnia znaczenie pojęcia <i>szczęście</i> w kontekście subiektywnych i obiektywnych uwarunkowań. Zna warunki sprzyjające osiągnięciu <i>szczęścia</i>. Dostrzega znaczenie poszukiwania sensu życia, poczucia własnej wartości, sumienia i właściwych</p>	<p>Uczeń: Dostrzega wieloznaczność i uniwersalność pojęcia <i>szczęście</i>. Rozumie celowość zastosowania perspektywy etycznej do rozważań na temat <i>szczęścia</i>. Rozróżnia pojęcia <i>przyjemność</i>, <i>zadowolenie</i> i <i>szczęście</i>. Wyjaśnia wpływ cierpienia na człowieka. Rozumie konsekwencje postawy określonej jako ucieczka od cierpienia. Rozważa tezę, że w stosunku człowieka do cierpienia przejawia się jego dojrzałość. Rozróżnia <i>szczęście</i> krótkotrwałe i długotrwałe. Wyjaśnia znaczenie pojęcia <i>szczęście</i> w kontekście subiektywnych i obiektywnych uwarunkowań. Analizuje dążenie do <i>szczęścia</i> poprzez pryzmat poszukiwania sensu życia. Zna warunki sprzyjające osiągnięciu <i>szczęścia</i>. Dostrzega znaczenie poczucia własnej wartości,</p>	<p>Uczeń: Wyjaśnia kwestię wieloznaczności pojęcia <i>szczęście</i>. Dostrzega jego uniwersalność. Uzasadnia celowość zastosowania perspektywy etycznej do rozważań na temat <i>szczęścia</i>. Omawia przykłady ilustrujące pojęcia <i>przyjemność</i>, <i>zadowolenie</i> i <i>szczęście</i>. Wyjaśnia wpływ cierpienia na człowieka. Wskazuje konsekwencje postawy określonej jako ucieczka od cierpienia. Interpretuje tezę, że w stosunku człowieka do cierpienia przejawia się jego dojrzałość. Rozróżnia <i>szczęście</i> krótkotrwałe i długotrwałe. Wyjaśnia znaczenie pojęcia <i>szczęście</i> w kontekście subiektywnych i obiektywnych uwarunkowań. Analizuje dążenie do <i>szczęścia</i> poprzez pryzmat poszukiwania sensu życia. Określa warunki sprzyjające osiągnięciu <i>szczęścia</i>. Dostrzega znaczenie poczucia własnej wartości, sumienia i właściwych relacji z innymi</p>	<p>Uczeń: Wyjaśnia kwestię wieloznaczności pojęcia <i>szczęście</i>. Dostrzega jego uniwersalność. Uzasadnia celowość zastosowania perspektywy etycznej do rozważań na temat <i>szczęścia</i>. Wskazuje i rozróżnia przykłady ilustrujące pojęcia <i>przyjemność</i>, <i>zadowolenie</i> i <i>szczęście</i>. W rozważaniach odwołuje się do poznanych stanowisk filozoficznych wobec <i>szczęścia</i>. Omawia wpływ cierpienia na człowieka. Wyjaśnia konsekwencje postawy określonej jako ucieczka od cierpienia. Interpretuje tezę, że w stosunku człowieka do cierpienia przejawia się jego dojrzałość. Rozróżnia <i>szczęście</i> krótkotrwałe i długotrwałe. Wyjaśnia znaczenie pojęcia <i>szczęście</i> w kontekście subiektywnych i obiektywnych uwarunkowań. Analizuje dążenie do <i>szczęścia</i> poprzez pryzmat poszukiwania sensu życia. Określa warunki sprzyjające osiągnięciu <i>szczęścia</i>. Dostrzega znaczenie poczucia własnej wartości, sumienia i właściwych relacji z innymi ludźmi w osiągnięciu <i>szczęścia</i> długotrwałego.</p>	<p>Uczeń: Wyjaśnia kwestię wieloznaczności pojęcia <i>szczęście</i>. Dostrzega jego uniwersalność. Uzasadnia celowość zastosowania perspektywy etycznej do rozważań na temat <i>szczęścia</i>. Wskazuje i rozróżnia przykłady ilustrujące pojęcia <i>przyjemność</i>, <i>zadowolenie</i> i <i>szczęście</i>. W rozważaniach odwołuje się do poznanych stanowisk filozoficznych wobec <i>szczęścia</i>. Omawia wpływ cierpienia na człowieka. Wyjaśnia konsekwencje postawy określonej jako ucieczka od cierpienia. Interpretuje tezę, że w stosunku człowieka do cierpienia przejawia się jego dojrzałość. Rozróżnia <i>szczęście</i> krótkotrwałe i długotrwałe. Wyjaśnia znaczenie pojęcia <i>szczęście</i> w kontekście subiektywnych i obiektywnych uwarunkowań. Analizuje dążenie do <i>szczęścia</i> poprzez pryzmat poszukiwania sensu życia. Określa warunki sprzyjające osiągnięciu <i>szczęścia</i>. Dostrzega znaczenie poczucia własnej wartości, sumienia i właściwych relacji z innymi ludźmi w osiągnięciu <i>szczęścia</i> długotrwałego. Interpretuje myśl: <i>szczęście jako sztuka życia</i>. Podejmuje próbę odpowiedzi na pytanie: czy dzisiaj osiągnięcie (a także dążenie do) <i>szczęścia</i> jest łatwiejsze niż w odległej przeszłości. Prezentuje własne poglądy, stawiając tezy i argumentując. Z uwagą słucha</p>

	relacji z innymi ludźmi w osiągnięciu szczęścia	sumienia i właściwych relacji z innymi ludźmi w	ludźmi w osiągnięciu szczęścia długotrwałego.	Interpretuje myśl: <i>szczęście jako sztuka życia</i> .	wypowiedzi innych osób. Ponadto uczeń w swoich rozważaniach wykorzystuje
--	---	---	---	---	--

	długotrwałego. Rozważa myśl: <i>szczęście jako sztuka życia</i> . Podejmuje próbę odpowiedzi na pytanie: czy dzisiaj osiągnięcie (a także dążenie do) szczęścia jest łatwiejsze niż w odległej przeszłości. Odpowiada na pytania. Słucha wypowiedzi innych osób.	osiągnięciu szczęścia długotrwałego. Rozważa myśl: <i>szczęście jako sztuka życia</i> . Podejmuje próbę odpowiedzi na pytanie: czy dzisiaj osiągnięcie (a także dążenie do) szczęścia jest łatwiejsze niż w odległej przeszłości. Prezentuje poglądy w logiczny sposób. Słucha wypowiedzi innych osób.	Rozważa myśl: <i>szczęście jako sztuka życia</i> . Podejmuje próbę odpowiedzi na pytanie: czy dzisiaj osiągnięcie (a także dążenie do) szczęścia jest łatwiejsze niż w odległej przeszłości. Prezentuje własne poglądy, stawia tezy i formułuje argumenty. Z uwagą słucha wypowiedzi innych osób.	Podejmuje próbę odpowiedzi na pytanie: czy dzisiaj osiągnięcie (a także dążenie do) szczęścia jest łatwiejsze niż w odległej przeszłości. Prezentuje własne poglądy, stawiając tezy i argumentując. Z uwagą słucha wypowiedzi innych osób.	informacje i wnioski z lektury dodatkowych tekstów z dziedziny filozofii i etyki. Odwołuje się do różnych tekstów kultury
--	---	---	--	---	---

<p>64. „O szczęściu” – analiza fragmentu Etyki Nikomachejskiej Arystotelesa</p>	<p>Uczeń: Interpretuje autonomiczną wartość szczęścia. Wskazuje trzy rodzaje dóbr i czynniki sprzyjające osiągnięciu szczęścia (dobre życie i powodzenie). Rozważa określenie <i>dobre życie</i>. Zna pojęcie <i>dzielność etyczna</i>. Rozróżnia dyspozycję i działanie i określa ich wpływ na osiągnięcie szczęścia. Wskazuje tezę tekstu i wyszukuje argumenty. Odpowiada na pytania. Słucha wypowiedzi innych osób.</p>	<p>Uczeń: Rozumie autonomiczną wartość szczęścia. Wskazuje trzy rodzaje dóbr i czynniki sprzyjające osiągnięciu szczęścia (dobre życie i powodzenie). Rozważa określenie <i>dobre życie</i>. Zna pojęcie <i>dzielność etyczna</i>. Rozróżnia dyspozycję i działanie i określa ich wpływ na osiągnięcie szczęścia. Wskazuje tezę tekstu i rozważa argumenty. Prezentuje poglądy w logiczny sposób. Słucha wypowiedzi innych osób.</p>	<p>Uczeń: Wyjaśnia określenie „najostateczniejsza rzecz” w odniesieniu do szczęścia. Wyjaśnia autonomiczną wartość szczęścia. Wyróżnia trzy rodzaje dóbr. Wskazuje czynniki sprzyjające osiągnięciu szczęścia (dobre życie i powodzenie). Interpretuje określenie <i>dobre życie</i>. Objaśnia pojęcie <i>dzielność etyczna</i>. Rozróżnia dyspozycję i działanie i określa ich wpływ na osiągnięcie szczęścia. Wskazuje tezę tekstu i analizuje argumenty. Prezentuje własne poglądy, stawia tezy i formułuje argumenty. Z uwagą słucha wypowiedzi innych osób.</p>	<p>Uczeń: Wyjaśnia określenie „najostateczniejsza rzecz” w odniesieniu do szczęścia. Interpretuje autonomiczną wartość szczęścia. Wyróżnia trzy rodzaje dóbr. Objaśnia czynniki sprzyjające osiągnięciu szczęścia (dobre życie i powodzenie). Interpretuje określenie <i>dobre życie</i>. Objaśnia pojęcie <i>dzielność etyczna</i>. Rozróżnia dyspozycję i działanie i określa ich wpływ na osiągnięcie szczęścia. Wskazuje tezę tekstu i analizuje argumenty. Prezentuje własne poglądy, stawiając tezy i argumentując. Z uwagą słucha wypowiedzi innych osób.</p>	<p>Uczeń: Wyjaśnia określenie „najostateczniejsza rzecz” w odniesieniu do szczęścia. Interpretuje autonomiczną wartość szczęścia. Wyróżnia trzy rodzaje dóbr. Objaśnia czynniki sprzyjające osiągnięciu szczęścia (dobre życie i powodzenie). Interpretuje określenie <i>dobre życie</i>. Objaśnia pojęcie <i>dzielność etyczna</i>. Rozróżnia dyspozycję i działanie i określa ich wpływ na osiągnięcie szczęścia. Wskazuje tezę tekstu i analizuje argumenty. Prezentuje własne poglądy, stawiając tezy i argumentując. Z uwagą słucha wypowiedzi innych osób. Ponadto uczeń w swoich rozważaniach wykorzystuje informacje i wnioski z lektury dodatkowych tekstów z dziedziny filozofii i etyki.</p>
<p>65. Idą święta... – refleksja etyczna wobec szczególnych dni</p>	<p>Uczeń: Analizuje przykłady najważniejszych świąt celebrowanych w rodzinie. Dostrzega cechy pojęcia <i>święto</i>. Rozumie, na czym polega wielowymiarowe znaczenie Wigilii (kulturowy – kultywowanie tradycji, etyczny, religijny). Rozważa przykłady dowodzące różnorodnych uczuć związanych z uczestnictwem w święcie, rozumie związek uczuć z aktem woli. Analizuje znaczenie Wigilii w</p>	<p>Uczeń: Analizuje przykłady najważniejszych świąt celebrowanych w rodzinie. Dostrzega cechy pojęcia <i>święto</i>. Rozumie, na czym polega wielowymiarowe znaczenie Wigilii (kulturowy – kultywowanie tradycji, etyczny, religijny). Rozważa przykłady dowodzące różnorodnych uczuć związanych z uczestnictwem w święcie, rozumie związek uczuć z aktem woli. Analizuje znaczenie Wigilii</p>	<p>Uczeń: Podaje przykłady najważniejszych świąt celebrowanych w rodzinie. Wskazuje cechy pojęcia <i>święto</i>. Wyjaśnia wielowymiarowe znaczenie Wigilii (kulturowy – kultywowanie tradycji, etyczny, religijny). Interpretuje przykłady dowodzące różnorodnych uczuć związanych z uczestnictwem w święcie, wyjaśnia związek uczuć z aktem woli. Omawia znaczenie Wigilii w wymiarze etycznym (składanie życzeń,</p>	<p>Uczeń: Podaje przykłady najważniejszych świąt celebrowanych w rodzinie. Omawia istotę i wskazuje cechy pojęcia <i>święto</i>. Wyjaśnia wielowymiarowe znaczenie Wigilii (kulturowy – kultywowanie tradycji, etyczny, religijny). Interpretuje przykłady dowodzące różnorodnych uczuć związanych z uczestnictwem w święcie, wyjaśnia związek uczuć z aktem woli. Omawia znaczenie Wigilii w wymiarze etycznym (składanie życzeń, spotkanie z innymi ludźmi). Interpretuje etyczny wymiar uczestnictwa w Wigilii</p>	<p>Uczeń: Podaje przykłady najważniejszych świąt celebrowanych w rodzinie. Omawia istotę i wskazuje cechy pojęcia <i>święto</i>. Wyjaśnia wielowymiarowe znaczenie Wigilii (kulturowy – kultywowanie tradycji, etyczny, religijny). Interpretuje przykłady dowodzące różnorodnych uczuć związanych z uczestnictwem w święcie, wyjaśnia związek uczuć z aktem woli. Omawia znaczenie Wigilii w wymiarze etycznym (składanie życzeń, spotkanie z innymi ludźmi). Interpretuje etyczny wymiar uczestnictwa w Wigilii (przekraczanie podziałów, dążenie do rozwiązania konfliktów). Prezentuje własne poglądy, stawiając tezy</p>

	wymiarze etycznym (składanie życzeń, spotkanie z innymi ludźmi). Rozumie etyczny wymiar uczestnictwa w Wigilii (przekraczanie podziałów, dążenie do rozwiązania konfliktów). Odpowiada na pytania. Słucha wypowiedzi innych osób.	w wymiarze etycznym (składanie życzeń, spotkanie z innymi ludźmi). Rozumie etyczny wymiar uczestnictwa w Wigilii (przekraczanie podziałów, dążenie do rozwiązania konfliktów). Prezentuje poglądy w logiczny sposób. Słucha wypowiedzi innych osób.	spotkanie z innymi ludźmi). Interpretuje etyczny wymiar uczestnictwa w Wigilii (przekraczanie podziałów, dążenie do rozwiązania konfliktów). Prezentuje własne poglądy, stawia tezy i formułuje argumenty. Z uwagą słucha wypowiedzi innych osób.	(przekraczanie podziałów, dążenie do rozwiązania konfliktów). Prezentuje własne poglądy, stawiając tezy i argumentując. Wykorzystuje poznane pojęcia. Z uwagą słucha wypowiedzi innych osób.	i argumentując. Wykorzystuje poznane pojęcia. Z uwagą słucha wypowiedzi innych osób. Ponadto uczeń w swoich rozważaniach wykorzystuje informacje i wnioski z lektury dodatkowych tekstów z dziedziny filozofii i etyki.
66. „Pamiętasz, poległy przyjacielu?” – refleksja etyczna wobec szczególnych dni – Powstanie Warszawskie	Uczeń: Zna najważniejsze fakty dotyczące Powstania Warszawskiego. Dostrzega wartości i motywacje uczestników powstania. Rozumie, na czym polega spór dotyczący współczesnej oceny powstania (w wymiarze aksjologicznym i etycznym). Wskazuje istotę pojęcia <i>patriotyzm</i> i zna jego różne odcienie znaczeniowe. Definiuje szowinizm i nacjonalizm. Analizuje przykłady przejawów szowinizmu i nacjonalizmu. Rozumie (etyczną) istotę krytycznej oceny tych postaw. Odpowiada na pytania. Słucha innych.	Uczeń: Zna najważniejsze fakty dotyczące Powstania Warszawskiego. Dostrzega wartości i motywacje uczestników powstania. Rozumie, na czym polega spór dotyczący współczesnej oceny powstania (w wymiarze aksjologicznym i etycznym). Wskazuje istotę pojęcia <i>patriotyzm</i> i zna jego różne odcienie znaczeniowe. Definiuje szowinizm i nacjonalizm. Analizuje przykłady przejawów szowinizmu i nacjonalizmu. Rozumie (etyczną) istotę krytycznej oceny tych postaw. Prezentuje poglądy w logiczny sposób. Słucha wypowiedzi innych osób.	Uczeń: Omawia fakty dotyczące Powstania Warszawskiego. Charakteryzuje wartości i wyjaśnia motywacje uczestników powstania. Omawia spór dotyczący współczesnej oceny powstania (w wymiarze aksjologicznym i etycznym). Wskazuje istotę pojęcia <i>patriotyzm</i> i prezentuje jego różne odcienie znaczeniowe. Definiuje szowinizm i nacjonalizm. Analizuje przykłady przejawów szowinizmu i nacjonalizmu. Wyjaśnia (etyczną) istotę krytycznej oceny tych postaw. Prezentuje własne poglądy, stawia tezy i formułuje argumenty. Z uwagą słucha wypowiedzi innych osób.	Uczeń: Omawia fakty dotyczące Powstania Warszawskiego. Charakteryzuje wartości i wyjaśnia motywacje uczestników powstania. Omawia spór dotyczący współczesnej oceny powstania (w wymiarze aksjologicznym i etycznym). Wskazuje istotę pojęcia <i>patriotyzm</i> i prezentuje jego różne odcienie znaczeniowe. Definiuje szowinizm i nacjonalizm. Odwołując się do obserwacji i doświadczeń, podaje przykłady przejawów szowinizmu i nacjonalizmu. Wyjaśnia (etyczną) istotę krytycznej oceny tych postaw. Prezentuje własne poglądy, stawiając tezy i argumentując. Wykorzystuje poznane pojęcia. Z uwagą słucha wypowiedzi innych osób.	Uczeń: Omawia fakty dotyczące Powstania Warszawskiego. Charakteryzuje wartości i wyjaśnia motywacje uczestników powstania. Omawia spór dotyczący współczesnej oceny powstania (w wymiarze aksjologicznym i etycznym). Wskazuje istotę pojęcia <i>patriotyzm</i> i prezentuje jego różne odcienie znaczeniowe. Definiuje szowinizm i nacjonalizm. Odwołując się do obserwacji i doświadczeń, podaje przykłady przejawów szowinizmu i nacjonalizmu. Wyjaśnia (etyczną) istotę krytycznej oceny tych postaw. Prezentuje własne poglądy, stawiając tezy i argumentując. Wykorzystuje poznane pojęcia. Z uwagą słucha wypowiedzi innych osób. Ponadto uczeń w swoich rozważaniach wykorzystuje informacje i wnioski z lektury dodatkowych tekstów z dziedziny etyki, historii i literatury.

<p>67. Wybór drogi – Warto być przywoitym Władysława Bartoszewskiego</p>	<p>Uczeń: Czyta tekst utworu. Rozumie kontekst aksjologiczny i etyczny tekstu. Dostrzega w tekście odniesienia do własnego życia. Rozważa własną postawę, cele i środki służące do ich realizacji. Wykonuje zadania. Odpowiada na pytania, słucha wypowiedzi innych osób.</p>	<p>Uczeń: Rozważa tekst utworu. Rozumie kontekst aksjologiczny i etyczny tekstu. Dostrzega w tekście odniesienia do własnego życia. Analizuje własną postawę, cele i środki służące do ich realizacji. Wykonuje zadania, prezentuje własne poglądy. Słucha wypowiedzi innych osób.</p>	<p>Uczeń: Interpretuje tekst utworu. Dostrzega kontekst aksjologiczny i etyczny tekstu. Znajduje w tekście odniesienia do własnego życia. Wykorzystuje w rozważaniach poznane pojęcia. Analizuje własną postawę, cele i środki służące do ich realizacji. Wykonuje zadania, prezentuje własne poglądy, stawiając tezy i argumentując. Z uwagą słucha wypowiedzi innych osób.</p>	<p>Uczeń: Interpretuje tekst utworu. Objaśnia kontekst aksjologiczny i etyczny tekstu. Znajduje w tekście odniesienia do własnego życia. Wykorzystuje w rozważaniach poznane pojęcia. Analizuje własną postawę, cele i środki służące do ich realizacji. Wykonuje zadania bez zarzutu. Prezentuje własne poglądy, stawiając tezy i argumentując. Z uwagą słucha wypowiedzi innych osób.</p>	<p>Uczeń: Interpretuje tekst utworu. Objaśnia kontekst aksjologiczny i etyczny tekstu. Znajduje w tekście odniesienia do własnego życia. Wykorzystuje w rozważaniach poznane pojęcia. Analizuje własną postawę, cele i środki służące do ich realizacji. Wykonuje zadania bez zarzutu. Prezentuje własne poglądy, stawiając tezy i argumentując. Z uwagą słucha wypowiedzi innych osób. Ponadto uczeń w swoich rozważaniach wykorzystuje informacje i wnioski z lektury dodatkowych tekstów z dziedziny etyki.</p>
---	---	--	--	---	--

Konsekwencje otrzymania negatywnej rocznej oceny klasyfikacyjnej z obowiązkowych zajęć edukacyjnych

1. Uczeń, który nie otrzymał ocen przynajmniej dopuszczających ze wszystkich przedmiotów, a z rysunku i malarstwa oraz z przedmiotu kierunkowego – ocen dostatecznych, nie otrzymuje promocji do klasy programowo wyższej.
2. Uczeń, który nie zdał egzaminu poprawkowego, nie otrzymuje promocji do klasy programowo wyższej.
3. Rada pedagogiczna szkoły, uwzględniając możliwości edukacyjne ucznia, może jeden raz w ciągu cyklu kształcenia w danym typie szkoły artystycznej promować do klasy programowo wyższej ucznia, który nie zdał egzaminu poprawkowego z jednych obowiązkowych zajęć edukacyjnych ogólnokształcących, pod warunkiem że te zajęcia są realizowane w klasie programowo wyższej.
4. Uczeń, który nie otrzymał promocji do klasy programowo wyższej, podlega skreśleniu z listy uczniów. Skreślenie następuje na podstawie uchwały rady pedagogicznej, po zasięgnięciu opinii samorządu uczniowskiego.
5. Rada pedagogiczna, po poinformowaniu przez dyrektora szkoły rodziców albo pełnoletniego ucznia, z własnej inicjatywy lub na wniosek rodziców lub pełnoletniego ucznia, może wyrazić zgodę na powtarzanie danej klasy, biorąc pod uwagę dotychczasowe osiągnięcia ucznia. Wniosek z uzasadnieniem składa się nie później, niż na 7 dni przed dniem zakończenia rocznych zajęć dydaktyczno– wychowawczych.
6. W ciągu cyklu kształcenia w danym typie szkoły artystycznej uczeń może powtarzać daną klasę tylko jeden raz.